

An Coimisiún um
Rialáil Cumarsáide

Commission for
Communications Regulation

COMREG

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL

Iúil 2019 - Meitheamh 2020

**Curtha faoi bhráid an Aire Comhshaoil, Aeráide & Cumarsáide de
réir Alt 32 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002**

Clár Ábhar

Roinn

Lch

1	Maidir le ComReg
2	Athbhreithniú an Chathaoirligh
3	Forléargas Cumarsáide
4	Tomhaltóirí
5	Rialachán Poist
6	Bainistíocht Speictream Raidió
7	Anailís Margaidh agus Praghsáil Mhórdhíola
8	Eacnamaíocht, Polasaí agus Taighde
9	Rannán Seirbhísí Corparáideacha
10	Gnóthaí Idirnáisiúnta

5
10
14
19
36
42
59
64
68
71

Clár na bhFigiúirí

Lch

Figióir 1:	Sciar den Mhargadh Teileafónaíochta Guth Seasta	14
Figióir 2:	Síntiúis Mhóibíleacha le leathanbhanda móibíleach agus M2M san áireamh agus gan iad san áireamh	15
Figióir 3:	Sciar den Mhargadh Móibíleach de réir an tSíntiúis	16
Figióir 4:	Margadh Leathanbhanda de réir an Chineáil	16
Figióir 5:	Sciar den Mhargadh Leathanbhanda Seasta de réir an tSíntiúis	17
Figióir 6:	Síntiús Seasta Ardán Leathanbhanda de réir an Luais Díolta	18
Figióir 7:	Líon tí le leathanbhanda teaghlaigh - comparáid idir Éirinn agus an AE 28	18
Figióir 8:	Turas an Tomhaltóra	19
Figióir 9:	Treoir tomhaltóirí ComReg ar ghearáin agus foireann ComReg um Rannpháirtíocht Tomhaltóirí ag freastal ar an gComórtas Náisiúnta Treabhdóireachta.	21
Figióir 10:	Líon teagmhálacha tomhaltóirí de réir an chainéil cumarsáide	26
Figióir 11:	Ceadúnais Shealadacha ECS Covid-19	46
Figióir 12:	Lógó Tástáil & Triail Éireann	48
Figióir 13:	Ceadúnais Bheo Raidió Deireadh Bliana: 2014 – 2020	49
Figióir 14:	Ceadúnais Nua Raidió Eisithe: 2014 – 2020	50
Figióir 15:	Cur i bhFeidhm an Chinnidh NGN	55
Figióir 16:	Comparáid ar Theagmhais Tairsí Thuas 2018 vs. 2019	57
Figióir 17:	Grianghraif ó Chomhdháil ComReg	65

1. MAIDIR LE COMREG

Is é ComReg an comhlacht reachtúil atá freagrach as rialáil na cumarsáide leictreonaí (teileachumarsáid, cumarsáid raidió agus líonraí craolacháin), seirbhísí poist agus seirbhísí ardráta. Is é ComReg an t-údarás rialála náisiúnta do na hearnálacha seo, de réir Dhlí an AE agus Dhlí na hÉireann. Ina theannta sin, bainistímid an speictream minicíochta raidió agus an acmhainn uimhrithe náisiúnta, i measc roinnt freagrachtaí eile.

FEIDHMEANNA

Tá ComReg freagrach as iomaíocht a chur chun cinn, tomhaltóirí a chosaint agus nuálaíocht a spreagadh. Téimid i ngleic le saincheisteannta casta a bhaineann le dlí, eacnamaíocht, cuntaíocht, rialúchán agus teicneolaíocht.

Tá ár gcuspóirí leagtha amach ar aon dul le reachtaíocht phríomha agus reachtaíocht thánaisteach, agus tá an creat reachtach seo ag teacht chun cinn ó tháinig an tAcht um Rialáil Cumarsáide 2002. In 2007, méadaíodh freagrachtaí agus cumhachtaí ComReg, chomh maith leis na bearta forfheidhmithe atá ar fáil, leis an Acht um Rialáil Cumarsáide (Leasú) 2007. Bronnadh cumhachtaí faoin Acht Iomaíochta ar ComReg maidir le cumarsáid agus seirbhísí leictreonacha. D'aistrigh an tAcht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Ardráta & Bonneagar na Cumarsáide Leictreonaí) 2010 freagracht as rialáil seirbhísí ardráta go ComReg agus chuir ComReg tús le rialáil an réimse seo i mí Iúil 2010. Leagtar amach freagrachtaí rialála ComReg maidir le hábhair phoist san Acht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist), 2011.

STRUCHTÚR EAGRÚCHÁIN

Bunaíodh an Coimisiún um Rialáil Cumarsáide (ComReg) an 1 Nollaig 2002 leis an Acht um Rialáil Cumarsáide 2002 agus tá sé faoi stiúir Coimisiún ar a bhfuil suas le triúr Coimisinéirí. Ag deireadh na tréimhse tuairiscithe seo bhí triúr Coimisinéirí ag an gCoimisiún: Garrett Blaney (Cathaoirleach), Jeremy Godfrey, agus Robert Mourik. Tá an Coimisiún, leis an bhFoireann Cheannaireachta, freagrach as bainistíocht straitéiseach agus oibríochtúil na heagraíochta. Braitheann ComReg ar iarrachtaí ár bhfoireann go léir (lena n-áirítear dlíodóirí, eacnamaíthe, innealtóirí, cuntasóirí, anailísithe gnó agus speisialtóirí riaracháin) ár misean agus ár gcuspóirí rialála a bhaint amach.

Tá ceithre rannóg ag ComReg, a fhaigheann tacaíocht ó Stiúrthóir Dlí agus Abhcóide Ginearálta, chomh maith le Stiúrthóir Straitéise agus Eacnamaíochta. Tá an struchtúr bunaithe ar fhoirne trasfheidhme a oibríonn i dtimpeallacht ildisciplíneach.

COIMISINÉIRÍ

GARRETT BLANEY
Cathaoirleach

JEREMY GODFREY
Coimisinéir

ROBERT MOURIK
Coimisinéir

FOIREANN CHEANNAIREACHTA

JOHN EVANS
Stiúrthóir Straitéise agus Eacnamaíochta

CAROLINE DEE-BROWN
Stiúrthóir Dlíthiúil & Ard-Abhcóide

JOE HEAVEY
Stiúrthóir na Rannóige Seirbhísí Corparáideacha

DONAL LEAVY
Stiúrthóir na Rannóige Mórdhíola

BARBARA DELANEY
Stiúrthóir na Rannóige Seirbhísí Miondíola
agus Tomhaltóirí

GEORGE MERRIGAN
Stiúrthóir Rannóg an Chreata Margaidh

Cuspóirí Straitéiseacha 2017 - 2021

Creat Straitéiseach ComReg¹

01

IOMAÍOCHT

Soláthraítear nuálaíocht agus an rogha is fearr d'oibritheoirí miondíola agus mórdhíola sa mhargadh.

02

COSAINT TOMHALTÓIRÍ

Is féidir le Tomhaltóirí seirbhísí cumarsáide a roghnú agus a úsáid go muiníneach.

03

INFHEISTÍOCHT

Tá feabhas tagtha ar a fhorleithne is atá fáil ar sheirbhísí agus feidhmchláir chumarsáide d'ardchaighdeán agus iad ar costas réasúnta mor thoradh ar infheistíocht éifeachtúil.

04

FORFHEIDHMIÚ AGUS COMHLÍONADH

Cloíonn eintitis rialaithe le hoibleagáidí rialála.

05

AN EAGRAÍOCHT

Is rialtóir éifeachtach agus suntasach sinn.

1. Doiciméad ComReg 19/52 www.comreg.ie/publications

Faoi na hAchtanna um Rialáil Cumarsáide 2002, arna leasú, tá raon feidhmeanna agus cuspóirí ag ComReg maidir le líonraí cumarsáide leictreonacha, seirbhísí cumarsáid leictreonach, agus post a sholáthar.

Ina measc seo tá:

- A chinntiú go gcomhlíonann oibreoirí a gcuid oibleagáidí
- Iomaíocht a chur chun cinn
- Cur le forbairt an mhargaidh inmheánaigh
- Leasanna ár gcuid úsáideoirí sa Chomhphobal Eorpach a chur chun cinn
- Bainistíocht agus úsáid éifeachtach an speictrim minicíochta raidió agus uimhreacha ón scéim uimhrithe náisiúnta a chinntiú
- Forbairt na hearnála poist a chur chun cinn agus seirbhís uilíoch a bheith ar fáil
- Cosaint a dhéanamh ar leasanna úsáideoirí deiridh a úsáideann seirbhísí ardráta

Clúdaíonn an Tuarascáil Bhliantúil seo ár bpríomhghníomhaíochtaí ón 1 Iúil 2019 go dtí an 30 Meitheamh 2020.

2. ATHBHREITHNIÚ AN CHATHAOIRLIGH

Is eispéireas gan fasach é an phaindéim d'Éirinn na linne seo. Léirigh an tionchar a bhí ag Covid-19 ar an tsochaí agus ar an ngeilleagar an tábhacht chriticiúil a bhaineann le líonraí agus seirbhísí cumarsáide leictreonacha dár dtír. Ní raibh am ann riamh nuair a bhíomar chomh spleách sin ar sheirbhísí cumarsáide chun teaghlaigh, pobail, gnóthais agus an tsochaí a choinneáil nasctha lena chéile. Tá ComReg ag obair go crua chun a chinntiú go leanann líonraí agus córais chumarsáide leictreonacha ag feabhsú i bhfianaise na gcúinsí sóisialta agus eacnamaíocha athraithe a chruthaigh Covid-19.

Mar fhreagairt ar thionchar na paindéime, tá ComReg ag obair go dlúth le soláthraithe seirbhísí seasta, fón póca agus gan sreang lena chinntiú go leanann na líonraí cumarsáide leictreonacha ag freastal ar ár riachtanais chumarsáide. Tá roinnt beart sonrach déanta ag ComReg mar fhreagairt ar phaindéim Covid-19, toisc gurb é ComReg an tÚdarás Rialála Náisiúnta don earnáil cumarsáid leictreonach.

Tionscnaimh ComReg Covid-19

I mí an Mhárta 2020, d'eisigh ComReg speictream breise raidió ar bhonn sealadach chun toilleadh na bhfón póca agus an leathanbhanda a threisiú. Chuireamar an tionscnamh seo i gcrích mar fhreagairt ar an méadú géar in úsáid líonra móibíleach ag síntiúsóirí fón póca na hÉireann.

D'oibrigh ComReg go dlúth le hoibreoirí teileachumarsáide chun a chinntiú go raibh na bearta agus na pleananna riachtanacha curtha i bhfeidhm ag líonraí chun an borradh i dtrácht guth agus sonraí de bharr thionchar Covid-19 a bhainistiú agus a láimhseáil, agus léiríonn ár n-anailís go bhfuil líonraí seasta agus móibíleacha araon seasmhach ó thús na paindéime.

Cuireadh cúram custaiméirí chun tosaigh de réir mar a bhí an phaindéim ag cur leis an spleáchas ar sheirbhísí móibíleacha, seasta agus leathanbhanda. Tá na seirbhísí seo ríthábhachtach anois dúinn go léir ionas gur féidir linn fanacht nasctha agus i dteagmháil lena chéile. Agus é seo san áireamh, chuir ComReg, i gcomhar lenár Roinn Rialtais agus na príomhsholáthraithe móibíleacha agus seasta, sraith de ghealltanais leasa tomhaltóirí i bhfeidhm chun a chinntiú go bhféadfadh daoine fanacht i dteagmháil le linn na paindéime agus freisin chun cosaint bhreise a thabhairt do thomhaltóirí a raibh deacrachtaí airgeadais acu.

Rinne ComReg suirbhéanna ráithiúla ar thomhaltóirí chun tionchar Covid-19 ar úsáid leathanbhanda baile agus fón póca in Éirinn a mheas. Taispeánann na suirbhéanna go bhfuil tromlach na n-úsáideoirí sásta go ginearálta lena seirbhís leathanbhanda agus go bhfuil líonraí agus seirbhísí cumarsáide leictreonacha na hÉireann ag bainistiú na n-éileamh breise ar a gcórais faoi seach. Tá cuideachtaí teileachumarsáide na hÉireann, in éineacht le ComReg, ag obair chun a chinntiú go bhfanfaidh a gcuid líonraí ag feidhmiú de réir mar a mhéadaigh an brú ar líonraí mar gheall ar ardú i dtrácht sonraí agus ghutha.

Leathanbhanda

Léirigh paindéim Covid tábhacht an leathanbhanda i saol eacnamaíoch agus sóisialta an náisiúin. Tá sé ríthábhachtach go bhfuil leathanbhanda maith ag Éirinn ionas gur féidir linn oibriú, staidéar a dhéanamh, gnóthaí a reáchtáil agus idirghníomhú le cairde agus teaghlaigh ó áit ar bith.

Faoi dheireadh na tréimhse tuairiscithe seo, bhí níos mó ná 1.8 milliún síntiús leathanbhanda in Éirinn - méadú 3.6% thar an mbliain. Ba é an chuid ba mhó fáis den earnáil leathanbhanda ná cábla snáthoptaice go háitreabh agus tháinig fás 58.8% ar shíntiúis thar an tréimhse chun 201,333 a bhaint amach faoi dheireadh mhí an Mheithimh 2020. Anois tá os cionn 60% d'áitribh in Éirinn le Líonraí Acmhainne An-Ard (i.e. leathanbhanda le luasanna 500Mbps nó os a chionn) ar fáil. Idir pleananna tráchtála agus an Plean Náisiúnta Leathanbhanda ba cheart go n-ardódh an figiúr seo go dtí os cionn 90% d'áitribh sna 5 bliana amach romhainn.

Fóin Phóca

Ag deireadh mhí an Mheithimh 2020 bhí níos mó ná 6.7 milliún síntiús le seirbhísí cumarsáide móibíleacha - lena n-áirítear leathanbhanda móibíleach agus meaisín go meaisín (M2M) rud a chiallaíonn go bhfuil siad tar éis dul i bhfód ar 135% den mhargadh. I R2 2019 sheas síntiúis iomlána M2M ag 1.1 milliún ag méadú go 1.3 milliún i Ráithe 2 2020. Is ionann é seo agus fás bliantúil os cionn 20%.

Tomhaltóirí

Le linn na tréimhse lean ComReg lena chuid oibre thar ceann tomhaltóirí trí raon gníomhaíochtaí. Bhaineamar úsáid as ár suíomh gréasáin agus as ár n-uirlisí meán sóisialta chun custaiméirí a choinneáil ar an eolas. D'fhoilsigh ComReg comhairle agus faisnéis do thomhaltóirí ar shaincheisteannte teileachumarsáide Covid-19. Le linn am an athbhreithnithe seo bhí thart ar 40,000 saincheist a raibh tomhaltóirí i dteagmháil linn ina dtaobh. Roinntear na saincheisteannte seo idir saincheisteannte a bhaineann leis an tSeirbhís Cumarsáid Leictreonach (ECS) agus saincheisteannte a bhaineann le Seirbhís Ardráta (PRS). Bhain thart ar 20,900 de na saincheisteannte iomlána a ardaíodh le saincheisteannte cumarsáid leictreonach, agus bhain 14,700 eile le saincheisteannte seirbhís ardráta agus bhí na saincheisteannte eile lasmuigh de shainchúram ComReg.

Le linn na tréimhse thug ComReg faoi roinnt gníomhartha forfheidhmithe a raibh ionchúisimh mar thoradh orthu agus dámhadh aisíocaíochtaí do thomhaltóirí as sárúithe ar reachtaíocht tomhaltóirí. Thug ComReg roinnt cuideachtaí chuig na Cúirteanna Dúiche agus na hArd-Chúirteanna le haghaidh saincheisteannte cosúil leis na cinn seo - theip ar na comhlachtaí faisnéis iomlán a sholáthar maidir le conarthaí agus bhilleáil siad as seirbhísí nach bhfuair na custaiméirí riamh. Ina theannta sin, fuair ComReg aisíocaíochtaí de níos mó ná €830,000 do chustaiméirí maidir le saincheisteannte a bhain le heaspa follasachta ar mhuirir agus neamhsoláthar conarthaí ar bhealach marthanach.

Iomaíocht

Tá sainordú ag ComReg iomaíocht a chur chun cinn sa mhargadh. Is féidir le tomhaltóirí leas a bhaint as margadh iomaíoch do sheirbhísí cumarsáid leictreonach mar go dtugtar rogha níos leithne, bíonn praghsáil iomaíoch ann agus bíonn méadú ar an infheistíocht.

Le linn na tréimhse, d'eisigh ComReg a chinneadh maidir leis an Margadh Rochtana Ardchaighdeán Mórdhiola chun seirbhísí línte léasaithe miondíola iarteachtacha a sholáthar do ghnólachtaí meánmhéide agus móra.

Speictream

Leanann ComReg ag cur speictream raidió na hÉireann ar fáil go héifeachtúil chun tacú le nuálaíocht agus le héileamh na dtomhaltóirí. Chumasaigh an cur chuige seo fás láidir in úsáid seirbhísí móibíleacha le blianta beaga anuas.

In 2017 bhí ComReg ar cheann de na chéad rialtóirí san AE a chuir an banda 3.6 GHz i bhfeidhm, ag bronnadh speictream 350 MHz ar sholáthraithe seirbhísí móibíleacha agus gan sreang. Is banda ceannródaíoch é an banda 3.6 GHz chun seirbhísí 5G a sholáthar san AE agus tá sé lánach chun Plean Gníomhaíochta 5G don Eoraip an Choimisiúin Eorpaigh a chomhlíonadh. Tá sé beartaithe ag ComReg níos mó speictrim raidió a scaoileadh sna bandaí 700 MHz, 2.1 GHz, 2.3 GHz agus 2.6 GHz - arb ionann é agus méadú 46% ar speictream - a shanntar do sheirbhísí leathanbhanda 5G agus gan sreang.

I mí na Samhna 2019 d'fhoilsigh ComReg torthaí an bhronnta maidir le speictream banda 400 MHz. Tá an speictream seo á úsáid chun cumarsáid gan sreang a sholáthar ar Eangacha Cliste. Is ardchórais seachadta iad le haghaidh seirbhísí fónais (leictreachas, gás agus uisce) ó fhoinsí giniúna agus táirgeachta go príomhghnéithe sna líonraí eangaí agus cuimsíonn siad gach maoirseacht agus rialú atá riachtanach chun iad a bhainistiú go héifeachtach.

Tá Eangaí Cliste aitheanta mar phríomhchumasóir chun astaíochtaí carbóin a laghdú agus ar an gcaoi sin cuidiú le héifeachtaí díobhálacha a bhaineann le hathrú aeráide a laghdú.

Ba é Líonraí BSL DAC an tairgeoir buacach a íocfaidh thart ar €1.1 milliún as a chearta úsáide speictrim a chuimsíonn €320,000 i dtáillí tosaigh agus €780,000 i dtáillí úsáide speictrim atá le híoc thar thréimhse 15 bliana an cheadúnais.

Le linn na tréimhse seo d'oibrigh ComReg freisin ar a mholtaí a fhorbairt maidir le bronnadh speictream ilbhanda chun seirbhísí guth móibíleach agus leathanbhanda a sholáthar.

Idirnáisiúnta

Le linn na bliana lean ComReg de bheith rannpháirteach go gníomhach i gComhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach (BEREC), a fheidhmíonn mar ardán tábhachtach chun cur chun feidhme comhsheasmhach an chreata rialála do chumarsáid leictreonach san Aontas Eorpach a chinntiú agus a cheadaíonn malartú rialála idir Údaráis Rialála Náisiúnta (ÚRNanna).

Le linn an chéad leath den tréimhse tuairiscithe bhliantúil seo, bhí Coimisinéir ComReg, Jeremy Godfrey, i ról Chathaoirleach BEREC 2019, tar éis dó a bheith ceaptha chun a bheith mar chathaoirleach le linn 2018. Don dara leath den bhliain, de réir an chórais chun Cathaoirligh BEREC a rothlú, ghlac an tUasal Godfrey ról Leas-Chathaoirleach BEREC le freagracht as gníomhaíochtaí idirnáisiúnta agus for-rochtana, agus rinneadh Ard-Stiúrthóir NRA na Sualainne mar Chathaoirleach BEREC do 2020.

Conclúid

Bhí éifeacht mhór mhillteach ag Covid-19 ar shochaithe ar fud an domhain, agus bhí an tionchar ar Éirinn as cuimse. D'fhreagair na hearnálacha cumarsáid leictreonach agus poist go maith do na dúshláin a chruthaigh an

phaindéim, úsáid mhéadaithe líonraí chun tacú lenár n-eacnamaíocht, lenár gcóras oideachais agus lenár saoil shóisialta mar shampla. Bhí an phaindéim mar bhonn faoin ngá le hinfheistíocht leanúnach i líonraí ardtoillte.

Chuir an phaindéim iallach ar gach eagraíocht an bealach a ndéanann siad a gcuid gníomhaíochtaí gnó a athrú agus a oiriúnú, ComReg san áireamh. Ó mhí an Mhárta 2020, tá ComReg ag feidhmiú go cianda lenár bhfoireann go léir ag obair ón mbaile. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le mo chomhghleacaithe go léir i ComReg as tabhairt faoin dúshlán seo agus as leanúint lenár bhfeidhmeanna agus oibleagáidí rialála a sheachadadh.

Ba mhaith liom aitheantas a thabhairt freisin d'iarreachtaí na mílte fostaí ar fud na dtionscal teileachumarsáide agus poist ar fad a d'oibrigh go dícheallach le linn na paindéime lena chinntiú go raibh custaiméirí agus gnóthais in ann córais chumarsáide a úsáid chun tacú lenár ngeilleagar agus lenár sochaí.

3. FORLÉARGAS CUMARSÁIDE

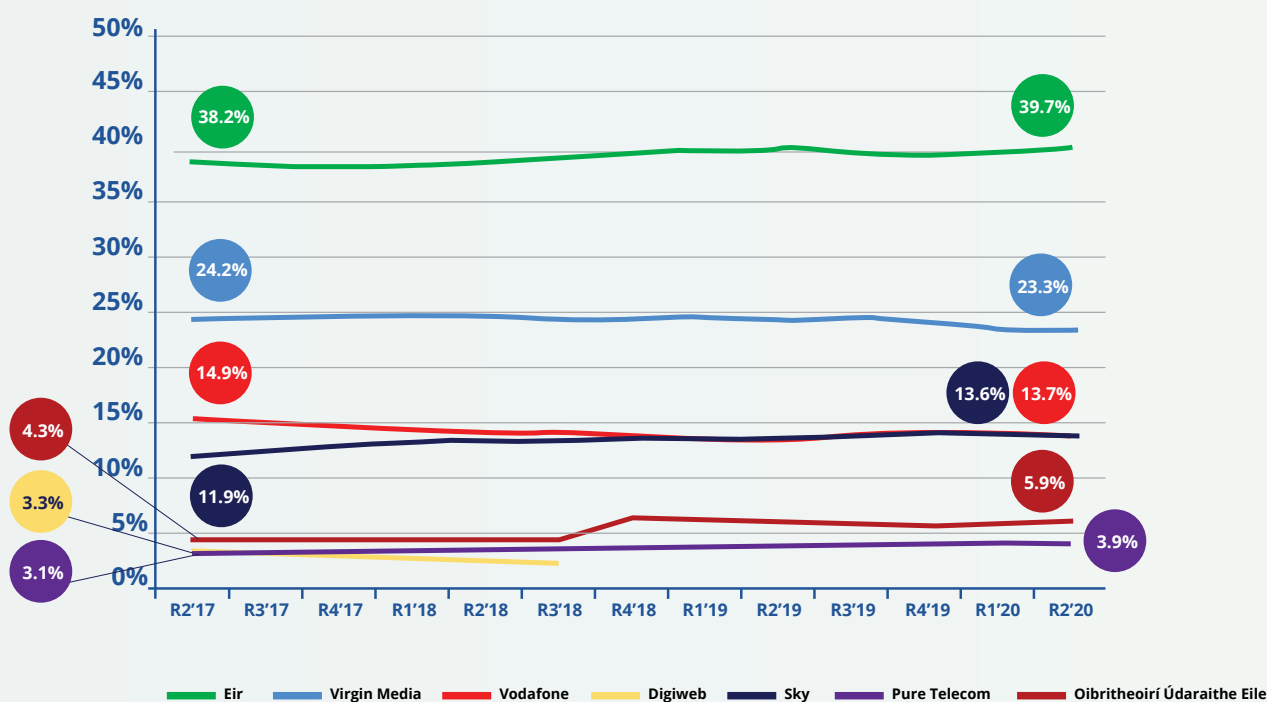
Sciar den Mhargadh Líne Seasta

Bunaithe ar shonraí oibreoirí a cuireadh isteach trí cheistneoir Tuarascáil Ráithiúil ComReg, bhí Eircom Teoranta, ag trádáil mar Eir, freagrach as 47.7% den mhargadh iomlán líne seasta maidir le hioncaim fhoriomláin (miondíola agus mórdíola) faoi Mheitheamh 2020, suas ó 46.9% i Meitheamh 2019. Oibreoirí Údaraithe Eile (OAOanna) a bhí freagrach as an sciar eile den mhargadh.

Teileafónaíocht Guth Seasta

Bhí 1.38 milliún síntiús guth seasta i margadh na hÉireann i Meitheamh 2020, laghdú de 4.1% ó Mheitheamh 2019. Ag deireadh mhí an Mheithimh bhí Eir freagrach as 39.7% den mhargadh Guth Seasta agus bhí sciar 23.3% den mhargadh ag Virgin Media.

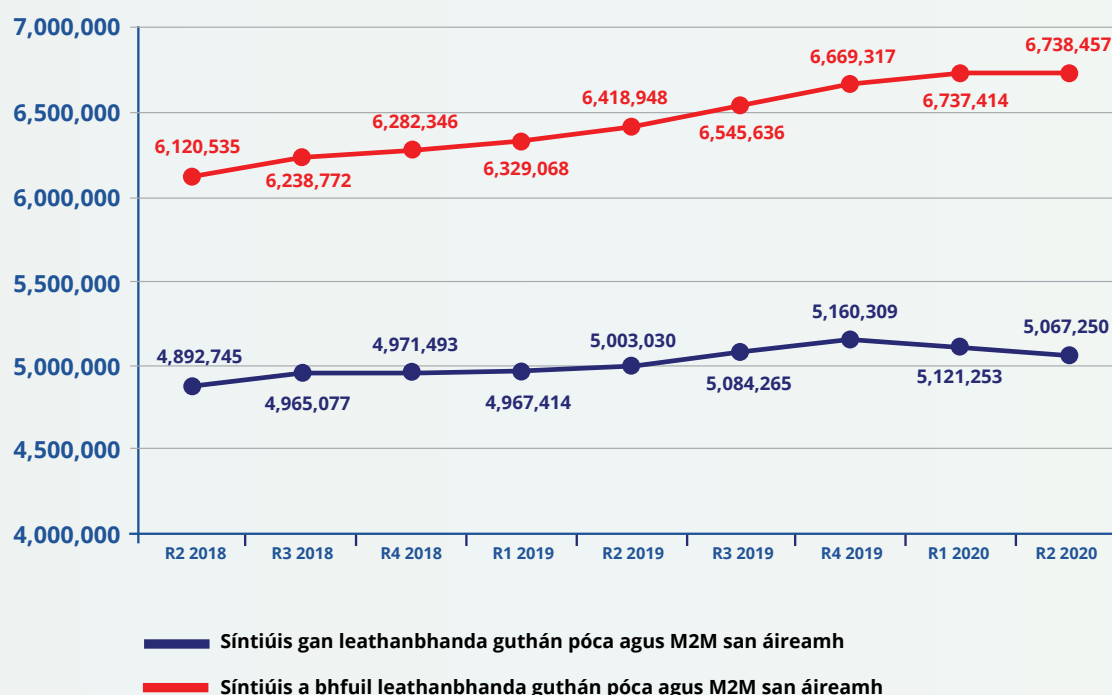
Mhéadaigh trácht gutha a tháinig ó líonraí seasta faoi dheireadh mhí an Mheithimh 2020 go dtí os cionn 724 milliún nóiméad agus tháinig 118 nóiméad de ghlaonna gutha seasta ón meán síntiúsóir cónaithe i gcomparáid le 78 nóiméad i Ráithe 2 2019. Rinne an meánsíntiúsóir gnó 504 nóiméad de ghlaonna gutha seasta i Meitheamh 2020 i gcomparáid le 508 i R2 2019.

Figióir 1: Sciar den Mhargadh Teileafónaíochta Guth Seasta.

Seirbhísí Cumarsáid Mhóibíleach

Ag deireadh mhí an Mheithimh 2020 bhí beagnach 6.74 milliún síntiús le seirbhísí cumarsáide móibíleacha - lena n-áirítear leathanbhanda móibíleach agus meaisín go meaisín (M2M) in Éirinn, arb ionann é agus dul i bhfód ar 135% den mhargadh. I Meitheamh 2019 sheas síntiúis iomlána M2M ag 1,112,082 ag méadú go 1,353,232 i Meitheamh 2020, fás bliantúil de 21.7%.

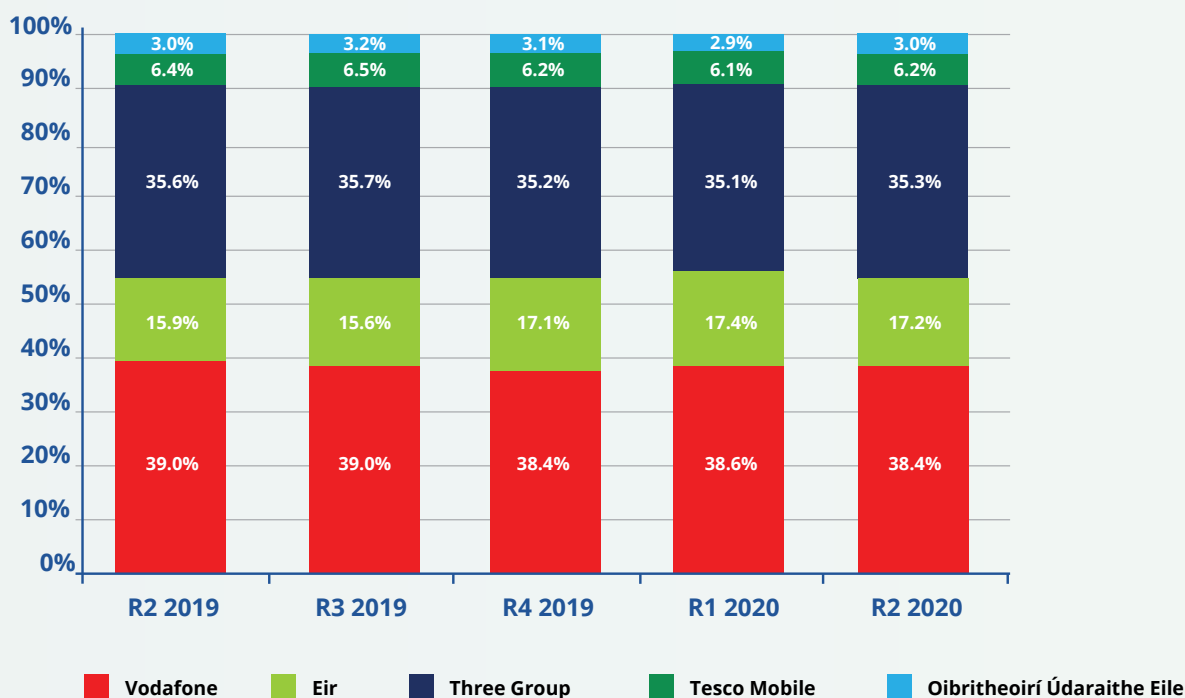

Figióir 2: Síntiúis Mhóibíleacha le leathanbhanda móibíleach agus M2M san áireamh agus gan iad san áireamh.

Mar gheall ar an úsáid mhéadaithe atá ag tomhaltóirí as seirbhísí teachtaireachtaí meandracha go pointe áirithe, tháinig laghdú 32.5% ar líon na dteachtaireachtaí téacs i Meitheamh 2020 i gcomparáid le Meitheamh 2019. Sna trí mhí go Meitheamh 2020, sheol an meánsíntiúsóir in Éirinn 42 teachtaireacht in aghaidh na míosa, i gcomparáid le 62 in aghaidh na míosa ar an meán sa ráithe go Meitheamh 2019.

Mhéadaigh meán na nóiméad glaonna gutha míosúla in aghaidh an tsíntiúsóra mhóibíligh in Éirinn go 216 nóiméad in aghaidh na míosa i Meitheamh 2020, suas ó 208 i mí an Mheithimh 2019. Ba é an meántrácht mhíosúil in aghaidh an tsíntiúsóra mhóibíligh a úsáideann seirbhísí guth agus sonraí ná 9.1 GB i Meitheamh 2020 i gcomparáid le 6.9GB i mí an Mheithimh 2019.

Coinníonn Vodafone an sciar is mó de na síntiúis (lena n-áirítear síntiúis leathanbhanda móibíleach agus meaisín go meaisín). Tháinig laghdú beag ar sciar margaidh Vodafone ó 39% go 38.4% idir Meitheamh 2019 agus Meitheamh 2020. Ag deireadh mhí an Mheithimh 2020, bhí 35.3% de shíntiúsóirí ag Three Group, laghdú ó 35.6% i mí an Mheithimh 2019. Tháinig méadú 1.3% ar sciar an mhargaidh mhóibíligh atá ag Eir. Tháinig laghdú 0.2% ar sciar margaidh Tesco Mobile agus d'fhan sciar margaidh na n-oibreoirí eile seasmach.

Figiúr 3: Sciar den Mhargadh Móibíleach de réir an tSintíúis.

Foinse: Príomhshonraí Ráithiúla

Margadh Leathanbhanda

Faoi dheireadh mhí an Mheithimh 2020, bhí 1,812,192 síntiús leathanbhanda ann. Ba mhéadú 3.6% é seo ar R2 2019. Mhéadaigh síntiús Chábla snáthoptaice go háitreabh (FTTP) go 201,133 i Meitheamh 2020, méadú 58.8% ó Mheitheamh 2019.

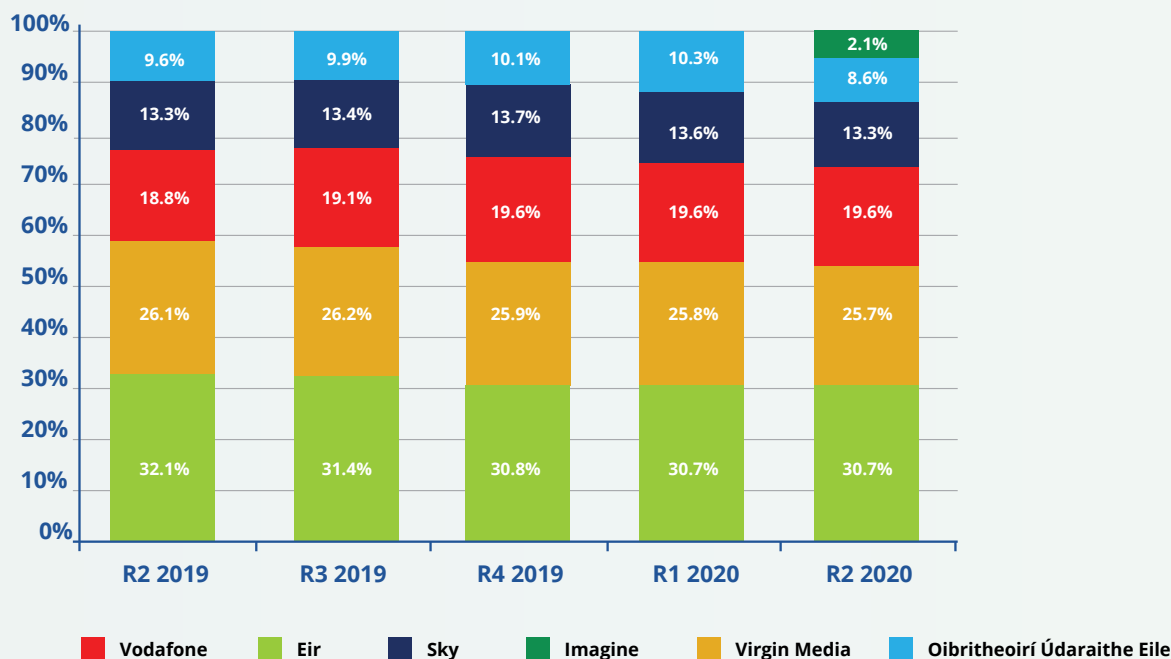
Cineál Síntiúis	R2 2020	Fás Ráithiúil R1'20 - R2'20	Fás Bliantúil R2'19 - R2'20
Leathanbhanda DSL	215,307	-5.4%	-19.6%
Leathanbhanda VDSL	643,965	0.8%	2.5%
Leathanbhanda Cábla	374,326	0.4%	0.7%
Leathanbhanda FTTP	201,133	11.4%	58.8%
Leathanbhanda Satailíte	3,087	-5.5%	-23.5%
Leathanbhanda FWA	56,399	5.9%	19.9%
Leathanbhanda Seasta - Iomlán	1,494,217	1.2%	3.4%
Leathanbhanda Móibíleach	317,975	-0.8%	4.7%
Leathanbhanda - Iomlán	1,812,192	0.8%	3.6%

Figiúr 4: Margadh Leathanbhanda de réir an Chineáil.

I Ráithe 2 2020, bhí 30.7% de na síntiúis leathanbhanda seasta miondíola iomlán ag Eir, agus bhí Virgin Media ina dhiaidh sin le 25.7% den mhargadh. Bhí 19.6% ag Vodafone (gan síntiúis leathanbhanda móibíleach san áireamh), agus bhí sciar den mhargadh 13.3% agus 2.1% ag Sky Ireland agus Imagine faoi seach.

B'ionann gach OAO eile le chéile agus an sciar 8.6% eile de shíntiúis leathanbhanda seasta miondíola.

Sciar den Mhargadh maidir le Leathanbhanda Daingnithe (Síntiúis) R2 2019 - R2 2020

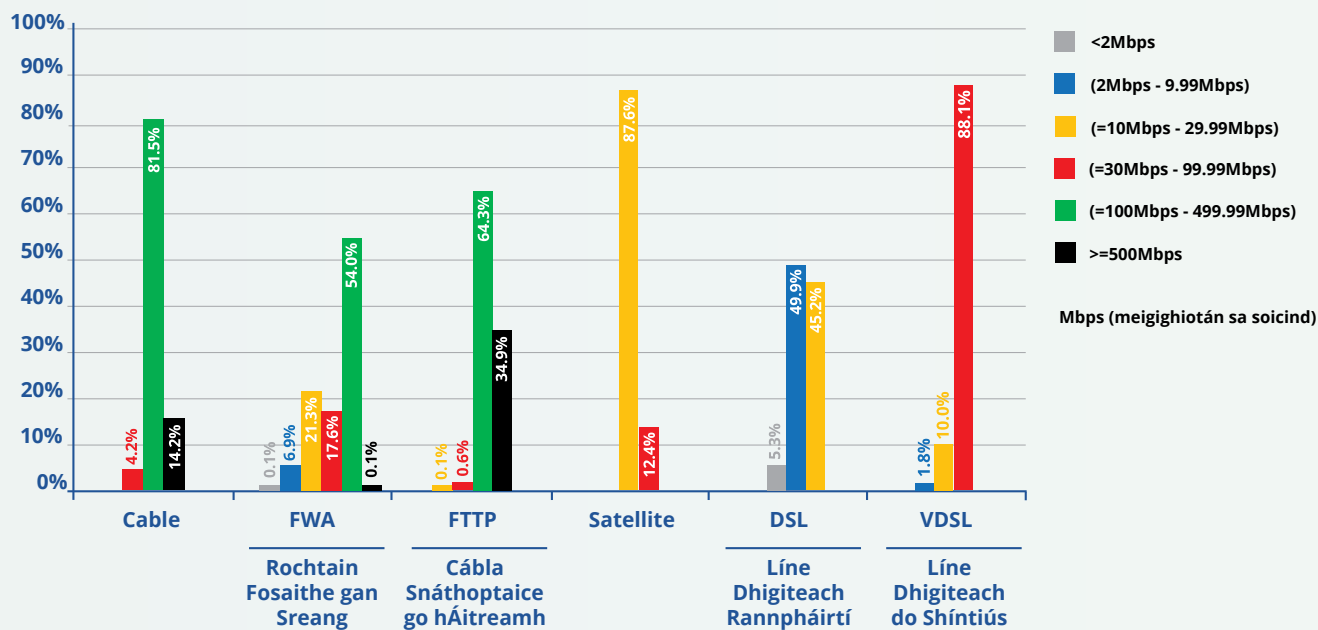

Figiúr 5: Sciar den Mhargadh Leathanbhanda Seasta de réir an tsíntiúis.

Foinse: Príomhshonraí Ráithiúla

Ag deireadh na tréimhse tuairiscithe seo, d'úsáid an meánsíntiúsóir leathanbhanda seasta 306.5 GB de shonraí in aghaidh na míosa, méadú 70% ar Mheitheamh 2019. Gineann síntiúsóirí cónaithe an chuid is mó den trácht - úsáideann an meánsíntiúsóir cónaithe 326.7 GB in aghaidh na míosa. D'úsáid an meánsíntiúsóir leathanbhanda seasta gnó 133.3 GB de shonraí in aghaidh na míosa i Ráithe 2 2020, maidir le luas an tsíntiúis. Ag deireadh mhí an Mheithimh 2020, bhí luasanna cothrom le nó níos mó ná 30Mbps ag 79.2% de na síntiúis leathanbhanda go léir a díoladh. Tugann an chairt thíos breac-chuntas ar na luasanna díolta a thugann na hardáin leathanbhanda éagsúla.

Síntiús Seasta Ardán Leathanbhanda de réir an Luais Díolta R2 2020

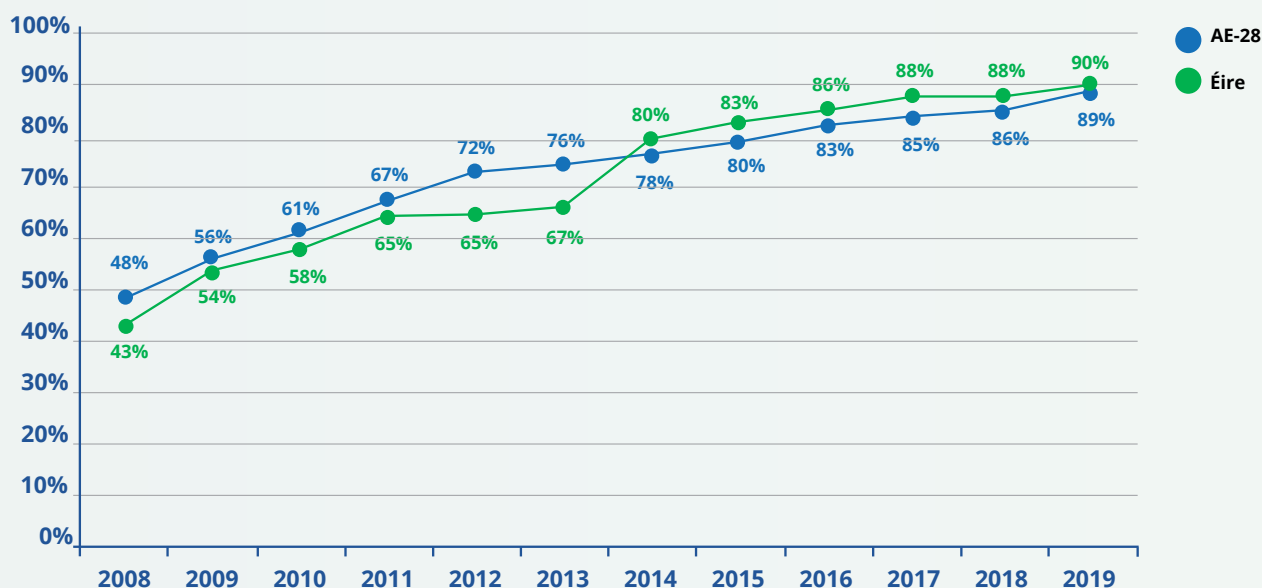
Figiúr 6: Síntiús Seasta Ardán Leathanbhanda de réir an Luais Díolta.

Foinse: Príomhshonraí Ráithiúla

Líon na dtithe a bhfuil Leathanbhanda Teaghlaigh acu

Léiríonn Figiúr 7 seasamh na hÉireann i gcomparáid le meán an AE28 maidir leis an sciar den mhargadh a ndeachaigh siad i bhfód orthu. Bhí Éire (90%) os cionn mheán an AE28 (89%) maidir le tithe a raibh leathanbhanda teaghlaigh (seasta agus soghluaiste) acu in 2019.

Rátaí dul i bhfód maidir le Leathanbhanda Teaghlaigh, AE-28 agus Éire

Figiúr 7: Líon tí le leathanbhanda teaghlaigh - comparáid idir Éirinn agus an AE 28.

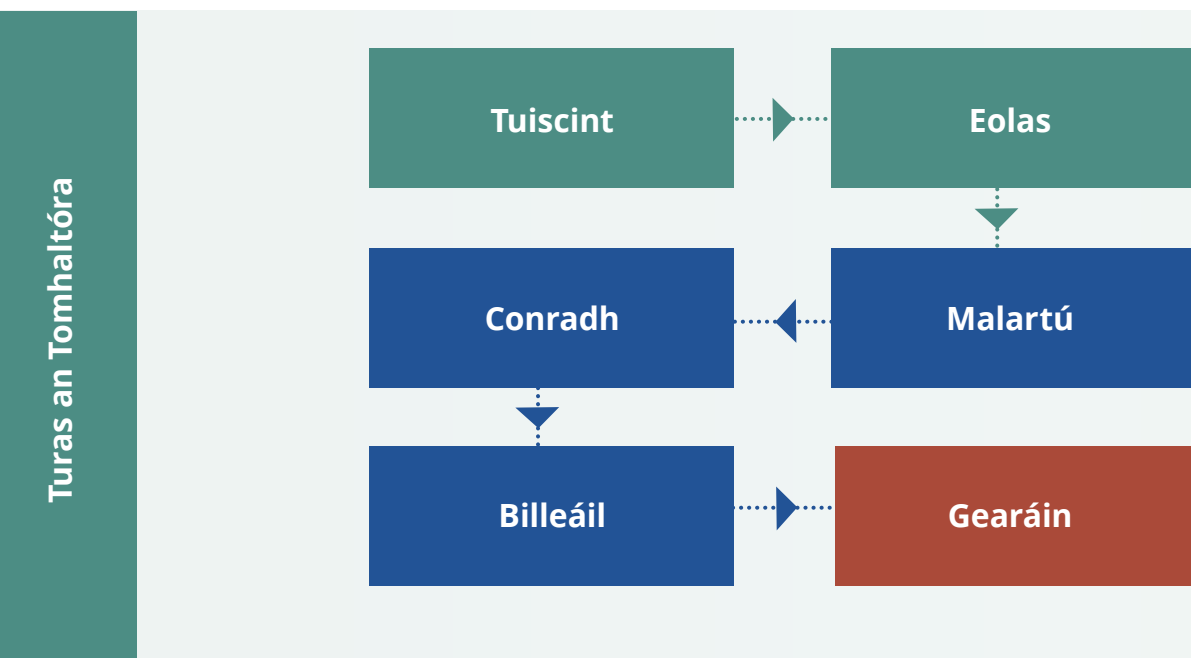
Foinse: Eurostat, Táscairí Faisnéise Sochaí, CSO.

4. TOMHALTÓIRÍ

An Rannán Tomhaltóirí agus Miondíola

Is é cur chuige straitéiseach ComReg i leith tomhaltóirí ná tomhaltóirí a chosaint agus a chur ar an eolas ionas gur féidir leo seirbhísí cumarsáide a roghnú agus a úsáid le muinín.

Le linn na tréimhse, rinne ComReg roinnt gníomhartha chun na haidhmeanna tomhaltóra a ghabhann leis a sheachadadh.

Figiúr 8: Turas an Tomhaltóra.

Faisnéis - Léarscáil Clúdaigh Móibíleach, Comparáidí ComReg agus Seiceálai Seirbhíse

Soláthraíonn ComReg léarscáil de raon clúdaigh fón móibíleach lasmuigh, ag www.comreg.ie/coveragemap, a ligeann do thomhaltóirí ríomh ComReg ar chlúdach fón póca oibreora agus leibhéil chomhartha a sheiceáil ag láithreacha éagsúla ar fud na tíre. Déantar an léarscáil a nuashonrú ar bhonn tréimhsiúil agus tugann sí deis d'úsáideoirí fón póca leibhéil an chlúdaigh mhóibíligh a fheiceáil sna háiteanna ina n-oibríonn siad nó ina gcónaíonn siad agus cabhraíonn sí le tomhaltóirí agus iad ag déanamh roghanna idir oibreoirí bunaithe ar sholáthar tuartha clúdach ina gceantar nó ina suíomh roghnaithe. Gineadh é trí úsáid a bhaint as sonraí a sholáthraíonn na príomhoibreoirí líonra móibíleach agus tá sonraí ann do na hoibreoirí líonra fíorúil móibíleach (soláthraithe seirbhíse a bhfuil a gcuid seirbhísí á óstáil ag na príomhoibreoirí líonra móibíleach). Tá an léarscáil

leagtha amach i bhformáid atá dathchódaithe - taispeánann donn dorchá clúdach an-mhaith agus taispeánann dath an bhéasa clúdach lag. Taispeánann an léarscáil neart comhartha ó raon an-mhaith, maith, cothrom, lag agus gan aon chlúdach do 2G (Guth), 3G (Sonraí agus Guth) agus 4G (Sonraí agus Guth). Forbraíodh aip freisin agus cuireadh ar fáil í d'úsáideoirí fón póca.

Chomh maith leis an léarscáil de raon clúdaigh lasmuigh, oibríonn ComReg leis an tionscal freisin chun a chinntiú go bhfuil faisnéis ábhartha, chruinn ar fáil do thomhaltóirí maidir le tairiscintí reatha an mhargaidh, chun cabhrú leo lena gcinntiú ceannaigh. Rinne ComReg a uirlis comparáide luacha, ComReg Compare, a nuashonrú ag www.comreg.ie/compare, le feidhmiúlacht nua. Ar an áireamhán seo, is féidir le tomhaltóirí tairiscintí margaidh soláthraithe seirbhíse cumarsáide a chur i gcomparáid faoi na teidil seo - gléas láimhe, meánchostas míosúil, costas iomlán lena n-áirítear costais ghléas láimhe, liúntais agus luas, bunaithe ar an bhfaisnéis úsáide a cuireadh isteach.

Chun cuidiú le tomhaltóirí a bhfuil ceistanna acu faoi tháillí Seirbhísí Ardráta (PRS) a cuireadh i bhfeidhm ar a mbille nó a baineadh as a gcreidmheas teileafóin, cuireann ComReg áis ar líne, Seiceáláí Seirbhíse, ar fáil ag <http://servicechecker.comreg.ie/>. Is féidir leat na sonraí teagmhála agus sonraí eile a sheiceáil le haghaidh gach seirbhís ardráta. Féadfaidh tomhaltóirí ainm na seirbhíse nó uimhir chúig dhigit na seirbhíse ar gearradh táille orthu a chur isteach agus tugtar sonraí dóibh maidir le huimhir líne chabhrach na seirbhíse do chustaiméirí agus seoladh ríomhphoist na seirbhíse.

Faisnéis - Cearta Tomhaltóirí

Is mian le ComReg tomhaltóirí a chumhachtú trína chinntiú go bhfuil faisnéis chuí thrédhearcach ar fáil agus próiseas éifeachtach um láimhseáil gearán á thairiscint aige freisin. Is mian le ComReg riachtanais athraitheacha tomhaltóirí a thuiscint trí idirchaidreamh a dhéanamh le páirtithe leasmhara éagsúla ag úsáid meicníochtaí éagsúla mar ár bhFoireann Cúraim Tomhaltóirí; ár gclár Rannpháirtíocht Tomhaltóirí (lena n-áirítear láithreach ar líne); Painéal Comhairleach Tomhaltóirí ComReg; Ceardlann ComReg ar Chumarsáid Leictreonach do Dhaoine faoi Mhíchumas agus trí shuirbhéanna ábhartha a dhéanamh agus trí ionchuir a fháil ó eagraíochtaí tomhaltóirí a ndéanaimid idirchaidreamh leo.

Cuirtear tomhaltóirí ar an eolas trí fhaisnéis thráthúil, ábhartha, shoiléir agus inrochtana. Aithníonn ComReg an gá atá le tomhaltóirí a chur ar an eolas go cuí le gur féidir leo roghanna a dhéanamh maidir le cumarsáid leictreonach agus chun cabhrú leo agus iad ag déileáil lena soláthraí seirbhíse, níos mó fós de réir mar a théann an iomaíocht i méid. Maidir leis seo, lean ComReg ag nuashonrú an Rannóg Tomhaltóirí ar www.comreg.ie le faisnéis agus nuacht ábhartha faoi conas seirbhísí cumarsáide a roghnú agus a úsáid.

Faisnéis - An Clár um Rannpháirtíocht Tomhaltóirí

Rinne ComReg méadú ar an rannpháirtíocht a dhéanann sé le tomhaltóirí le linn na tréimhse le feachtais spriocdhírthe chun tomhaltóirí a chur ar an eolas faoina gcearta agus faoin bhfaisnéis a chuireann ComReg ar fáil. I measc na dtionscnamh sin tá nuashonrú ar shuíomh gréasáin ComReg le faisnéis agus feidhmiúlacht nua do thomhaltóirí, for-rochtain do sheanáirí, láithreach seó trádála agus imeachtaí náisiúnta agus feachtais mhargaíochta digiteacha agus traidisiúnta chun tomhaltóirí a chur ar an eolas.

Ina theannta sin, leanadh le dáileadh teoracha ComReg do thomhaltóirí i rith na bliana agus cuireadh bileoga ar fáil in ionaid sláinte na nDochtúirí Teaghlaigh agus ospidéal ar fud na tíre chomh maith le roinnt leabharlanna contae. Rinne ComReg gníomhaíochtaí rannpháirtíochta le páirtithe leasmhara lena n-áirítear Tascfhórsa Móibíleach agus Leathanbhanda an Rialtais, Coiste Comhairleach Roinne, Oifigigh Leathanbhanda (Tascfhórsa Móibíleach agus Leathanbhanda), Ionad Tomhaltóirí na hEorpa, Éire agus Foghrúpa Líonra na Rialtóirí Eacnamaíocha.

Gearáin maidir leis an méid seo a leanas:

Leathanbhanda, guthán baile,
guthán póca, seirbhísí ardráta
agus seirbhísí postála.

Figióir 9: Treoir tomhaltóirí ComReg ar ghearáin agus foireann ComReg um Rannpháirtíocht Tomhaltóirí ag freastal ar an gComórtas Náisiúnta Treabhdóireachta.

Bearta um Chosaint Tomhaltóirí

Mar chuid den athbhreithniú ar Ráiteas Straitéise na hEarnála Cumarsáide Leictreonaí Cúig Bliana (ECS) in 2019, chuir ComReg sprioc nua leis chun a chinntiú:

SPRIOC

Is leor cearta agus cosaintí tomhaltóirí, lena n-áirítear úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas, chun dochar do thomhaltóirí a mhaolú.

Tá roinnt cosaintí i bhfeidhm do thomhaltóirí cheana féin lena n-áirítear, bearta maidir le praghsáil uimhreacha neamh-gheografacha, bearta maidir le caiteachas agus rialú costais, billí mionsonraithe, meáin bhilleála agus cosc ar ghlaonna roghnaitheacha.

Féadfaidh tomhaltóirí muirir arda gan choinne a thabhtú as a n-úsáid ar sheirbhísí cumarsáid leictreonach ionas nach mbeidh na billí ag an bpraghas lena raibh an tomhaltóir ag súil, rud ar a dtugtar geit bhille. Tagraíonn

geit bhille don fhreagairt dhiúltach a bhíonn ag tomhaltóir má bhíonn muirir gan choinne ar an mbille. Le linn na tréimhse, rinne ComReg athbhreithniú ar an ngá féideartha le bearta d'úsáideoirí deiridh a bheith in ann rialú a dhéanamh ar chostas na seirbhísí teileafóin atá ar fáil go poiblí d'úsáideoirí deiridh. I mí Lúnasa 2019, d'eisigh ComReg a Ghairm ar Ionchuir chun tuiscint níos fearr a fháil ar na saincheistanna a bhaineann le geit bhille agus chun cuireadh a thabhairt do pháirtithe leasmhara a dtuairimí agus a dtaithí a roinnt. Dhírigh an Ghairm ar Ionchuir go príomha ar riosca geite a bhaineann le billí baile mar thoradh ar thomhaltóirí a úsáideann a gcuid seirbhísí seasta, leathanbhanda agus teileachumarsáid mhóibíleach agus iad in Éirinn. Tar éis machnamh a dhéanamh ar fhreagairtí ar an nGairm ar Ionchuir,² agus an fhaisnéis a bhailíodh ó sholáthraithe seirbhíse nó trí shuirbhéanna, agus ag cur san áireamh forálacha an Chóid Eorpach um Chumarsáid Leictreonach (an CEE), nach bhfuil fós le trasuí sa dlí in Éirinn,³ Chuaigh ComReg i dteagmháil le Tionscal Teileachumarsáide na hÉireann (TII) maidir le gealltanais dheonacha ó sholáthraithe seirbhíse maidir le prionsabail agus tionscnaimh chun cuidiú le riosca a bhaineann le geit bhille a sheachaint agus tá sé beartaithe ag ComReg foilseachán a eisiúint ar thoradh a athbhreithnithe ar bhearta maidir le geit bhille.

Sa tréimhse seo, chuir ComReg ionchur ar fáil don Údarás um Chaighdeán Fógraíochta (ASAI), chomh maith le treoirlínte nua a bhaineann le fógraíocht seirbhísí fón póca agus leathanbhanda agus freisin maidir lena athbhreithniú leanúnach ar an téarma “neamhtheoranta”.

Ina theannta sin, d'oibrigh ComReg lena chomhghleacaithe ag Comhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach (BEREC) maidir lena chlár ar an idirlíon oscailte sa tréimhse seo lena n-áirítear an comhairliúchán poiblí maidir le Treoirlínte BEREC a nuashonrú ar Chur i bhFeidhm an Rialacháin Idirlín Oscailte.⁴

Rialachán Fánaíochta

Leanann ComReg lena chuid oibre ag déanamh monatóireachta ar chur i bhfeidhm an Rialacháin Fánaíochta ag cuideachtaí móibíleacha de chuid na hÉireann, de réir a fheidhm reachtúil.

Tá taraifí mar chuid de rialacha sonracha an AE⁵ maidir le fánaíocht mhóibíleach a chosnaíonn tomhaltóirí agus iad ag taisteal i dtíortha eile an AE agus bearta follasachta.

Ó mhí an Mheithimh 2017, gearrtar an praghas miondíola baile ar chustaiméirí as a bhfón póca a úsáid agus iad ag taisteal - tugtar Roam Like At Home (RLAH) air seo. Le RLAH a thabhairt isteach, ní féidir le soláthraithe seirbhíse níos mó a ghearradh ná an méid a ghearrfaí dá mbeadh an custaiméir ag caitheamh na seirbhísí sin sa tír dhúchais i.e. an praghas baile. Tá eisceachtaí ann, mar sin féin. Ina measc seo tá an cumas beartas úsáid chóir a chur i bhfeidhm maidir le sonraí, bearta frith-mhí-úsáide agus forálacha inbhuanaitheachta. Ina theannta sin, tá bearta follasachta i bhfeidhm a chabhróidh le custaiméirí fánaíochta a dtomhaltas agus a gcostas a bhainistiú, go háirithe, foláirimh maidir le sonraí ag an teorainn/caipín airgeadais réamhshocraithe €61.50 (CBL san áireamh), atá i bhfeidhm sa chuid eile den domhan, ní hamháin laistigh den AE.

2. Foilseachán ComReg 19/83 www.comreg.ie/publications

3. An 17 Nollaig 2018, ghlac Parlaimint na hEorpa treoir nua chun Comhchreat Rialála 2002, Treoir (AE) 2018/1972 de Parlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 a bhunú chun an Cód Eorpach um Chumarsáid Leictreonach a chur in ionad.

4. Féach https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/guidelines/9277-berec-guidelines-on-the-implementation-of-the-open-internet-regulation

5. Rialachán (AE) Uimh. 531/2012 ó Parlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2012 maidir le fánaíocht ar líonraí cumarsáid mhóibíleach poiblí laistigh de Théacs an Aontais a bhfuil ábharthacht LEE aige.

Leanann tomhaltóirí atá ag fánaíocht ag fáil Teachtaireacht SMS pearsantaithe nuair a théann siad isteach i dtír eile atá sa Limistéar Eorpach Eacnamaíoch. Tá sonraí sa teachtaireacht seo amhail praghas (gan CBL san áireamh) maidir le glaonna a dhéanamh agus a fháil, SMS a sheoladh, agus aon bheartas úsáide agus muirir de bhreis ar theorainneacha agus formhuirir, an uimhir theileafóin saor in aisce le haghaidh tuilleadh faisnéise agus an uimhir do sheirbhísí éigeandála.

Maidir le húsáid sonraí, faigheann tomhaltóirí atá ag fánaíocht foláireamh nuair a bhíonn an teorainn airgeadais de €50 (gan CBL san áireamh) sroichte acu. Is í an teorainn airgeadais nó méid ar thomhaltas fánaíochta sonraí de €50 (gan CBL san áireamh) in aghaidh na tréimhse billeála míosúla. Iarrtar ar thomhaltóirí ansin a dhearbhu an bhfuil siad ag iarraidh leanúint ar aghaidh ag úsáid sonraí. Ina theannta sin, tá sé de cheart ag tomhaltóirí faisnéis níos mionsonraithe a iarraidh agus a fháil, saor in aisce, óna soláthraí seirbhíse fánaíochta ó áit ar bith sa Limistéar Eorpach Eacnamaíoch.

Ón 15 Bealtaine 2019, tá uasteorainn ar an gcostas do thomhaltóirí na hÉireann as glaonna a dhéanamh nó teachtaireachtaí téacs SMS a sheoladh ó Éirinn chuig uimhir sheasta nó uimhir fón póca i mballstát eile den AE.⁶ Ní ghearrfar níos mó ná €0.19 (+CBL) in aghaidh an nóiméid ar thomhaltóirí AE agus Éireannacha as glaonna a dhéantar (lena n-áirítear aon mhuirir ceangail) agus €0.06 (+CBL) as gach SMS a sheoltar ó Éirinn chuig aon uimhir sheasta nó uimhir fón póca i mballstát eile den AE, rud a chuirfeadh feabhas ar eispéireas an tomhaltóra.

Úsáideoirí Leochaileacha a Chosaint

Reachtáil ComReg dhá chruinniú dá Cheardlann Míchumais ar Chumarsáid Leictreonach do Dhaoine faoi Mhíchumas i R1 2020. Cuirtear comhdhéanamh lucht freastail ag gach imeacht Ceardlainne san áireamh lena chinntiú gur féidir leo siúd atá i láthair (lena n-áirítear soláthraithe seirbhíse agus comhlachtaí a dhéanann ionadaíocht ar dhaoine faoi mhíchumas) taithí agus dea-chleachtas a chur ar fáil agus a chinntiú go bhfuil eolas agus freagracht ag lucht freastail maidir leis an ábhar atá faoi chaibidil. Ábhar ceardlainne amháin ab ea “Seirbhís Athsheachadóir Téacs nó Tríú Páirtí a Úsáid chun Rochtain a fháil ar Eagraíochtaí agus ar Sheirbhísí” Chomhoibrigh ComReg le rialtóirí eile chun a aithint conas a éascaíonn soláthraithe seirbhíse ó thionscail eile inrochtaineacht seirbhísí d’úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas trí Sheirbhís Athsheachadóir Téacs na hÉireann (“ITRS”) a úsáid. Chuir ComReg forbhreathnú agus úsáid úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas i láthair chun feasacht ar ITRS a chruthú i measc rialtóirí agus an tábhacht a bhaineann le ITRS chun tacú le hinrochtaineacht táirgí agus seirbhísí i gcoitinne, lena n-áirítear iad siúd rialtóirí. D’éascaigh ComReg plé ar chonstaicí féideartha ar inúsáidteacht áiseanna ITRS agus seirbhísí inrochtana agus deis féideartha gníomhaíochta chun a chinntiú gur féidir le faighteoirí glaonna ITRS glaonna dlisteanacha a aithint agus glaonna/cumarsáid a fháil nó a dhéanamh trí ITRS.⁷

Aistríonn ITRS téacs go guth agus guth go téacs chun freastal ar dhaoine bodhra, daoine nach bhfuil an éisteacht go maith acu agus iad siúd a bhfuil deacrachtaí labhartha acu le gur féidir leo glaonna a dhéanamh agus a fháil, lena n-áirítear gléasanna móibíleacha a úsáid in Éirinn. Seoltar glaonna chuig gníomhairí ITRS a dhéanann an t-aistriú seo. Is í Eir a oibríonn an tseirbhís ITRS a fhreastalaíonn ar chustaiméirí Three, Eir, Sky, Tesco Mobile, Virgin Media, agus Vodafone, agus tá sí maoinithe ag gach ceann de na hoibreoirí seo. Tá suíomh gréasáin oifigiúil ann a dhéanann doiciméadú ar ITRS.

Tionóladh ceardlann ina dhiaidh sin leis na soláthraithe seirbhíse sin chun an topaic seo a phlé - ‘A chinntiú go bhfuil coibhéis rochtana agus rogha ag úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas tríd an athsheachadóir téacs agus seirbhísí faisnéise eolaire speisialta.’ Thug ComReg forbhreathnú ar stádas ITRS lena n-áirítear imlíne ar roinnt deacrachtaí a bhí ag úsáideoirí deiridh ITRS le rochtain ar an áis ITRS agus lena húsáid. Phléigh ComReg

6. Tá sé seo de réir Rialachán (AE) 2018/1971.

7. www.itrs.ie

inrochtaineacht ITRS agus Seirbhísí Faisnéise Eolaire Speisialta le Soláthraithe Seirbhíse agus an deis atá ann chun eispéireas úsáideoirí deiridh ar na seirbhísí a fheabhsú.

Tá clár leanúnach ComReg um Rannpháirtíocht Thomhaltóirí ar siúl chun an pobal a chur ar an eolas faoi ITRS agus na buntáistí a bhaineann léi, lena n-áirítear faisnéis ITRS a fhoilsiú le linn srianta Covid-19. D'fhoilsigh ComReg mír nuachta do thomhaltóirí⁸ ar shuíomh gréasáin ComReg agus bíonn teagmháil rialta aige le páirtithe leasmhara. D'fhoilsigh ComReg staitisticí glactha agus úsáide ITRS i Meitheamh 2020.⁹

Tá roinnt cosaintí do thomhaltóirí i bhfeidhm cheana féin d'úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas. Tá ComReg ag tabhairt faoi athbhreithniú ar oibleagáidí atá ann cheana maidir le Soláthraithe Seirbhíse, lena n-áirítear ITRS, chun a chinntiú go leanann bearta de bheith ábhartha agus chun coibhéis rochtana agus rogha a chinntiú d'úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas ag féachaint do mhargadh cumarsáid leictreonach atá ag athrú go tapa, forbairtí teicneolaíochta, athruithe i riachtanais úsáideoirí deiridh agus athruithe féideartha a eascróidh as an EECC. Féadfaidh ComReg dul i gcomhairle a thuilleadh maidir le haon saincheistanna a shainaithnítear a dtabharfar aghaidh orthu mar chuid dá athbhreithniú níos leithne agus an EECC á mheas.

Le linn na tréimhse d'fhreastail ComReg ar roinnt cruinnithe Coiste Comhairleacha a thionóil an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide (DECC) ar ábhair a bhaineann le hinrochtaineacht táirgí agus seirbhísí úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas.

Bunachar Sonraí an Eolaire Náisiúnta

Is taifead cuimsitheach é Bunachar Sonraí an Eolaire Náisiúnta (NDD) de gach síntiúsóir de sheirbhísí teileafóin atá ar fáil go poiblí sa Stát nár dhiúltaigh a gcuid sonraí a thaifeadadh ann. Tá dhá fheidhm ag an NDD faoi láthair. Tá sonraí liostála eolaire ann maidir leis na tomhaltóirí go léir ar mian leo a liostáil maidir le fiosrúcháin eolaire agus tá sonraí ann freisin maidir leis na tomhaltóirí go léir nach mian leo go ndéanfaidh cuideachtaí margaíocht dhíreach teagmháil leo.

Is é cuspóir ComReg úsáideoirí deiridh a chosaint agus a chinntiú, go háirithe, go ndéanfar riachtanais Rialachán 19 de Rialachán na gComhphobal Eorpach (Líonraí agus Seirbhísí Cumarsáid Leictreonach) (Seirbhís Uilíoch agus Cearta Úsáideoirí) 2011 agus Rialachán na gComhphobal Eorpach (Líonraí agus Seirbhísí Cumarsáid Leictreonach) (Comhlíontar Rialachán um Príobháideacht agus Cumarsáid Leictreonach) 2011, a chomhlíonadh. Chinn ComReg i gCinneadh ComReg D16 / 18¹⁰ an Porting Access BV (PortingXS)¹¹ Ba é an gealltanas iomchuí an NDD a bhainistiú agus a chothabháil ón 1 Iúil 2019 agus ar dhul in éag don "Idirthréimhse".¹² Tar éis iarratas a fháil ó Eir agus ó PortingXS, chuir ComReg an Tréimhse Aistrithe siar go 2 Meán Fómhair 2019.

Dheimhnigh ComReg, de réir alt 3.9 de ComReg D16 / 18, a chomhaontú i scríbhinn leis na téarmaí agus coinníollacha a shonraíonn PortingXS chun rochtain réasúnach a sholáthar ar NDD (na Téarmaí Rochtana)¹³

8. www.comreg.ie/irish-text-relay-service-itrs

9. Doiciméad ComReg 20/53 www.comreg.ie/publications

10. Doiciméad ComReg 18/108 D16/18 www.comreg.ie/publications

11. Is cuideachta ísiltíreach é PortingXS, ar "gnóthas údaraithe" é de bhun Rialachán 4 de Rialachán na gComhphobal Eorpach (Líonraí agus Seirbhísí Cumarsáid Leictreonach) (Údarú) 2011. Soláthraíonn PortingXS réiteach iniomparthachta líon seasta in Éirinn faoi láthair.

12. Foráiltear le D16/18 go gciallaíonn "Idirthréimhse" an tréimhse dar tosach an dáta a ndeimhníonn ComReg a chomhaontú i scríbhinn leis an Sonraíocht Oibriúcháin de réir alt 3.3 den Ionstraim Chinnidh seo agus dar críoch an 30 Meitheamh 2019 mura sonraítear a mhalairt le ComReg.

13. Foráiltear le Cinneadh D16/18 go gciallaíonn "Téarmaí Rochtana" na téarmaí agus na coinníollacha a shonraíonn PortingXS chun rochtain réasúnta a sholáthar ar an NDD arna cheadú ag ComReg.

mar atá sa Chomhaontú um Cheadúnas Margaíochta Dírí (DMLA) le margóirí díreacha agus mar atá sa Chomhaontú um Cheadúnas Faisnéise Eolaire (DILA) le heintitis eile. Tá na comhaontuithe ceadúnais agus an fhoirm iarratais ar fáil ar shuíomh gréasáin PortingXS.

Ón 2 Meán Fómhair 2019, déanann PortingXS an NDD a bhainistiú agus a chothabháil, ar feadh íostréimhse 3 bliana, agus suas le 5 bliana. Lean sé seo próiseas mionsonraithe agus teagmháil leis an tionscal teileachumarsáide agus mar thoradh air sin aistríodh bainistíocht agus cothabháil an NDD ó Eir go PortingXS.

Seirbhísí Ardráta (PRS)

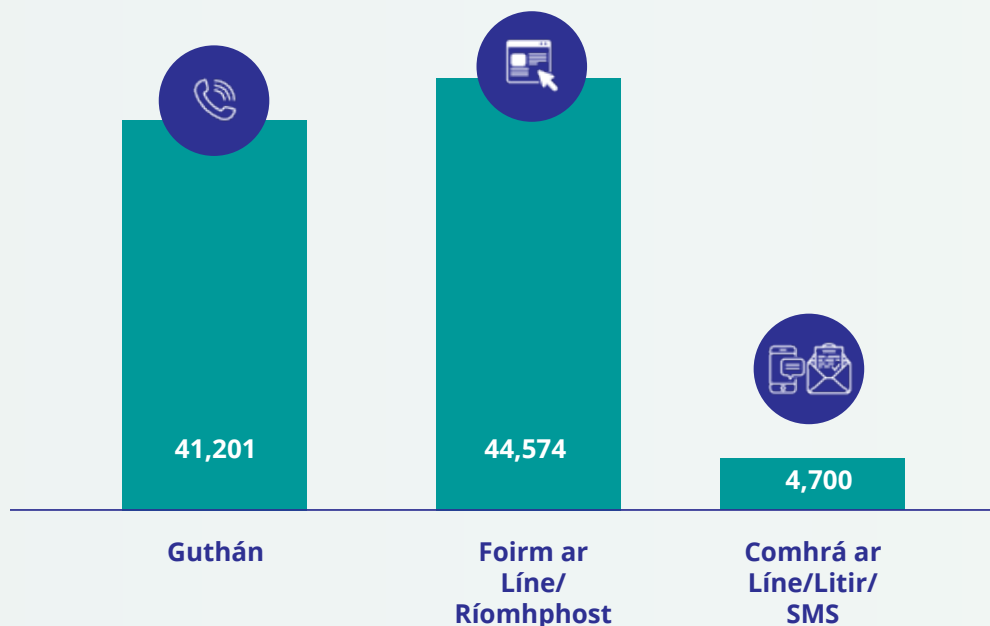
Le linn na tréimhse seo, lean ComReg ag tabhairt aghaidh ar shaincheisteanna laistigh den mhargadh baile PRS. I mí an Mhárta 2020, thosaigh ComReg ag obair le comhghleacaithe ag BEREC maidir le le tionscadal BEREC chun sonraí a bhailiú ar mhaithe le tuiscint a fháil ar na muirir (réamhíoctha agus iar-íoctha araon) atá á mbailiú thar ceann soláthraithe tríú páirtí a úsáideann billí fón póca ar fud an AE. Tá an tionscadal ag scrúdú na bhforálacha a bhí ann sular tugadh an EECC isteach agus na forálacha a bheidh ann tar éis an EECC a chur i bhfeidhm. Tá sé mar aidhm ag BEREC tuairisc a thabhairt i 2021 ar mheasúnú ar an status quo agus ar thagarmharc na gcleachtas reatha maidir le billeáil tríú páirtí agus ar an gcaoi a bhfuil forálacha an Choimisiúin Eorpaigh á gcur i bhfeidhm sna Ballstáit.

Rannpháirtíocht na bPáirtithe Leasmhara ar an EECC

Bhí roinnt cruinnithe ag ComReg le Cónaidhm Ghnólachtaí agus Fhostóirí na hÉireann (IBEC)/Tionscal Teileachumarsáide na hÉireann (TII) lena n-áirítear fo-thacar de Sholáthraithe Seirbhíse Teileachumarsáide le linn mhí Feabhra, Márta, Aibreán agus Bealtaine 2020, arna iarraidh sin ag TII maidir le deireadh a chur i bhfeidhm le gnéithe den Chód Nua Cumarsáid Leictreonach na hEorpa a bhaineann le húsáideoirí deiridh.

Teagmhálacha Thomhaltóirí chuig ComReg

Leanann ComReg ag soláthar seirbhís d'ardchaighdeán do thomhaltóirí maidir le láimhseáil na ngearán. I rith na bliana, fuair Foireann Cúraim Thomhaltóirí ComReg thart ar 90,500 teagmháil ó thomhaltóirí. Féadfaidh thomhaltóirí teagmháil a dhéanamh le Foireann Cúraim Thomhaltóirí ComReg trí na bealaí seo a leanas - teileafón, r-phost, foirm ghearáin ar líne, litir, comhrá gréasáin, SMS agus Teanga Chomharthaíochta na hÉireann. Freagraíodh 90% de na glaonna go léir chuig Foireann Cúraim Thomhaltóirí ComReg laistigh de 20 soicind agus freagraíodh 98% de theagmhálacha i scríbhinn laistigh de 24 uair an chloig.

Figiúr 10: Líon teagmhálacha tomhaltóirí de réir an chainéil cumarsáide.

Foilseachán de Staitisticí Tomhaltóirí

Leanann ComReg ag foilsiú staitisticí ráithiúla ar shaincheisteanna a ardaíonn tomhaltóirí a rinne teagmháil lenár bhFoireann Cúraim Tomhaltóirí. Le linn na tréimhse Iúil 2019 go Meitheamh 2020 bhí thart ar 40,000 saincheist a ndearna tomhaltóirí teagmháil linn ina leith. Roinntear na saincheisteanna seo idir saincheisteanna na Seirbhíse Cumarsáide Leictreonaí (ECS), saincheisteanna na Seirbhíse Ardráta (PRS) agus gach cineál eile ceiste. Bhain thart ar 20,900 de na saincheisteanna iomlána a ardaíodh le saincheisteanna cumarsáid leictreonach, agus bhain thart ar 14,700 eile le saincheisteanna seirbhíse ardráta agus bhí an t-iarhmhéid go príomha mar shaincheisteanna nach raibh faoi shainchúram ComReg. As na saincheisteanna go léir a ardaíodh le ComReg le linn na tréimhse, ba ghearáin iad 17% a ardaíodh thar ceann na dtomhaltóirí chuig na Soláthraithe Seirbhíse ábhartha do sheirbhísí ECS agus PRS.

Bhain formhór na saincheisteanna ECS a ardaíodh i sainchúram ComReg maidir le billeáil, saincheisteanna seirbhíse, ábhair chonartha, agus inaistritheacht uimhreacha. Bhain formhór na saincheisteanna PRS a ardaíodh le cásanna ina ndiúltaíonn tomhaltóirí go ndeachaigh siad i dteagmháil leis an PRS nó ina ndéanann an tomhaltóir díospóid faoin muirear PRS atá i gceist. D'ardaigh tomhaltóirí gnó 806 de na saincheisteanna iomlána agus bhain siad go príomha le billeáil, le saincheisteanna seirbhíse agus le cúrsaí conartha.

D'fhorbair ComReg a fhoilseacháin ráithiúla staitisticí i rith na tréimhse agus tá sonraí sa tuarascáil ráithiúil anois ar fhad na ngearán oscailte in aghaidh an tsoláthraí seirbhíse.

Comhlíonadh agus Forfheidhmiú

Aithníonn ComReg go bhfuil sé tábhachtach a chinntiú go gcothaítear cultúr comhlíonta ionas go seasfaidh a sholáthraí seirbhíse le cearta tomhaltóirí. Tá comhlíonadh agus forfheidhmiú éifeachtach tábhachtach chun é seo a bhaint amach.

Maidir le cearta tomhaltóirí, déanann ComReg monatóireacht ar chomhlíonadh oibleagáidí ábhartha ag soláthraithe PRS agus ECS lena n-áirítear Cód Cleachtais PRS, na Rialacháin um Sheirbhís Uilíoch¹⁴ agus Cinntí ComReg gaolmhara, Na Rialacháin Fánaíochta¹⁵, Na Rialacháin um Théarmaí Conartha Éagóracha¹⁶ agus na Rialacháin um Faisnéis do Thomhaltóirí agus Cealú.¹⁷ Tá comhaontú comhoibrithe ag ComReg leis an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Thomhaltóirí (CCPC).

Maidir leis na Rialacháin Fánaíochta athbhreithnithe, déanann ComReg monatóireacht leanúnach ar an gcaoi a bhfuil soláthraithe seirbhíse ag cur ‘Roam like at Home’ i bhfeidhm.

Cuireann ComReg na Rialacháin Idirlín Oscailte i bhfeidhm freisin¹⁸ agus tugadh cumhachtaí forfheidhmithe dó¹⁹ a bhaineann leo seo i mí Iúil 2019.

-
14. Rialacháin na Seirbhíse Uilíche agus um Chearta Úsáideora na gComhphobal Eorpach (Líonraí agus Seirbhísí Cumarsáid Leictreonach) 2011.
 15. SI 228/2013 - Rialacháin Cumarsáide (Fánaíocht Teileafóin Póca) 2013 RIALACHÁN (AE) Uimh. 531/2012 AN PHARLAIMINT EORPACH AGUS AN CHOMHAIRLE an 13 Meitheamh 2012 maidir le fánaíocht ar líonraí cumarsáide soghluaiste poiblí laistigh den Aontas.
 16. SI 27/1995 - Rialacháin 1995 na gComhphobal Eorpach (Téarmaí Éagóracha) i gConarthaí Thomhaltóirí
SI 336/2014 - Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Téarmaí Éagóracha i gConarthaí Thomhaltóirí) (Leasú) 2014.
IR Uimh. 160/2013 - Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Téarmaí Éagóracha i gConarthaí Thomhaltóirí) (Leasú) 2013.
 17. 484/2013 Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Faisnéis Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) 2013 IR Uimh. 250/2014 Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Faisnéis do Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) (Leasú) 2014.
 18. Rialachán (AE) 2015/2120 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Samhain 2015.
 19. SI Uimh. 343/2019 - Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Rochtain Idirlín Oscailte) 2019.

Cásanna agus Torthaí Comhlíonta ComReg

I mí Dheireadh Fómhair 2019, thuairiscigh ComReg gur éist Cúirt Dúiche Bhaile Átha Cliath le cásanna i gcoinne Pure Telecom Limited (Pure) maidir le 25 comhaireamh de chásanna ina theip ar Pure faisnéis phraghsála iomlán a sholáthar ina chonarthaí custaiméirí. Ba é toradh na n-ionchúiseamh gur phléadail Pure ciontach i 25 comhaireamh a tugadh ina choinne agus, in ionad ciontú, gur éiligh an Breitheamh John Brennan ar Pure síntiúis charthanacha ar luach iomlán de €10,000 a thabhairt.

Chomh maith leis sin, i mí Dheireadh Fómhair 2019, thuairiscigh ComReg go ndearna sé iarratas ar an Ard-Chúirt an 2 Lúnasa 2019 chun sócmhainní Yourtel Limited (Yourtel) a leithlisiú, agus go háirithe cuntas bainc inar íoc custaiméirí a gcuid billí míosúla. Tháinig sé seo de bhun éisteachta Ard-Chúirte níos luaithe an 11 Feabhra 2019, inar ordáíodh do Yourtel scor de shárú ar alt 45 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002 (arna leasú),²⁰ agus rinne sé ordú freisin ag cur cosc ar Yourtel alt 45 a shárú sa todhchaí. An 8 Deireadh Fómhair 2019 dheonaigh an Breitheamh Robert Haughton na horduithe a bhí á lorg ag ComReg i gcoinne Yourtel san Ard-Chúirt - lena n-áirítear ordú um urghabháil sócmhainní Yourtel le héifeacht láithreach. An 11 Nollaig 2019, thuairiscigh ComReg gur chuir Yourtel in iúl dá chustaiméirí i litir go raibh sé ar intinn aige margadh na hÉireann a fhágáil an 8 Samhain 2019. Dúirt ComReg gur ghlac sé céimeanna chun a chinntiú go raibh gnáthsheirbhís á cur ar fáil do chustaiméirí nár bhog chuig soláthraí malartach cheana féin.

An 7 Samhain 2019, chuir ComReg iniúil do Roctel International Limited (Roctel) go bhfuarthas neamhchomhlíonadh lena oibleagáidí faoi na Rialacháin um Sheirbhís Uilíoch. I mí an Mheithimh 2018, d'athraigh Roctel a théarmaí agus coinníollacha a bhaineann le modh ríofa na táille foirceanta nuair a chuireann custaiméir deireadh lena chonradh tar éis don téarma íosta a bheith caite agus nár thug sé fógra dá chustaiméirí faoin athrú sin. Bhain an fógra faoi neamhchomhlíonadh le mainneachtain Roctel fógra a thabhairt do shíntiúsóirí faoin athrú sin agus faoina gceart tarraingt siar gan phionós ón gconradh mura nglacfaid siad leis an athrú sin, mí amháin ar a laghad roimh dháta chur i bhfeidhm na modhnuithe beartaithe, mar atá riachtanach faoi Rialachán 14 (4) de na Rialacháin um Sheirbhís Uilíoch.

An 20 Samhain 2019, thuairiscigh ComReg go bhfuair sé amach, tar éis imscrúdaithe, nach raibh Vodafone Ireland Limited ag comhlíonadh na Rialachán um Fhaisnéis do Thomhaltóirí²¹ toisc nár chuir sé a gconradh ar mheán marthanach don tréimhse Meán Fómhair 2016 go dtí Márta 2018 ar fáil dá tháirge “Breise” Íoc Mar a Úsáidtear (“PAYG”) do chustaiméirí, contrártha le Rialachán 5, 10 agus 12. De bhun Alt 73 den Acht um Chosaint Thomhaltóirí 2007 (arna leasú) ghlac ComReg le Vodafone gnóthas a chuimsigh tiomantais do (i) 72,774 custaiméir a aisíoc nach bhféadfadh a bheith beartaithe roimhe seo a dtairiscint a athshocrú nuair a bhí siad breactha suas, chuig méid iomlán € 416,971.79; (ii) comhairle a thabhairt do chustaiméirí ina gconradh ag an bpointe díola go n-athshocrófar a dtairiscint má mhéadaíonn an custaiméir méid na tairisceana; agus (iii) an SMS a chuirtear chuig custaiméirí a bhreisiú le méid a dtairiscint a leasú chun a chur in iúl don chustaiméir go soiléir go bhfuil a dtairiscint athshocrú.

An 18 Nollaig 2019, d'eisigh ComReg 7 bhFógra Neamh-chomhlíonta mar gheall ar shárú ar Airteagal 4 de na Rialacháin Idirlín Oscailte.²² Eisíodh na Fógraí do sholáthraithe seirbhíse rochtana idirlín maidir le sárúithe

20. (1) 1 Ní fhorchuirfidh gnóthas, ná ní airbheartaíonn sé muirear a ghearradh — [...]

(c) maidir le seirbhís cumarsáid leictreonach nó táirge cumarsáid leictreonach a d'iarr tomhaltóir ach nár soláthraíodh.

21. SI Uimh. 484 de 2013 - Rialachán an Aontais Eorpaigh (Faisnéis do Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) 2013.

22. SI Uimh. 343/2019 - Rialachán an Aontais Eorpaigh (Rochtain Idirlín Oscailte) 2019.

follasachta ina gconarthaí tomhaltóirí. Ón 29 Samhain 2015, ceanglaíodh go dlíthiúil ar sholáthraithe seirbhísí rochtana idirlín raon faisnéise a áireamh i gconarthaí tomhaltóirí a bhaineann le (i) bainistíocht tráchta; (ii) luas íoslódála agus uaslódála líonraí seasta ar a laghad, atá ar fáil de ghnáth; (iii) luas measta íoslódála agus uaslódáilte líonraí móibíleacha; agus (iv) réitigh atá ar fáil don tomhaltóir i gcás go bhfuil neamhréiteach ábhartha ann maidir le luas nó cáilíocht eile paraiméadair seirbhíse. Tógadh an gníomh forfheidhmithe i gcoinne soláthraithe nach raibh, is cosúil, ag soláthar na faisnéise riachtanacha ina gconarthaí custaiméirí. Eisíodh fógraí faoi Neamhchomhlíonadh maidir le raon sárúithe chuig: Digiweb Limited; Samhlaigh Communications Ireland Limited; Pure Telecom Limited; Three Ireland (Hutchison) Limited; Three Ireland Services (Hutchison) Limited; Virgin Media Ireland Limited agus Vodafone Ireland Limited.

An 23 Eanáir 2020, chuir ComReg in iúl do Virgin Media Ireland Limited go bhfuarthas neamhchomhlíonadh oibleagáidí Virgin faoi na Rialacháin um Sheirbhís Uilíoch agus Cinneadh D13/12 ComReg²³ maidir le Fógraí um Athrú Conartha. Bhain an neamhchomhlíonadh le go leor Fógraí um Athrú Conartha a d'éisigh Virgin Media dá chustaiméirí in 2017, 2018 agus 2019 nár éirigh leo Rialacháin 14 (4) agus (6) de na Rialacháin um Sheirbhís Uilíoch agus Cinneadh D13/12 ComReg a chomhlíonadh. Bhain an fógra, i measc rudaí eile, le formáid agus ábhar na bhFógraí um Athrú Conartha. Ceanglaíodh go háirithe ar chustaiméirí Virgin Media fógra 30 lá a thabhairt mura nglacfaidís leis na modhnuithe beartaithe ar an gconradh agus níor chuir Virgin Media an dáta iarbhír ar fáil faoinar féidir leis an gcustaiméir tarraingt siar óna chonradh gan phionós.

An 10 Feabhra 2020, chuir ComReg in iúl do Three Ireland Services (Hutchison) Limited (Three) go bhfuarthas neamhchomhlíonadh maidir lena oibleagáidí faoi Rialachán 13 (6) de na Rialacháin r-Phríobháideachta.²⁴ Bhain an fógra le 180 duine a ndeachaigh Three i dteagmháil leo. Fuair na daoine aonair glaonna iomadúla ar an bhfón ó Three in imthosca nár thoiligh na daoine sin le cumarsáid den sórt sin sular tharla aon chumarsáid.

An 27 Feabhra 2020, rinne ComReg comhaontú socraíochta le Virgin Media. Bhí sé seo de bhun fógra faoi chinneadh neamh-chomhlíonta a eisíodh an 22 Meitheamh 2018 a bhaineann leis an mbealach ar tíolacadh taraifí a bhaineann le muirir bhreise áirithe, mar shampla táille íocaíochta déanacha, táille dochar díreach neamhíochta, agus a ghearrann Virgin Media ina dhiaidh sin do chodanna dá chustaiméirí. Bhain an fógra go háirithe le follasacht agus inrochtaineacht na bhforálacha conarthacha a bhaineann leis na taraifí sin. Mar chuid den chomhaontú socraíochta, aisíocfaidh Virgin Media suim €421,200 le 24,000 custaiméir measta ar gearradh na muirir bhreise go léir orthu nó aon cheann díobh le linn na tréimhse ón 1 Meán Fómhair 2016 go dtí an 27 Deireadh Fómhair 2017. Tá na haisíocaíochtaí custaiméirí seo le bheith críochnaithe faoin 1 Meán Fómhair 2020.

An 30 Márta 2020, thuairiscigh ComReg go raibh pionós de €51,000 íochta ag Three Ireland Services (Hutchison) Limited (Three) tar éis d'imscrúdú a fháil amach gur theip ar Three 57,147 dá gcustaiméirí "Affinity Plan" a sholáthar idir Iúil 2017 agus Samhain 2019. a chláraigh trí ghníomhaire díolacháin, JV Facility Limited (JV Facility),²⁵ le conradh ar mheán marthanach, contrártha le Rialachán 12 de na Rialacháin um Fhaisnéis do Thomhaltóirí.²⁶ D'íoc Three an pionós ina iomláine agus thug siad faoi roinnt beart feabhais chun Rialachán 10 a chomhlíonadh²⁷ agus 12 de na Rialacháin um Fhaisnéis do Thomhaltóirí agus de bhun alt 73 den Acht um Chosaint Thomhaltóirí.

23. Doiciméad ComReg 12/128 www.comreg.ie/publications

24. Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Líonraí agus Seirbhísí Cumarsáide Leictreonáil) (Príobháideacht agus Cumarsáid Leictreonach) 2011.

25. Déanann JV Facility gníomhaíochtaí díolachán do Three.

26. SI Uimh. 484 de 2013 - Rialachán an Aontais Eorpaigh (Faisnéis do Thomhaltóirí, Cealú agus Cearta Eile) 2013.

27. Sonraíonn Rialachán 10 de na Rialacháin um Fhaisnéis do Thomhaltóirí an cineál faisnéise a chaithfidh trádálaithe a sholáthar do thomhaltóir sula dtabharfaidh sé conradh faid i gcrích, lena n-áirítear faisnéis faoin gceart chun cealú.

Gheall Three (i) cumarsáid a dhéanamh lena gcustaiméirí tomhaltóra lena mbaineann faoi chonradh a rinneadh trí JV Facility sa tréimhse 30 Aibreán 2019 go 30 Aibreán 2020, agus dearbhú a thabhairt dóibh ar a gconradh ar mheán marthanach, lena n-áirítear an tréimhse fuairithe 14 lá; (ii) atheisiúint do gach custaiméir tomhaltóra faoi chonradh a rinneadh trí JV Facility ón 1 Aibreán 2018 go dtí an 1 Meitheamh 2018, conradh ar mheán buan, lena n-áireofar an tréimhse fuairithe 14 lá; (iii) nasc díreach a sholáthar, sa chonradh ar mheán buan, leis an treoir praghaís do “Three Affinity Plans” agus le téarmaí agus coinníollacha na bpleananna seo; (iv) ráiteas ceartaitheach a fhoilsiú ar a shuíomh gréasáin ag míniú conas a sháraigh sé Rialachán 2013 agus a chinntiú go bhfanfaidh sé ar shuíomh gréasáin Three ar feadh 60 lá; (v) ráiteas ceartaitheach aonair a sholáthar do gach ceann de na custaiméirí lena mbaineann; agus (vi) a thaispeáint chun sástacht ComReg, le cruthúnas doiciméadaithe arna fhóru go neamhspleách (agus infhíoraithe) agus iniúchta, go ndearna sé na gníomhartha feabhais seo go hiomlán.

An 20 Bealtaine 2020, d’eisigh ComReg tuairimí faoi Neamhchomhlíonadh chuig Digiweb, Pure Telecom, Three Ireland, Virgin Media agus Vodafone maidir le hoibleagáidí faoin Rialachán um Rochtain ar an Idirlíon Oscailte a bhaineann le fógraí faoi thorthaí neamh-chomhlíonta a d’eisigh sé an 18 Nollaig. 2019.

Seirbhís Freagartha Glaonna Éigeandála

Tá ComReg freagrach go reachtúil as monatóireacht a dhéanamh ar cháilíocht seirbhíse an tsoláthraí Sheirbhís Freagartha Glaonna Éigeandála (ECAS) agus as athbhreithniú a dhéanamh ar an Táille Láimhseála Glaonna (CHF) a fhéadfaidh an soláthraí ECAS a ghearradh.

I mí Eanáir 2020, chinn ComReg, tar éis an athbhreithnithe ar na costais a thabhaigh soláthraí ECAS an CHF uasta de €1.77 in aghaidh an ghlaio a shocrú ón 12 Feabhra 2020. Ón 1 Márta 2019 ba é €3.93 an CHF de réir conartha nua le haghaidh soláthar an ECAS a comhaontaíodh idir an tAire Cumarsáide, Gníomhaíochta Aeráide agus Comhshaoil agus an soláthraí seirbhíse an 12 Feabhra 2018.

Ní ghearrtar aon táille ar an tomhaltóir as glaonna chuig 999 nó 112 toisc go n-íocann an líonra teileachumarsáide atá i láthair an costas seo.

Le linn na tréimhse, d’fhoilsigh ComReg dhá fhógra faisnéise maidir le líon na nglaonna chuig an ECAS.

Seirbhís Uilíoch do Chumarsáid Leictreonach

Gné lárnach dár gcuid oibre ar chosaint tomhaltóirí is ea a chinntiú go bhfuil seirbhís cumarsáid leictreonach uilíoch ar fáil.

I mí Iúil 2016, tar éis sraith comhairliúcháin poiblí, ainmníodh Eir mar an Soláthraí Seirbhíse Uilíoch (USP), de réir Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Líonraí agus Seirbhísí Cumarsáide Leictreonaí) (Seirbhís Uilíoch agus Cearta Úsáideoirí) 2011, chun Rochtain a sholáthar ag Suíomh Seasta ar feadh cúig bliana go dtí 30 Meitheamh 2021 (D05/16).²⁸ D05/16 iarchur cinneadh críochnaitheach maidir le Cáilíocht na Seirbhíse (QoS) go dtí go ndéanfar breithniú breise air.

I mí Feabhra 2017, thug ComReg spriocanna “infhaighteacht seirbhíse” isteach a chomhcheanglaíonn an dá mhéadracht roimhe seo maidir le tarlú lochtanna agus deisiú lochtanna. Luaitear na spriocanna seo i dtéarmaí “briseadh laethanta oibre uasta in aghaidh na líne” in ionad mar luach “céatadán” (D03 / 17²⁹(b) ar spriocanna bliantúla iad araon náisiúnta (uasmhéid de 0.237 lá oibre in aghaidh an líne (99.935%)) agus fo-náisiúnta (uasmhéid de 0.607 lá oibre in aghaidh an líne (99.834%)).

I mBealtaine 2019, rinne ComReg athbhreithniú ar na spriocanna QoS lena n-áirítear spriocanna “infhaighteacht seirbhíse” agus rinne sé na spriocanna bliantúla agus fo-náisiúnta atá ann cheana a fhorchur go dtí 31 Meitheamh 2021.

I mBealtaine 2020, chinn ComReg, tar éis comhairliúcháin, nach raibh oibleagáid seirbhíse uilíoch maidir le eolaire seirbhísí síntiúsóirí oiriúnach. Rachaidh ComReg i gcomhairle anois maidir leis an USO amach anseo, más ann dó, maidir le fóin íoca phoiblí agus eiseoidh sé cinneadh in am trátha.

28. Doiciméad ComReg 16/65 D05 / 16 www.comreg.ie/publications

29. Doiciméad ComReg 17/10 D03/17 www.comreg.ie/publications

Oibleagáid Seirbhísí Uilíocha

Cáilíocht Seirbhíse Uilíoch um Chomhlíonadh Seirbhíse

D'fhoilsigh ComReg Fógraí Ráithiúla Faisnéise ag taispeáint feidhmíocht USO Eir do gach tréimhse ráithiúil de 2018-2019 agus an fheidhmíocht bhliantúil do 2018. D'fhoilsigh ComReg Fógra Faisnéise freisin a thaispeánann feidhmíocht USO Eir don chéad tréimhse ráithiúil de 2020.

Costas an USO - Iarratais ar Mhaoiniú USO 2010-2015

In 2011, d'éisigh ComReg Cinneadh³⁰ (Doiciméad ComReg D04 / 11) faoi na prionsabail agus na modheolaíochtaí chun an glanchostas a bhaineann leis an tseirbhís uilíoch a sholáthar a bhunú. Chuir an cinneadh seo an bonn ar a ríomhtar an glanchostas as an tseirbhís uilíoch a sholáthar agus cuirfidh sé ar chumas ComReg a chinneadh an bhfuil an glanchostas, más ann dó, ina ualach éagórach ar an soláthraí seirbhíse uilíoch.

Chuir ComReg tús le próiseas comhairliúcháin (i Ráithe 4 2017) ar mheasúnú iarratais Eir ar mhaoiniú do na tréimhsí 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014, agus 2014-2015, a chuir Eir isteach arís idir Meán Fómhair 2014 agus Márta 2017.³¹

An 18 Aibreán 2019, tar éis na measúnuithe ar na hiarratais a fuarthas ó Eir, ComReg) a d'fhoilsigh na Cinntí seo:

- D05/19 "Measúnú ar Iarratas Eir ar Chiste Seirbhíse Uilíoch Eir 2010-2011 Measúnú ar an nglanchostas agus an t-ualach éagórach don tréimhse 2010-2011"
- D06/19 "Measúnú ar Iarratas Eir ar Chiste Seirbhíse Uilíoch Eir 2011-2012 Measúnú ar an nglanchostas agus an t-ualach éagórach don tréimhse 2011-2012"
- D07/19 "Measúnú ar Iarratas Eir ar Chiste Seirbhíse Uilíoch Eir 2012-2013 Measúnú ar an nglanchostas agus an t-ualach éagórach don tréimhse 2012-2013"
- D08/19 "Measúnú ar Iarratas Eir ar Chiste Seirbhíse Uilíoch Eir 2013-2014 Measúnú ar an nglanchostas agus an t-ualach éagórach don tréimhse 2013-2014"
- D09/19 "Measúnú ar Iarratas Eir ar Chiste Seirbhíse Uilíoch Eir 2014-2015 Measúnú ar an nglanchostas agus an t-ualach éagórach don tréimhse 2014-2015"

Chinn Cinneadh ComReg D05/19 go raibh glanchostas dearfach de €7.5m ann don bhliain 2010-2011 maidir le soláthar Eir den Oibleagáid Seirbhíse Uilíoch agus nach ionann an glanchostas dearfach seo agus ualach éagórach ar Eir.

Chinn Cinneadh ComReg D06/19 go raibh glanchostas dearfach de €6.7m ann don bhliain 2011-2012 maidir le soláthar Eir den Oibleagáid Seirbhíse Uilíoch agus nach ionann an glanchostas dearfach seo agus ualach éagórach ar Eir.

Chinn Cinneadh ComReg D07/19 go raibh glanchostas dearfach de €7.7m ann don bhliain 2012-2013 maidir le soláthar Eir den Oibleagáid Seirbhíse Uilíoch agus nach ionann an glanchostas dearfach seo agus ualach éagórach ar Eir.

30. ComReg Document 12/57 D04/11 www.comreg.ie/publications

31. ComReg Document 16/68 www.comreg.ie/publications

Chinn Cinneadh ComReg D08/19 go raibh glanchostas dearfach de €9.5m ann don bhliain 2013-2014 maidir le soláthar Eir den Oibleagáid Seirbhíse Uilíoch agus nach ionann an glanchostas dearfach seo agus ualach éagórach ar Eir.

Chinn Cinneadh ComReg D09/19 go raibh glanchostas dearfach de €11.5m ann don bhliain 2014-2015 maidir le soláthar Eir den Oibleagáid Seirbhíse Uilíoch agus nach ionann an glanchostas dearfach seo agus ualach éagórach ar Eir.

An 15 Bealtaine 2019, rinne Eir achomharc chun na hArd-Chúirte i gcoinne Cinntí ComReg D05/19; D06/19; D07/19; D08/19; agus D09/19.

Bhí na himeachtaí le seoladh i mBealtaine 2020 ach mar gheall ar Covid-19 cuireadh moill ar an gcás go dtí Deireadh Fómhair 2020. Déanfaidh ComReg cosaint iomlán ar na himeachtaí a thionscnóidh Eir.

Freagra Tomhaltóirí ar Covid-19

Tiomantais Tomhaltóirí

Mar chuid den fhreagra náisiúnta faoi stiúir an Rialtais ar phaindéim Covid-19, phléigh ComReg agus DECC gealltanais an 15 Aibreán³² ó roinnt soláthraithe Teileachumarsáide in Éirinn (lena n-áirítear trí Chónaidhm Ghnólachtaí agus Fhostóirí na hÉireann (IBEC),³³ Tionscal Teileachumarsáide na hÉireann (TII)) ar roinnt beart íosta chun cabhrú le tomhaltóirí leanúnachas a gcuid seirbhísí leathanbhanda agus guth a chinntiú chomh maith le rochtain ar sheirbhísí riachtanacha arna gcumasú ag ECS le linn na srianta náisiúnta Covid-19 (bhí na gealltanais seo de a raon feidhme agus fad teoranta a bhaineann leis na cúinsí).

Dearadh na gealltanais chun suaimehneas a thabhairt do thomhaltóirí maidir le húsáid cumarsáide, agus cobhsaíocht fhoriomlán na ngréasán cumarsáid leictreonach a choinneáil, ag am nuair a bhí daoine ag brath i bhfad níos mó ar sheirbhísí cumarsáid leictreonach agus bhí méid éiginnteachta eacnamaíochta agus airgeadais gan fasach acu freisin. Chabhraigh na bearta seo lena chinntiú go bhfaighidh tomhaltóirí atá leochaileach ó thaobh airgeadais, de thoradh na paindéime, cúnamh óna soláthraí seirbhíse chun réiteach inacmhainne a chomhaontú dá seirbhís guth agus sonraí. D'fhéadfadh soláthraithe seirbhíse dul níos faide ná an tacar íosta gealltanais sin agus bearta breise a thabhairt isteach dá gcustaiméirí. D'fhan na gealltanais i bhfeidhm go dtí an 31 Lúnasa 2020.

Chuir gach soláthraí seirbhíse na tiomantais íosta seo i bhfeidhm ina n-aonair agus de réir a dtiománaithe gnó féin agus tá solúbthacht tráchtála iomlán ag soláthraithe seirbhíse maidir leis an gcaoi ar chuir siad na bearta seo i bhfeidhm. Shínigh na hoibreoirí seo a leanas na gealltanais: BT Ireland, Eir, Pure Telecom, Sky Ireland, Tesco Mobile Ireland, Three Ireland, Virgin Media Ireland agus Vodafone.

Tar éis thréimhse oibríochta na ngealltanais agus de réir mar a atosáíonn gnáthghníomhaíocht tráchtála, bhí ComReg ag súil go leanfadh go leor de na tairiscintí agus na beartais tráchtála a forbraíodh de bhun na ngealltanais de bheith ar fáil agus chun sochar leanúnach a sholáthar do thomhaltóirí a bhfuil a gcúinsí airgeadais athraithe go mór. Maidir leis seo, d'fháiltigh ComReg roimh rogha tairiscintí neamhtheoranta ar an margadh agus d'iarr ComReg ar sholáthraithe seirbhíse leanúint ar aghaidh ag cinntiú go bhfuil tairiscintí a fhógraítear mar neamhtheoranta gan teorainn i ndáiríre. D'iarr ComReg ar thionscal leanúint de bheith aireach ar imthosca airgeadais atá i gcontúirt go leanúnach ag roinnt custaiméirí agus a bheith oscailte chun socruithe cuí a dhéanamh chomh maith le leanúint leis na comhaontuithe aonair a bhí ann cheana le tomhaltóirí faoi na gealltanais.

Leanfaidh ComReg leis an monatóireacht a dhéanann sé ar shaincheisteanna tomhaltóirí a thagann chun cinn agus rachaidh sé i dteagmháil le soláthraithe seirbhíse de réir mar is gá.

32. Agus suíomh gréasáin ComReg: <https://www.comreg.ie/publication/comreg-welcomes-telecoms-industry-commitments-to-assist-customers-during-covid-19>

33. Féach preasráiteas: <https://www.ibec.ie/connect-and-learn/media/2020/04/15/telecoms-industry-announces-covid-consumer-response-initiative>

Gníomhartha Eile de chuid ComReg

Rinne ComReg monatóireacht ar chur i bhfeidhm na ngealltanas seo agus d'fhéadfadh aon tomhaltóir a bhí i dteagmháil lena sholáthraí seirbhíse agus a bhí buartha nach raibh a sholáthraí seirbhíse ag caitheamh leo de réir na dtiomantas seo teagmháil a dhéanamh le foireann cúraim tomhaltóirí ComReg.

Rinne ComReg monatóireacht freisin ar oibríochtaí custaiméirí soláthraithe seirbhíse le linn na paidéime trí chruinnithe rialta agus thug ComReg próiseas nua cúraim do chustaiméirí isteach maidir le bristí i gcásanna ina raibh custaiméirí leochaileach go háirithe.

Chruthaigh ComReg rannán nua faisnéise Covid-19 ar a shuíomh gréasáin do thomhaltóirí, ina raibh faisnéis a bhí ábhartha go háirithe do thomhaltóirí faoi na cúinsí lena n-áirítear - breisithe iargúlta; uaireanta oibríochta líne do thomhaltóirí, ag baint úsáid as Seirbhís Athsheachadóir Téacs na hÉireann, ag cosaint do chórais teileafóin ghnó agus tú ag obair go cianda, deacracht le do bhille a íoc, taighde margaidh ar chumarsáid leictreonach a úsáid le linn na paidéime.

5. RIALACHÁN POIST

Is iad feidhmeanna reachtúla ComReg a chinntiú go soláthraítear seirbhís poist uilíoch a fhreastalaíonn ar riachtanais réasúnacha úsáideoirí seirbhíse poist, agus monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na n-oibleagáidí a cuireadh ar sholáthraithe seirbhíse poist.

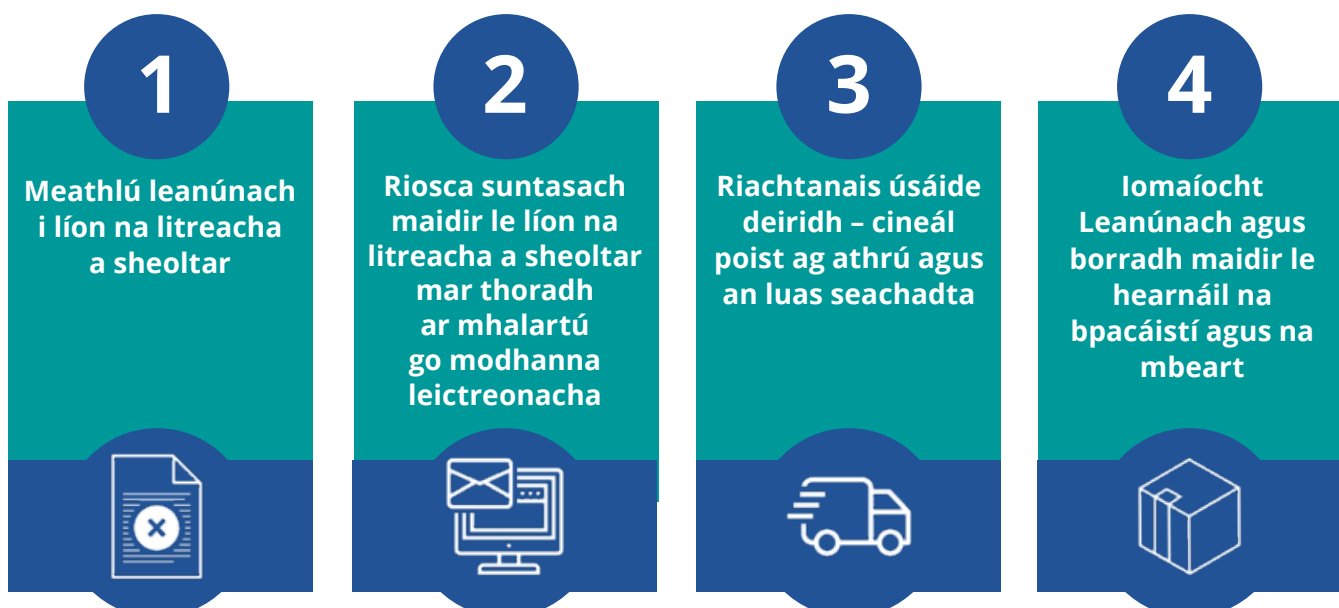
Is iad seo cuspóirí reachtúla ComReg:

- Forbairt na hearnála poist a chur chun cinn agus, go háirithe, seirbhís poist uilíoch a bheith ar fáil laistigh den Stát agus ón Stát agus ar phraghas réasúnta chun leasa na n-úsáideoirí uile;
- Leasanna úsáideoirí seirbhíse poist a chur chun cinn;
- Éascaíocht a dhéanamh ar fhorbairt na hiomaíochta agus na nuálaíochta sa mhargadh do sholáthar seirbhíse poist.

D'ainmnigh an tAcht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist) 2011 ("Acht 2011") An Post mar an soláthraí seirbhíse poist uilíoch (USP) go dtí 2023. I measc feidhmeanna sainiúla ComReg tá monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh an USP le treoracha arna n-eisiúint ag ComReg.

Ráiteas Straitéise Poist 2020 - 2022

Shocraigh ComReg, tar éis próiseas comhairliúcháin poiblí, a straitéis maidir le rialáil poist sa tréimhse 2020 - 2022³⁴. D'aithin an straitéis 4 phríomhthreocht a leanfaidh de mhúnú na hearnála poist:

34. Doiciméad ComReg 19/113 www.comreg.ie/publications

I bhfianaise na dtreochtaí seo, d'aithin ComReg na 7 bpríomhdhúshlán seo a leanas:

- 1** Dúshlán leanúnach maidir le leachtacht do An Post, agus ról dleathach ag an eagraíocht mar an t-aon soláthraí seirbhísí poist amháin.
- 2** Scóip teoranta do bhreis arduithe praghsanna.
- 3** Is gá costais a íslú le teacht le meathlú i líon na litreacha poist a sheoltar.
- 4** Is gá caillteanais a íslú (trí idirbheartú a dhéanamh maidir le haontais dleachtanna ceann scríbe níos fearr a fháil) maidir le postas idirnáisiúnta a thagann chun na tíre.
- 5** Ag freagairt do na dinimicí athraithe éilimh atá san earnáil phostais.
- 6** Ag freagairt do na dúshlán seachadta atá ann mar thoradh ar an mBreatimeacht.
- 7** Ag freagairt do na dúshlán seachadta atá ann mar thoradh ar ghníomhartha maidir leis an athrú aeráide.

I bhfianaise a bhfuil thuas, agus i bhfianaise shainordú reachtach ComReg, is iad seo a leanas cuspóirí straitéiseacha agus spriocanna ComReg don tréimhse 2020 - 2022:

CUSPÓIR STRAITÉISEACH 1

Iarracht a dhéanamh soláthar uathúil seirbhíse postais a bhaint amach.

Tá soláthar seirbhíse postais mar chuid den fheidhm dhleathach atá ag ComReg, seirbhís trína ndéantar freastal a dhéanamh ar riachtanais réasúnta úsáideoirí seirbhísí postais. Maidir leis an gcuspóir seo, tá na spriocanna straitéiseacha seo a leanas i gceist:

- Spríoc 1:** Leanúint orainn agus tuiscint a chothú maidir le riachtanais réasúnta úsáideoirí seirbhísí postais.
- Spríoc 2:** An cheist maidir le hainmniú soláthróir uathúil seirbhíse postais nó soláthróirí seirbhíse postais a thabhairt sa mheá.
- Spríoc 3:** Monatóireacht a dhéanamh maidir le comhlíonadh na riachtanas a bhaineann le soláthar seirbhíse uathúla poist.

CUSPÓIR STRAITÉISEACH 2

Leas lucht na seirbhíse postais a chur chun cinn.

Is é an dara cuspóir atá ag ComReg ná go mbeidh ar chumas úsáideoirí seirbhísí postais (idir sheoltóirí agus glacadóirí) seirbhís phostais a roghnú agus a úsáid go muiníneach. Aibhsítear sa straitéis seo an ról a bheidh ag próiseas cinnteoireachta lán-fheasach a bheith úsáideoirí seirbhísí postais agus tá na spriocanna seo a leanas i gceist:

- Spríoc 4:** Úsáideoirí seirbhíse postais a chumasú trí eolas cruinn agus ábhartha a chur ar fáil maidir le seirbhísí postais agus seirbhísí pacáiste trasnaithe teorainn.
- Spríoc 5:** Úsáideoirí seirbhísí postais a chumasú trí chur chuige gearán agus cúitimh a chur ar fáil.
- Spríoc 6:** Úsáideoirí seirbhísí postais a chosaint trína chinntiú go mbeidh an buntáiste is fearr ag ag úsáideoirí seirbhísí postais, idir sheoltóirí agus glacadóirí, ó thaobh rogha, praghais agus caighdeáin de.
- Spríoc 7:** Dul i gcomhairle agus comhoibriú a dhéanamh leis an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí.
- Spríoc 8:** Ábhair aighnis idir úsáideoirí seirbhíse postais agus soláthróirí seirbhísí postais a réiteach.

CUSPÓIR STRAITÉISEACH 3

Éascú a dhéanamh ar fhorbairt na hiomaíochta agus na nuálaíochta.

Is é an tríú cuspóir straitéiseach atá ag ComReg ná éascú a dhéanamh ar fhorbairt na hiomaíochta agus na nuálaíochta maidir le soláthar seirbhísí postais agus tá na spriocanna straitéiseacha seo a leanas i gceist:

- Spríoc 9:** Forbairt a dhéanamh ar an earnáil seirbhíse postais trínár sainchúram dleathach a chomhlíonadh.
- Spríoc 10:** An earnáil seirbhíse postais a chur chun cinn trína bheith ag leanúint orainn maidir le heolas a chur ar fáil maidir le soláthar seirbhísí postais in Éirinn.

Athbhreithniú ar an Ainmniúchán Soláthraí Seirbhíse Uilíche

Ainmníodh An Post mar an USP go dtí 2023, ag brath ar athbhreithniú ComReg. Bhunaigh ComReg, tar éis comhairliúchán poiblí, a Nósanna Imeachta Ainmnithe USP³⁵ ar mhaithe le hathbhreithnithe a dhéanamh, rud a theastaíonn faoi Acht 2011. Le linn na tréimhse 2019-2020, chinn ComReg gur gá leanúint ar aghaidh le hainmniú USP³⁶, agus tá ComReg ag dul i gcomhairle lena thogra faoi láthair, leanúint ar aghaidh le An Post mar an USP ainmnithe go dtí 2023.³⁷

Caighdeán na Seirbhíse

Ceann de chuspóirí bunúsacha Threoracha Poist na hEorpa is ea feabhsúcháin a chinntiú i gcáilíocht seirbhíse do sheirbhís poist uilíoch agus tá oibleagáid dlí ar ComReg sprioc cáilíochta seirbhíse a leagan síos don USP chun seirbhís poist uilíoch a sholáthar.

D'ordaigh ComReg don USP caighdeán seachadta an lá dar gcionn de 94% a bhaint amach do phost tosaíochta aonphíosa a sheachadtar sa Stát. Déanann ComReg monatóireacht ar fheidhmíocht An Post i gcoinne an chaighdeáin 94% sin, de réir CEN, an Coiste Eorpach um Chaighdeánú, agus caighdeáin tomhais idirnáisiúnta, agus foilsíonn ComReg tuarascálacha feidhmíochta bliantúla ar a shuíomh Gréasáin. Thug ComReg faireachán neamhspleách isteach ar cháilíocht na seirbhíse poist uilíche ar dtús i 2003 agus ag an am sin ní raibh ach 71% de phost tosaíochta aonphíosa á sheachadadh an chéad lá oibre eile.

Foilsíodh an tuarascáil bhliantúil ar fheidhmíocht don bhliain féilire 2019³⁸ i Meitheamh 2020 agus áiríodh na príomhthorthaí seo a leanas:

- Rinne An Post seachadadh ar 90% de phost tosaíochta aonphíosa an chéad lá oibre eile tar éis lá na postála ar fud an Stáit. Tá an toradh seo 4% faoi bhun an chaighdeáin rialála (94%) agus is feabhas 1% é ar thoradh 2018;
- Rinne An Post 99.1% de phost tosaíochta aonphíosa a sheachadadh laistigh de thrí lá oibre tar éis lá na postála, rud beag níos airde ná toradh 2018 (99.0%) agus faoi bhun an chaighdeáin rialála (99.5%).

35. Doiciméad ComReg 19/64a www.comreg.ie/publications

36. Doiciméad ComReg 20/26 www.comreg.ie/publications

37. Doiciméad ComReg 20/49 www.comreg.ie/publications

38. Doiciméad ComReg 20/50a www.comreg.ie/publications

Díospóidí ó úsáideoirí seirbhíse poist - réiteach neamhspleách díospóide

Tugtar de réir alt 43 (3) d'Acht 2011 cumhacht lánroghnach do ComReg, nó do cheapaí ComReg, díospóidí úsáideoirí seirbhíse poist a réiteach nach bhfuil réitithe tar éis nósanna imeachta uile chód cleachtais an tsoláthraí seirbhíse poist a chur i gcrích go cuí. Lean ComReg ag réiteach díospóidí den sórt sin i rith na bliana.

Athbhreithniú ar an Aisghairm Chaidhp Phraghais

Ceanglaíodh san Acht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist) (Leasú) 2017 ("an tAcht um Aisghairm") ar ComReg athbhreithniú a dhéanamh ar aon iarmhairtí a bhainfeadh le haisghairm na huasteorann praghais ar sheirbhísí poist uilíocha áirithe. Mar a cheanglaítear leis an Acht um Aisghairm, cuireadh an t-athbhreithniú sin ag ComReg i gcrích i Meán Fómhair 2019 agus soláthraíodh tuarascáil don Aire Cumarsáide, Gníomhaíochta Aeráide agus Comhshaoil. Ansin chuir an tAire leagan neamhrúnda den tuarascáil seo faoi bhráid dhá theach an Oireachtas.³⁹

Rialachán um Beartáin Trasteorann

Faoi Rialachán (AE) 2018/644 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Aibreán 2018 maidir le seirbhísí seachadta beartán trasteorann, ceanglaítear ar roinnt "soláthraithe seirbhíse seachadta beartán" faisnéis áirithe a sholáthar do ComReg a chuirtear ar aghaidh ansin don Choimisiún Eorpach. Is é seo an dara bliain den Rialachán seo. De réir mar a éilítear sa rialachán, chuir ComReg an fhaisnéis a fuair sé ó "soláthraithe seirbhíse seachadta dáileachta" faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh. De réir mar a éilítear sa rialachán, tá ComReg ag déanamh measúnaithe an bhfuil taraifí dáileachta trasteorann An Post (mar USP ainmnithe) ard go míréasúnta agus cuirfidh sé an measúnú sin faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh.

Staidéar taighde ar úsáideoirí poist na hÉireann

Choimisiúnaigh agus d'fhoilsigh ComReg taighde ar úsáideoirí poist na hÉireann a rinne na gnólachtaí taighde, Behaviour and Attitudes⁴⁰ agus The Pers Perspective.⁴¹

Bhain an obair allamuigh le taighde faoi agallamh duine le duine le 1,500 tomhaltóirí cónaithe⁴² agus 500 Fiontar Beag agus Meánmhéide⁴³. Maidir leis na tomhaltóirí cónaithe, roinneadh an sampla ar thrí mhír ar leith, bunaithe ar dhlús an daonra. Ba iad seo a leanas trí phríomhléargas:

39. Féach an leagan neamhrúnda den tuarascáil ag https://ptfs-oireachtas.s3.amazonaws.com/DriveH/AWDData/Library3/Documents%20Laid/pdf/CCAEdoclaid310320_310320_122010.pdf

40. <https://banda.ie/>

41. <http://theresearchperspective.com/>

42. Doiciméid ComReg 19/84a www.comreg.ie/publications

43. Doiciméid ComReg 19/84b www.comreg.ie/publications

ÚSÁIDEOIRÍ POIST ÉIREANNACHA

Cuireann Comreg tuairisc ar fáil maidir le hÚsáideoirí Poist Éireannacha - agallaimh aghaidh ar aghaidh le 1,500 tomhaltóir cónaitheach agus 500 d'Fhiontair Bheaga agus Mheánmhéide.

3 PRÍOMHLÉARGAIS

1

An úsáid a bhaintear as litreacha postais agus sástacht maidir leis an bpraghas a bhaineann le litir a sheoladh

LITREACHA A SHEOLADH	Líon na litreacha in aghaidh na míosa	Sástacht maidir leis an bpraghas a bhaineann le litir a sheoladh
Custaiméirí Cónaithe	3	
Iomlán na FBManna/SME's	68	
Na FBManna/SME's a úsáideann bulc-phostas	395	
FBManna/SME's a chuireann méadar ar phostas	435	

Seolann FBManna/SME's a bhaineann úsáid as bulc-phostas níos mó litreacha.

Níl ach FBM/SME amháin as gach 10 sásta leis an bpraghas a bhaineann le bulc-phostas agus le postas a gcuirtear méadar air.

Téann an leibhéal sástachta leis an bpraghas i laghad de réir mar a sheoltar níos mó poist

2

An úsáid a bhaintear as seirbhís postais maidir le beart agus an sástacht atá leis an bpraghas chun beart a sheoladh sa phost

BEARTA A SHEOLADH SA PHOST	Líon na mbearta a sheoltar	An sástacht atá ann maidir le beart a sheoladh sa phost
Custaiméirí Cónaithe	1	
Iomlán na FBManna/SME's	39	

3

Easpa feasachta maidir le seirbhís seachadta an chéad lá eile a bheith ar fáil

Measann gach 5 duine as 10 go dtógann sé 2 lá oibre nó níos faide le seachadadh an phoist go náisiúnta

2
Lá

6. BAINISTÍOCHT SPEICTREAM RAIDIÓ

Bainistíocht Speictream Raidió

Bainistíonn ComReg speictream minicíochta raidió na hÉireann (speictream raidió nó speictream) agus an acmhainn uimhrithe náisiúnta.

Is éard atá i speictream raidió an meán trínar féidir faisnéis a tharchur gan sreang thar achair ó chúpla ceintiméadar go dtí na mílte ciliméadar. Acmhainn luachmhar náisiúnta atá ann agus í mar bhonn agus taca ag cuid mhór de na seirbhísí cumarsáide sa Stát. Áirítear leis na seirbhísí cumarsáide seo teileafónaíocht soghluaiste, leathanbhanda gan sreang, craolachán raidió agus teilifíse agus cumarsáid raidió a mbaineann gnóthas tráchtála úsáid as agus laistigh d'aeriompar agus muirí. Braitheann go leor seirbhísí ar nascacht gan sreang mar chuid den chnámh droma trína nasctar stáisiúin bonn soghluaiste, ag soláthar fothaí do tharchuradóirí craolta agus naisc teiliméadrachta a ligeann monatóireacht a dhéanamh ar chianfhearas e.g. leibhéil uisce agus stádas claochladáin chumhachta.

Tá buntábhacht ag baint le speictream raidió freisin maidir le hoibriú laethúil na seirbhísí éigeandála agus na bhfórsaí cosanta. Is ionchur ríthábhachtach é freisin i go leor seirbhísí eile lena n-áirítear feidhmchláir eolaíochta thábhachtacha, mar réamhaisnéis na haimsire agus monatóireacht a dhéanamh ar thimpeallacht an Domhain. Cuireann Speictrim Raidió go mór le geilleagar na hÉireann agus leis an tsochaí i gcoitinne Meastar go bhfuil thart ar 17,000 post lánaimseartha comhionann in Éirinn san earnáil cumarsáide gan sreang. Meastar go gcuireann gníomhaíochtaí atá ag brath ar speictrim €6.2 billiún leis an ngeilleagar, sin 3.5% d'Ollioncam Náisiúnta na hÉireann.⁴⁴

Ar an ábhar go bhfuil sé mar bhonn agus taca ag cuid mhór de na seirbhísí cumarsáide sa Stát agus toisc gur acmhainn theoranta náisiúnta é an speictream raidió le húsáidí agus úsáideoirí iomaíocha, teastaíonn bainistíocht chúramach uaidh chun a chinntiú go bhfuil sé á úsáid go héifeachtach agus go héifeachtúil.

Le cuidiú le bainistíocht ComReg ar an speictream raidió, leagann ComReg a straitéis amach agus déanann sé í a nuashonrú go rialta. Sa Straitéis reatha um Bainistíocht Speictrim Raidió⁴⁵ don tréimhse 2019 go 2021, tugtar achoimre ar phlean oibre agus tosaíochtaí ComReg don dá bhliain seo maidir le ról ComReg mar bhainisteoir speictrim na hÉireann agus déanann sé Ráiteas Straitéise Cumarsáide Leictreonaí ComReg a chomhlánú.⁴⁶

I rith na bliana atá faoi athbhreithniú, cuireadh i gcrích nó tionscnaíodh roinnt príomhthionscadal bainistíochta speictrim mar a shonraítear thíos.

44. Doiciméid ComReg 18/111 www.comreg.ie/publications

45. Doiciméid ComReg 18/118 www.comreg.ie/publications

46. Doiciméid ComReg 19/52 www.comreg.ie/publications

An Banda 3.6 GHz

Aistriú

Sular bronnadh Gradam Speictrim 2017, baineadh úsáid as an mBanda 3.6 GHz chun seirbhísí leathanbhanda gan sreang (agus seirbhísí teileafóin i gcásanna áirithe) a sholáthar do níos mó ná míle is fiche custaiméir, i gceantair thuaithe den chuid is mó. Sna ceantair sin b'fhéidir gurbh iad na hoibreoirí atá ann cheana an t-aon soláthróir seirbhísí leathanbhanda do thithe agus do scoileanna.

Ionas go gcinnteofaí seirbhísí leanúnacha do na custaiméirí sin a bhí i gcontúirt a seirbhís a chailleadh agus tairgeoirí a bhuaigh sa Ghradam 3.6 GHz ag ullmhú chun a gcuid seirbhísí a dháileadh (lena n-áirítear trialacha), d'fhorbair ComReg creat ceadúnaithe Idirthréimhseach a ndeachaigh sé i gcomhairle leis go fairsing agus a cuireadh i bhfeidhm trí rialacha an ghradaim, a d'aontaigh na rannpháirtithe uile a bheith faoi cheangal acu. Tá na rialacha seo le fáil sa Mheabhrán Faisnéise um Bhronnadh Gradaim Speictrim Banda 3.6 GHz.⁴⁷

Go bunúsach, tugadh sa chreat ceadúnaithe Idirthréimhseach seo deis d'oibreoirí atá ann cheana leanúint de sheirbhísí a sholáthar dá gcustaiméirí go dtí go mbeidh na ceadúnaithe nua réidh chun seirbhísí tráchtála a leathadh amach. Is féidir achoimre a dhéanamh ar na prionsabail atá mar bhonn agus taca leis an gcreat seo:

- An baol go gcuirfí isteach ar sheirbhísí do thomhaltóirí atá ann cheana a íoslaghdú;
- Ceadúnais liobrálaithe a thabhairt isteach a luaithe is féidir gan moill nach bhfuil gá leis a chur ar sheachadadh seirbhísí liobrálaithe sa todhchaí;
- Buntáistí a uasmhéadú d'úsáideoirí deiridh; agus
- Úsáid éifeachtach speictrim a chinntiú le linn na hidirthréimhse.

Tá dul chun cinn mór déanta maidir le haistriú ordúil an Bhand 3.6 GHz agus cuireadh tús le 519 de na 594 beart speictrim do na ceadúnaithe nua. D'éascaigh an dul chun cinn seo na ceadúnaithe nua Banda 3.6 GHz chun seirbhísí a leathadh amach sa Bhand 3.6 GHz⁴⁸ ar fud na tíre. Chomh maith leis sin, tá ceithre cinn de na seacht n-oibreoirí roimhe seo ar bronnadh Ceadúnais Trasdula Cosanta nó Gan Chosaint dóibh aistrithe ón mbanda 3.6 GHz anois.

Leanann ComReg de theagmháil a dhéanamh le ceadúnaithe nua agus le hoibreoirí atá fágtha chun a n-aistriú a chur i gcrích agus, nuair is gá, chun Pleananna Idirthréimhseacha iomchuí a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm, pleananna ar féidir iad a chur ar aghaidh agus a chur in ord tosaíochta i gcás ina mbeidh pleananna forbartha go leor ag ceadúnaithe nua chun seirbhísí nua a leathadh amach. Tá ComReg sásta go ndearna an cur chuige ar baineadh úsáid as sna cúinsí seo foráil d'intuarthacht rialála chomh maith le haistriú éasca go háirithe agus na castachtaí bunúsacha a bhí leis.

47. Doiciméid ComReg 16/71 www.comreg.ie/publications

48. www.comreg.ie/industry/radio-spectrum/spectrum-awards/3-6-ghz-band-transition/

Speictream ar Léas

Ina chomhairliúchán ar Bhearta Bainistíochta Speictrim Sealadacha Covid-19⁴⁹, nótáil ComReg:

- D'fhéadfadh go mbeadh cearta úsáide reatha ag oibreoirí nach bhfuil á n-úsáid agus go bhféadfadh oibreoirí eile a bhfuil trealamh ar fáil go héasca an speictream seo a úsáid;
- Sa bhanda 3.6 GHz tá ceadúnaithe nach bhfuil aon soláthar nó soláthar an-teoranta acu i láthair na huaire ag baint úsáide as a gcearta speictrim faoi seach;
- Ar an ábhar sin d'fhéadfadh oibreoirí úsáid a bhaint as an speictream seo le linn an Staid Shealadaigh chun leasa níos fearr na dtomhaltóirí;
- Spreagfadh sé agus d'amharcfadh sé go fabhrach ar aon socrú léasa a chuirfí i bhfeidhm le linn thréimhse na mBeart Bainistíochta Speictrim Sealadaigh; agus
- D'fhéadfaí úsáid a bhaint as príomhghnéithe an Cheadúnais Shealadaigh ECS mar atá leagtha amach i nDoiciméad 20/21 (mar shampla, ceadúnais 6 mhí ar tháille ainmniúil) mar seachfhreastalaí réasúnta le haghaidh aon léasa den sórt sin.

Sa fhreagra ar chomhairliúchán agus ar an gcinneadh⁵⁰, d'fháiltigh ComReg roimh thuairimí dearfacha na bhfreagróirí réitigh a sholáthar chun feabhas a chur ar na seirbhísí do thomhaltóirí le linn an Staid Shealadaigh agus maidir le léasú féideartha ar chearta speictrim sa bhanda 3.6 GHz.

Ar an 19 Aibreán 2020, Chuir Imagine Communications Ireland Limited, ("Imagine") trí fhógra ar leithligh faoi bhráid ComReg maidir lena mholtáir chun cearta speictrim a léasú sa bhanda 3.6 GHz ó gach ceann de Meteor Mobile Communications Limited (ag trádáil mar "Eir") ("Meteor"), Three Ireland (Hutchison) Teoranta (ag trádáil mar "3") ("3IRL") agus Vodafone Ireland Limited (ag trádáil mar Vodafone) ("Vodafone") ar feadh tréimhse de trí mhí.

I ndiaidh breithniú a dhéanamh ar an bhfaisnéis a chuir na páirtithe fógra ar fáil, de réir Doiciméad 14 / 11R, tháinig an Coimisiún ar an tuairim nach ndéanadh toradh na léasanna iomaíocht a chur as riocht agus chinn sé go bhféadfar na léasanna a chur i bhfeidhm ar feadh tréimhse trí mhí ó 22 Meitheamh 2020.

Díolúintí Ceadúnais do Chríochfoirt do Sheirbhísí Satailíte

Sa Ráiteas Straitéise um Bainistíocht Speictrim Raidió do 2019 - 2021, a chuir sé amach gheall ComReg go ndéanfaí athbhreithniú ar na horduithe díolúine atá ann cheana do Chríochfoirt do Sheirbhísí Satailíte (TSS), agus orduithe díolúine nua a nuashonrú, a léasú agus / nó a chur i bhfeidhm de réir mar is iomchuí.

Rinne ComReg athbhreithniú ar na horduithe díolúine atá ann cheana le haghaidh TSS agus shocraigh sé ordú díolúine aonair a ghlacadh (Ordú faoin Acht um Theileagrafaíocht 1926 (Alt 3) (Díolúine ó Chríochfoirt do Sheirbhísí Satailíte) 2020)⁵¹ chun gach trealamh TSS atá faoi réir Chinneadh an Choiste Cumarsáide Leictreonaí (CCL) fad is nár chúis imní ba ea an trealamh maidir le cur isteach díobhálach in Éirinn.

49. Doiciméid ComReg 20/21 www.comreg.ie/publications

50. Doiciméid ComReg 20/27 www.comreg.ie/publications

51. <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2020/si/226/made/en/print>

- Cuireadh an t-ordú díolúine nua i bhfeidhm in áit sé cinn de na hocht ordú díolúine a bhí ann. D'fhoilsigh ComReg doiciméad teicniúil ar leithligh freisin⁵² ina sonraítear tréithe teicniúla agus oibríochta trealamh TSS, mar atá leagtha amach i gCinntí ábhartha ECC, atá incháilithe le haghaidh díolúine faoin ordú díolúine nua.
- Leanfaidh ComReg de bheith ag plé agus ag déanamh monatóireachta ar fhorbairt Chinntí ECC don TSS. Ar a bharr sin, breithneoidh ComReg cur chun feidhme iomchuí aon Chinntí ECC as seo amach maidir leis an gcontúirt go gcuirfear isteach go díobhálach ar sheirbhísí agus líonraí cumarsáide atá ann cheana in Éirinn agus chun iad a chosaint.

Covid-19: Bearta Bainistíochta Speictrim Sealadach

Mar gheall ar an staid shealadach urghnách a chruthaigh Covid-19 agus na bearta a rinne Rialtas na hÉireann⁵³ ba thábhachtaí fós guthsheirbhísí agus seirbhísí sonraí a sholáthar maidir le líonraí cumarsáide leictreonaí (ECNanna) i saol laethúil agus i socruithe oibre go leor daoine, cionn is gur baineadh úsáid as na seirbhísí seo go forleathan chun fanacht i dteagmháil le gaolta agus le cairde agus chun a bheith ag obair go cianda ón mbaile. Mar thoradh ar sciobthacht agus tionchar na mbeart Rialtais a cuireadh i bhfeidhm i Márta 2020 tháinig athruithe suntasacha ar ghnáthleibhéil agus ar phatrúin tráchta ECNanna áirithe in Éirinn, agus tháinig méadú 30-60% ar ghuth- thrácht foriomlán agus d'fhás trácht sonraí 20-25% ag an am sin.

Mar thoradh ar na na cúinsí seo, chuir gach ceann de na trí Oibreoir Líonra Soghluaiste (MNOanna), Meteor, Three agus Vodafone, litir chomhpháirteach faoi bhráid ComReg, ag iarraidh le chéile cearta úsáide speictrim breise a dháileadh, ar bhonn sealadach, sa Duplex 700 MHz, Bannaí 2.1 GHz agus 2.6 GHz ionas go n-éascófar acmhainn breise líonra. Agus na cearta speictrim seo á n-iarraidh, chuir na MNOanna in iúl:

“New infrastructure cannot be built at short notice, so operators must look to whatever tools they have available to optimise networks to the current situation. We all have already adjusted network configuration to the extent that we can (e.g. adjustments to capacity). We now need to look to other options that are available to us to increase network capacity.”

Mar fhreagra ar an staid shealadach urghnách seo, chuaigh ComReg i gcomhairle creat ceadúnaithe⁵⁴ gur chuir sé i bhfeidhm é laistigh de thréimhse an-ghearr⁵⁵ (le faomhadh ón an Aire Cumarsáide, Gníomhaíochta Aeráide agus Comhshaoil) chun an dáileadh sealadach a dhéanamh ar fhoriomlán le haghaidh thréimhse suas le 6 mhí ó:

52. Doiciméid ComReg 20/47 www.comreg.ie/publications

53. I mí an Mhárta 2020 d'fhógair Rialtas na hÉireann (féach <https://www.gov.ie/en/news/72ecf5-government-agrees-next-phase-of-irelands-covid-19-response/>) sraith beart chun dul i ngleic leis an staid urghnách a d'eascair as leathadh Covid-19 in Éirinn

54. Doiciméid ComReg 20/21, 20/23 and 20/27 www.comreg.ie/publications

55. Féach an Teileagrafaíocht Gan Sreang (Ceadúnais Shealadacha Leictreonacha do Sheirbhísí Cumarsáide) Rialacháin 2020 (S.I Uimh. 122 as 2020)

- Cearta úsáide speictrim breise sa Bhanda Duplex 700 MHz agus 2.6 GHz; agus
- Cearta úsáide speictrim liobrálaithe sa Bhanda 2.1 GHz, toisc go bhfuil an banda seo ceadúnaithe faoi láthair le haghaidh úsáide 3G amháin.

Chuir ComReg in iúl go láidir go raibh sé mar aidhm ag an gcreat ceadúnaithe sealadach seo aghaidh a thabhairt ar an staid eisceachtúil agus urghnách a chruthaigh Covid-19 agus go bhfuil sé go hiomlán gan dochar do chearta úsáide fadtéarmacha a bhronnadh sna bandaí speictrim seo ina speictream il-bhanda beartaithe dámhachtain.⁵⁶

I ndiaidh iarratais a fháil ó gach ceann de na MNOanna ar cheadúnas trí mhí⁵⁷ eisíodh Ceadúnais Sheirbhísí Cumarsáide Leictreonaí Sealadach (ECS) chuig na Trí MNO. Tá sonraí faoi na ceadúnais Sealadacha ECS mar atá leagtha amach thíos.⁵⁸

Ceadúnais Sealadacha ECS Covid-19

Oibritheoir	Dáta Tosaigh	Dáta Éaga	Bandaí Speictrim
Meteor	9 Aibreán 2020	7 Deireadh Fómhair 2020	Bandaí 700 MHz agus 2.1 GHz
Three	9 Aibreán 2020	7 Deireadh Fómhair 2020	Bandaí 700 MHz agus 2.1 GHz
Vodafone	22 Aibreán 2020	7 Deireadh Fómhair 2020	Bandaí 700 MHz agus 2.1 GHz

Figiúr 11: Ceadúnais Sealadacha ECS Covid-19

Teist ar an gcomhoibriú láidir idir an Stát, ComReg agus an tionscal is ea soláthar an chreata cheadúnaithe shealadaigh seo i dtréimhse ama chomh gearr i gcúinsí dúshlánacha chomh maith le tiomantas fhoireann ComReg, DECC agus na MNOanna chun an acmhainn líonra breise atá ag teastáil a sholáthar.

56. D'aontaigh gach freagróir ar an gcomhairliúchán leis an bprionsabal lárnach seo (Féach míreanna 3.3 go 3.6 de Doiciméad ComReg 20/27) agus ionchorpraíodh é ina dhiaidh sin san Fhoirm Dhearbhaithe Iarratais (Féach Doiciméad ComReg 20 / 27a) www.comreg.ie/publications

57. De réir na Rialachán um Cheadúnas Sealadach ECS 2020 (S.I. Uimh. 122 de 2020), is féidir ceadúnais tosaigh a bhronnadh ar feadh uastréimhse 3 mhí agus d'fhéadfaí iad a athnuachan suas le 3 mhí eile, le cearta úsáide athnuaithe ag dul in éag tráth nach déanaí ná 6 mhí ó dháta na rialachán seo (ie an 7 Deireadh Fómhair 2020 nó níos luaithe).

58. I ndiaidh na tréimhse tosaigh 3 mhí, rinneadh na ceadúnais a athnuachan ar feadh na tréimhse uasta (suas go dtí an 7 Deireadh Fómhair 2020) a ceadáíodh faoin gcreat ceadúnaithe atá ann cheana.

Speictrim sa Bhandra 400 MHz a Bhronnadh

Ar an 5 Samhain 2019 d'fhoilsigh ComReg Fógra Faisnéise⁵⁹ inar leagadh torthaí bronnta speictrim banda 400 MHz.

Tairgeadh na cearta úsáide speictrim nua-bhronnta i ndá chuid:

- Is é a bhí i gCuid A Mír 2×3 MHz (410 - 413 MHz / 420 - 423 MHz) chun cumarsáid gan sreang a sholáthar le haghaidh Eangacha Cliste; agus
- Is éard a bhí i gCuid B deich mír de 2×100 kHz ar bhonn teicneolaíochta agus neodrach seirbhíse. D'fhéadfaí na míreanna seo a úsáid chun tacú le hEangacha Cliste, nó le haghaidh réimse úsáidí eile lena n-áirítear aipeanna de chineál Raidió Gnó.

Is éard atá sna hEangacha Cliste ardchórais seachadta le haghaidh seirbhísí fónais (leictreachas, gás agus uisce) ó fhoinsí giniúna agus táirgeachta go príomheilimintí sna líonraí eangaí agus áirítear ann gach maoirseacht agus rialú atá riachtanach chun iad a bhainistiú go héifeachtach. Ní hionann é seo agus méadrú cliste, arb ionann é agus gléasanna atá lonnaithe in áitribh ina dtaifeadtar úsáid fuinnimh, uisce agus gáis agus óna soláthraítear cumarsáid leictreonach dhá bhealach idir tomhaltóirí agus an eangach.

D'aithin comhlachtaí idirnáisiúnta mar na Náisiúin Aontaithe agus an International Telecommunications Union Eangacha Cliste mar phríomhchumasóir chun astaíochtaí carbóin a laghdú agus ar an dóigh sin cuidiú le héifeachtaí díobhálacha an athraithe aeráide a laghdú.

Íocfaidh ESB Networks DAC, an tairgeoir ar éirigh leis míreanna speictrim Chuid A agus Chuid B a bhaint, thart ar € 1.1 milliún as a chearta úsáide speictrim a chuimsíonn € 320,000 i dtáillí tosaigh agus € 780,000 i dtáillí úsáide speictrim atá le hóc thar an 15 bliana le linn ré an cheadúnais.

Bronnadh Beartaithe Speictrim do Leathanbhanda Gan Sreang

I mí na Nollag 2019, chuir ComReg amach a fhreagra ar chomhairliúchán⁶⁰ agus dréachtchinneadh ar Bhronnadh Speictrim Il-Bhanda beartaithe chun cearta úsáide a dháileadh i gceithre bhanda speictrim atá ag fóirstean do sheirbhísí leathanbhanda soghluaiste agus gan sreang (WBB). Is iad na bandaí speictrim seo na bandaí 700 MHz, 2.1 GHz, 2.3 GHz agus na bandaí 2.6 GHz⁶¹, agus déantar iad uile a chomhchuihiú ar leibhéal Eorpach chun seirbhísí WBB a sholáthar.

San iomlán, molann ComReg 470 MHz de chearta speictrim comhchuihithe a bhronnadh. B'ionann é seo agus méadú 46% ar an speictream comhchuihithe a dháiltear chun seirbhísí WBB a sholáthar in Éirinn agus chuirfeadh sé ar chumas an mhargaidh seirbhísí feabhsaithe a sholáthar chun freastal ar éileamh méadaitheach na dtomhaltóirí ar shonraí soghluaiste agus seirbhísí nua.

59. Doiciméid ComReg 19/99 www.comreg.ie/publications

60. Doiciméid ComReg 19/124 www.comreg.ie/publications

61. An Banda 700 MHz (703-733 / 758- 788 MHz); An Banda 700 GHz (1920-1980 / 2110 – 2170 MHz); An Banda 700 GHz (2300 -2400 MHz); agus An Banda 700 GHz (2500 -2690 MHz).

De réir an dualgais atá air iomaíocht a chur chun cinn, molann ComReg cearta a bhronnadh ar na bandaí seo trí phróiseas bronnta oscailte, iomaíoch inar féidir le hoibreoirí atá ann cheana agus iontrálaithe nua dul san iomaíocht do na cearta speictrim seo. Ar a bharr sin, agus ag teacht le prionsabal an AE maidir le neodracht theicneolaíoch, molann ComReg na cearta speictrim a bhronnadh ar bhonn neodrach ó thaobh na teicneolaíochta agus na seirbhíse de, rud a chiallaíonn go mbeadh cead a gcinn ag ceadúnaithe nua trealamh a úsáide a chomhlíonann an caighdeán comhchuibhithe is infheidhme, bíodh sé sin na teicneolaíochtaí 3G, 4G de 5G le haghaidh úsáidí soghluaiste, seasta gan sreang nó úsáidí eile.

Bheadh ComReg ag súil go mbeadh an bronnadh seo an-oiriúnach chun dul chun cinn sna seirbhísí 4G reatha a chumasú agus chun seirbhísí nua 5G a sholáthar.

I mBealtaine 2020, d'fhoilsigh ComReg Dréacht-Mheabhrán Faisnéise agus Dréacht-Rialacháin⁶² ar an Dámhachtain Speictrim Il-Bhanda Beartaithe do na bandaí Duplex 700 MHz, 2.1 GHz, 2.3 GHz agus 2.6 GHz.

Tá ComReg ag leanúint ar aghaidh ag obair le páirtithe leasmhara chun na tograí bronnta a chur chun cinn agus a thabhairt chun críche.

Test & Trial Ireland (Tástáil & Triail Éireann)

Is príomhbhuntaiste nádúrtha é suíomh geografach na hÉireann ar imeall thiar na hEorpa agus a dlús daonra íseal, eadhon, raidhse coibhneasta de speictream inúsáidte. Is éard atá in Tástáil & Triail Éireann seirbhís a bhféadfaidh fiontraithe, taighdeoirí agus forbróirí úsáid a bhaint as chun teicneolaíochtaí gan sreang a thástáil nó a thriail i raon leathan de mhinicíocht bhandaí, lena n-áirítear codanna de na bandaí soghluaiste agus craolacháin. I rith na bliana atá faoi athbhreithniú d'eisigh ComReg 15 ceadúnas Tástála agus 4 cheadúnas Trialach. Tá tuilleadh sonraí leagtha amach ar shuíomh Gréasáin Tástáil & Triail Éireann ina bhfuil físeán gairid ina gcuirtear an tionscnamh seo chun cinn.⁶³

Nuálaíocht gan Sreang trí speictream raidió na hÉireann a úsáid

Figiúr 12: Lógó Tástáil & Triail Éireann

62. Doiciméid ComReg 20/32 www.comreg.ie/publications

63. www.testandtrial.ie

Oibríochtaí Ceadúnaithe

Teastaíonn údarú ó ComReg chun trealamh raidió a bheith ag duine in Éirinn agus chun é a úsáid. Féadfaidh an t-údarú seo a bheith i bhfoirm ceadúnais nó díolúine ceadúnais. Féadfar ceadúnais a eisiúint de réir na reachtaíochta seo a leanas:

- An tAcht Radio-Thelegraíochta (leasú), 1926; agus
- An tAcht Craolacháin 2009

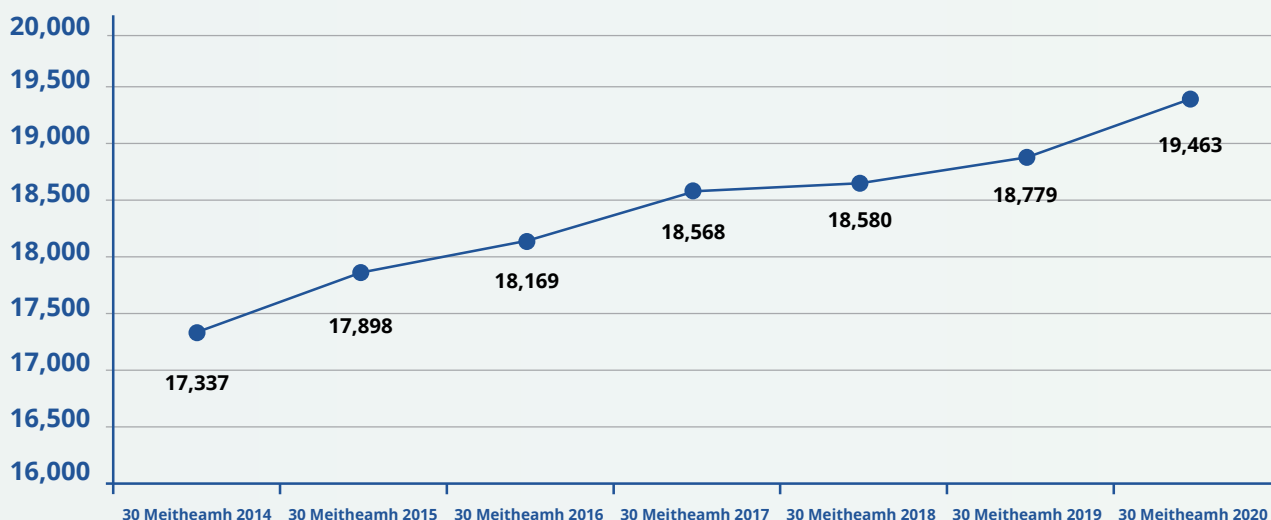
Amhail an 30 Meitheamh 2020, ba é líon iomlán na gceadúnas raidió beo ná 19,463, méadú 3.6% ar an tréimhse tuairiscithe roimhe seo.

Figiúr 11. Ceadúnais Raidió Beo ag Deireadh na Bliana: 2014 – 2020 léiríonn líon iomlán na gceadúnas raidió beo ag deireadh na bliana ó 2014 go 2020.

Ba é líon iomlán na gceadúnas nua a eisíodh sa tréimhse tuairiscithe seo ná 6,151, méadú 22.73% ar an mbliain roimhe sin. Tháinig an méadú seo chun cinn mar thoradh ar:

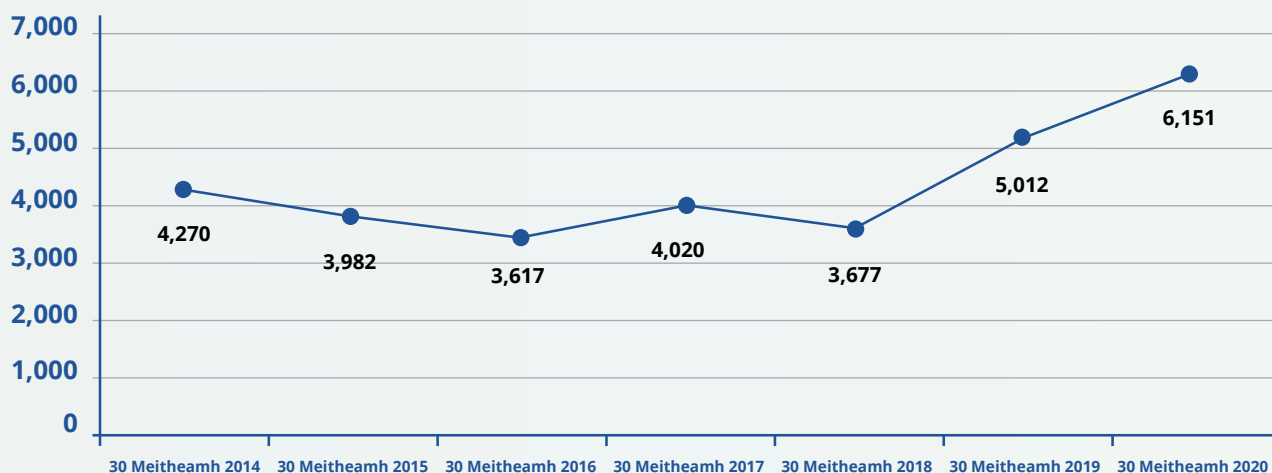
- Méadú de 179% ar líon na gceadúnas craolacháin DTT sealadach a eisíodh chuig RTÉ; agus
- Méadú 49.8% ar líon na n-iarratas ar cheadúnas nasc pointe go pointe mar thoradh ar oibreoirí soghluaiste agus soláthraithe ECS eile a nascann a stáisiúin agus a nóid bhunáite.

Ceadúnais Raidió Beo ag Deireadh na Bliana: 2014 - 2020

Figiúr 13: Ceadúnais Raidió Beo ag Deireadh na Bliana: 2014 - 2020

Ceadúnais Raidió Nua a Eisíodh:
2014 - 2020

Figiúr 14: Ceadúnais Raidió Nua a Eisíodh: 2014 - 2020

Faireachas margaidh ar tháirgí

Tá dea-chaidreamh oibre bunaithe ag ComReg le hardáin ar líne mar Amazon, Google, DoneDeal, eBay agus Facebook ionas go bhféadfaí cosc a chur ar threalamh raidió agus leictreonach neamhchomhlíontach a thabhairt isteach go hÉirinn nuair a cheannaítear iad ó na hardáin ar líne seo. Mar thoradh ar an idirchaidreamh seo tá cur chuige córasach trínar féidir táirgí neamhchomhlíontacha a bhaint go tapa agus mar gheall orthu fágadh éifeachtúlacht mhéadaithe ann maidir le fógraí agus gairis láithreáin ghréasáin áirithe a bhaint de na hardáin sin.

Sa bhliain tuairiscithe seo shocraigh ComReg go mbainfí 58 gairid neamhchomhlíontach ó ardáin ar líne agus is ionann é seo agus méadú suntasach ar an mbliain roimhe sin.

Arís i mbliana rinneadh tuilleadh forbairtí agus neartú ar chaidreamh ComReg leis an rannán Custaim in Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim.

Ón 1 Iúil, 2019, ghabh ComReg 695 táirge neamhchomhlíontach san iomlán le cúnamh ó oifigigh Chustaim. Is ionann é seo agus méadú 172% ar an tréimhse tuairiscithe roimhe seo nuair a gabhadh 255 táirge neamhchomhlíontach agus léiríonn sé an luach atá sa chomhoibriú méadaitheach seo.

Imscrúduithe ar Chur isteach Minicíocht Raidió

Le linn na bliana tuairiscithe reatha fuair ComReg 120 gearán faoi Chur isteach Minicíocht Raidió (RFI), arb ionann é agus méadú 23% bliain ar bhliain. As na 120 gearán sin, bhain 112 le líonraí soghluaiste poiblí.

Leag ComReg amach moltaí freisin chun athbhreithniú a dhéanamh ar phróiseas reatha aicmithe gearán RFI. Rinneadh é seo chun a chinntiú go dtugann ComReg freagraí ar ghearáin maidir le cur isteach raidió ar an mbealach is éifeachtaí agus is féidir, ag glacadh le hacmhainní teoranta ComReg san áireamh⁶⁴. Tá iomadú feistí gan sreang ann a thug castacht níos mó leo maidir le húsáid speictrim agus a fhéachann le feabhas breise a chur ar a phróisis lena chinntiú go bhfuil sé níos fearr chun timpeallacht raidió an lae inniu a léiriú.

Tabharfar tuairisc ar thoradh an chomhairliúcháin seo sa chéad tréimhse athbhreithnithe eile.

64. Doiciméad ComReg 19/108 www.comreg.ie/publications

ComReg agus an Tascfhórsa Gutháin Phóca

Mar chuid de chlár Thascfhórsa Gutháin Phóca an Rialtais⁶⁵ do 2019, cuireadh de chúram ar ComReg fóram ráithiúil a bhunú le soláthraithe príomhsheirbhísí cumarsáide leictreonaí. Is í an aidhm atá leis ná an rannpháirtíocht a dhoimhniú, comhroinnt eolais a mhéadú, agus comhoibriú níos mó a chothú, trí:

- An fhaill a thabhairt ábhair ina bhféachtar chun cinn a phlé agus a bhreithniú - cuideoidh sé seo lena chinntiú go mbeidh obair ComReg ar chur isteach raidió agus faireachas táirgí ullmhaithe go maith chun úsáid leanúnach agus éifeachtach an speictrim raidió a chinntiú ar bhonn leanúnach;
- Prótacail chuí agus nósanna imeachta tacaíochta a mheas chun tuairisciú éifeachtach agus imscrúdú ina dhiaidh sin, de réir mar is iomchuí, ar ábhair a bhaineann le cur isteach ar speictream raidió;
- Treochtaí agus saincheisteanna leasa choitinn atá ag teacht chun cinn a aithint agus a bhreithniú; agus
- Athbhreithniú eatramhach a dhéanamh laistigh de 12 mhí óna chéad chruinniú chun rath an Fhóraithe a athmheas agus aon mholtaí maidir lena fhorbairt sa todhchaí a aithint.

Bhuail an Fóram le chéile den chéad uair i Meitheamh 2019 agus bhí dhá chruinniú ina dhiaidh sin aige i Meán Fómhair agus i mí na Nollag 2019. Bhí na cruinnithe seo an-úsáideach agus bhí ComReg ag dúil le rannpháirtíocht leanúnach na mball. Mar gheall ar shrianta Rialtais a cuireadh i bhfeidhm mar thoradh ar phaindéim Covid-19, cuireadh na cruinnithe a bhí sceidealta do Mhárta agus do Mheitheamh 2020 ar ceal. Tá ComReg ag súil na cruinnithe seo a chur sa tsúil arís go gairid, i bhformáid fhíorúil nó fhisiceach, de réir mar a bhíonn ceadaithe.

Radaíocht Neamh-ianaithe

Is coinníoll den Údarú Ginearálta⁶⁶ é chun líonra cumarsáide leictreonaí agus / nó seirbhís a sholáthar chomh maith le ceadúnais éagsúla Teileagrafaíochta Gan Sreang atá eistithe ag ComReg, nach mór d'oibreoirí údaráithe / ceadúnaithe a chinntiú go mbíonn teagmháil an phobail le hastaíochtaí radaíocht neamh-ianaithe (NIR) ó tharchuradóirí laistigh de na teorainneacha atá leagtha síos sna treoirlínte atá foilsithe ag an gCoimisiún Idirnáisiúnta um Chosaint Radaíochta Neamh-ianaithe (ICNIRP)⁶⁷. Tacaíonn an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte, an Coimisiún Eorpach agus an Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil leis na treoirlínte seo.

Foilsíodh treoirlínte athbhreithnithe ICNIRP i Márta 2020 agus, de thairbhe na dtreoirlínte nua, rinne ComReg athbhreithniú ar na modheolaíochtaí trína ndéanann sé suirbhéanna NIR chun na treoirlínte nua a ghlacadh san áireamh.⁶⁸

Sa tréimhse tuairiscithe seo rinneadh nócha haon suirbhé ar láithreáin. Roghnaíodh ochtó de na suíomhanna a ndearnadh suirbhé orthu mar bhonn dáileadh an daonra agus roghnaíodh an t-aon cheann déag eile, mar shampla, chun teicneolaíochtaí nua a sheiceáil agus mar sheiceáil ar shuíomhanna atá níos spéisiúla.⁶⁹

65. www.dccae.gov.ie/en-ie/communications/topics/Broadband/mobile-phone-and-broadband-taskforce/Pages/Mobile-Phone-and-Broadband-Taskforce.aspx

66. www.comreg.ie/industry/licensing/general-authorisation/

67. www.icnirp.org

68. Doiciméad ComReg 08/51R4 www.comreg.ie/publications

69. Mar shampla d'fhéadfadh suíomhanna tarchuradóra nua a bheith san áireamh i suíomhanna den sórt sin, d'fhéadfadh go mbeadh an úsáid níos airde as láithreáin agus suíomhanna atá ann cheana a chlúdaíonn ceantair a raibh rochtain phoiblí orthu ina gcúis imní agus gur gá iad a mheas.

Is féidir tuilleadh faisnéise maidir le NIR, ról ComReg maidir le NIR, chomh maith le faisnéis faoi róil comhlachtaí poiblí eile, a fháil ar shuíomh Gréasáin ComReg⁷⁰ agus is féidir stór na dtuarascálacha uile ó 2003 a fháil ag: www.comreg.ie/nir-reports-2/

Comhlíonadh Ceadúnas Oibreora Líonra Soghluaiste - Tástáil Tiomána

Lean ComReg lena réimeas tástála tiomána⁷¹ sé mhí, a ceapadh chun comhlíonadh a mheas⁷² leis na hoibleagáidí atá leagtha síos sna Ceadúnais Úsáide 3G agus Liobrálaithe. Clúdaíonn an bealach a thógtar níos mó ná 5,000km, ina gcuimsítear gach príomhbhóthar agus príomhbhóthar tánaisteach sa Stát lena n-áirítear na bailte thart orthu agus na codanna den mhótarbhealach.

Le linn na tréimhse athbhreithnithe d'fhoilsigh ComReg tuarascáil achomair ⁷³ ar a thástáil tiomána náisiúnta agus leanfaidh sé ag foilsiú na dtuarascálacha achoimre seo ar a shuíomh Gréasáin, tar éis gach tástála tiomána. Fuarthas amach ó na torthaí amach go bhfuil gach oibreoir líonra soghluaiste ag comhlíonadh a gcoinníollacha ceadúnais.

70. <https://www.comreg.ie/industry/radio-spectrum/site-viewer/non-ionising-radiation-information/>

71. Tharla sé seo mar thoradh ar phróiseas iarraidh ar Thairiscint ("RFT"), RFT 135426, a foilsíodh ar shuíomh Gréasáin r-tairiscintí Rialtas na hÉireann agus in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh ("OJEU"). Ba é an conraitheoir a ceapadh chun an tástáil tiomána a dhéanamh thar ceann ComReg ná Advanced Wireless Technologies Group ("AWTG") i Londain na Ríochta Aontaithe.

72. Ba chóir a chur in iúl nach ndéanann an tástáil tiomána measúnú ar eispéireas an úsáideora ach ar chomhlíonadh ceadúnais.

73. Doiciméad ComReg 20/16 www.comreg.ie/publications

An Scéim Náisiúnta Uimhrithe a Bhainistiú

Bainistíonn ComReg an Scéim Náisiúnta Uimhrithe in Éirinn. Áirítear leis an Scéim uimhreacha geografacha, uimhreacha neamh-geografacha, uimhreacha soghluaiste, uimhreacha seirbhíse ardráta, cóid ghearra, agus cóid líonra. Tá na huimhreacha teileafóin agus na cóid seo riachtanach chun seirbhísí cumarsáide leictreonaí a sholáthar. Cumasaíonn siad ródú éifeachtach na cumarsáide náisiúnta agus idirnáisiúnta agus tacaíonn siad le feidhmiú ceart na gcóras billeála agus socraíochta. Tugann siad faisnéis freisin don té atá ag glaoch ar an tseirbhís, praghas an ghlaio, agus suíomh an pháirtí ar glaoth orthu i roinnt cásanna. Tá ComReg tiomanta do bhainistíocht éifeachtach a dhéanamh ar uimhreacha, chun úsáid éifeachtach uimhreacha ag oibreoirí a chinntiú agus infhaighteacht leanúnach uimhreacha d'úsáideoirí deiridh a chinntiú chomh maith.

Sonraítear i gCoinníollacha Uimhrithe ComReg⁷⁴ na rialacha maidir le húsáid uimhreacha agus critéir incháilitheachta do shealbhóirí uimhreacha. Tugann na coinníollacha agus na critéir incháilitheachta seo cosaint do thomhaltóirí agus cuireann siad iomaíocht chun cinn trína chinntiú go mbíonn rochtain ag oibreoirí ar acmhainní uimhrithe ar bhonn cothrom.

Nuashonraítear na Coinníollacha Uimhrithe go rialta chun na forbairtí is déanaí sa mhargadh agus sa reachtaíocht a chur san áireamh. Cuireadh an t-athbhreithniú is déanaí i gcrích i mí na Samhna 2019⁷⁵, tar éis comhairliúcháin phoiblí. Ionchorpraíodh leis an nuashonrú seo coinníollacha nua úsáide maidir le huimhreacha agus nuashonruithe Meaisín-go-Meaisín chun tacú leis an tionscadal feidhmithe um Uimhreacha Neamh-Gheografacha (NGN). Tá comhairliúchán breise beartaithe ar na coinníollacha uimhrithe go luath i 2021.

Athbhreithniú ar uimhir Neamh-Gheografach

Is uimhreacha gutháin iad Uimhreacha Neamh-Gheografacha (NGNanna) ag tosú le 1800, 1850, 1890, 0818 agus 076, agus baineann eagraíochtaí úsáid astu chun seirbhísí mar línte cabhrach, seirbhísí poiblí agus baincéireacht a sholáthar. Príomhthionscadal ComReg le 12 mhí anuas ba ea Cinneadh NGN 2018 ComReg a chur i bhfeidhm.⁷⁶

Pléann Cinneadh NGN leis an mearbhall forleathan maidir le costas glaoch ar NGNanna agus na difríochtaí idir na raonta NGN. Is é an aidhm uileghabhálach muinín agus iontaoibh in NGNanna a athbhunú trí ardán NGN a fheabhsú do thomhaltóirí agus d'eagraíochtaí araon.

Tá cur i bhfeidhm Chinneadh NGN idir lámha anois. Éascaíonn ComReg Grúpa Oibre (WG) leis an tionscal, an NGN WG, a leanann ar aghaidh i ndiaidh Covid ag teacht le chéile go míosúil chun cur i bhfeidhm praiticiúil Chinneadh NGN a phlé.

Leagadh amach dhá bheart i gCinneadh NGN: (i) Coinníoll Geo-Cheangail agus (ii) Comhdhlúthú NGN.

- (i) Cuireadh an Coinníoll Geo-Nascadh i bhfeidhm an 1 Nollaig 2019 agus is ionann sin is a rá go bhfuil gcuirtear glaonna ar aon NGNanna 1850, 1890, 0818 nó 076 san áireamh anois i mbabhtaí glaonna custaiméirí agus áirítear leis seo glaonna ar uimhreacha líne talún. Nuair nach bhfuil siad mar chuach, ní chosnaíonn na glaonna seo níos mó ná glaoch ar líne talún.
- (ii) Laghdóidh beart Comhdhlúthaithe NGN líon na raonta NGN ó chúig (1800, 1850, 1890, 0818 agus 076) go dtí dhá cheann (1800 agus 0818) faoin 31 Nollaig 2021.

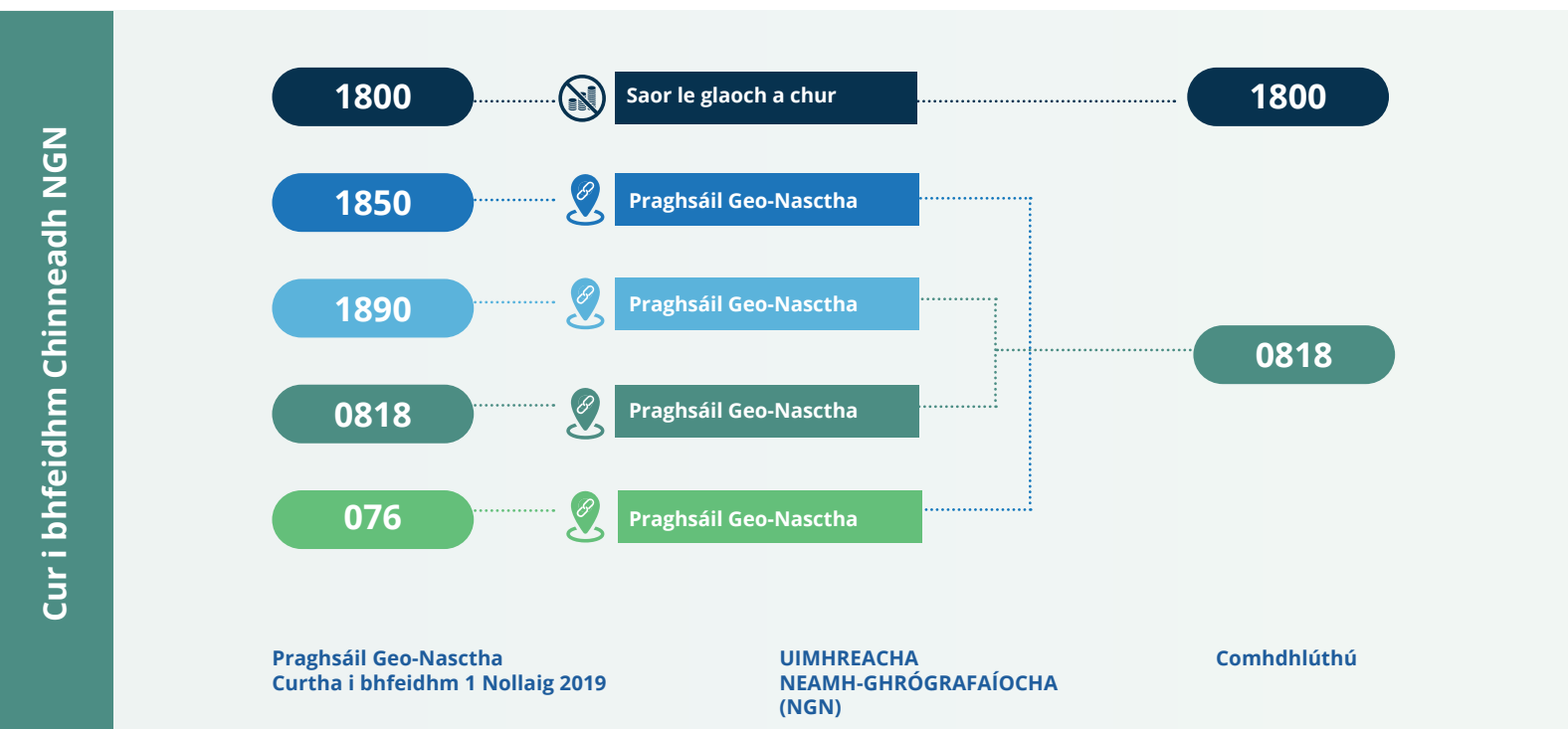
Ón 1 Eanáir 2022, ní oibreoidh ach na raonta 1800 Freephone agus 0818 Ráta Caighdeánach NGN.

74. Doiciméad ComReg 15/136R2 www.comreg.ie/publications

75. Doiciméad ComReg 19/104 <https://www.comreg.ie/publications>

76. ComReg 18/106 and D15/18 www.comreg.ie/publications

Chun tomhaltóirí agus eagraíochtaí a chur ar an eolas faoi chur i bhfeidhm Geo-Nascadh, reáchtáil ComReg feachtas cumarsáide ar fud na meán digiteach i R4 2019. D'fhoilsigh ComReg grafaicí faisnéise, beochan agus sheol sé leathanaigh ghréasáin tiomnaithe NGN⁷⁷ chun athruithe NGN ar thomhaltóirí agus eagraíochtaí a mhíniú. Bhí an t-aiseolas ó thomhaltóirí agus ó chlúdach na meán maidir le cur i bhfeidhm an Choinníoll Geo-Nascadh dearfach, agus bhí tráchtairí buíoch go hiomlán as na buntáistí do thomhaltóirí agus d'eagraíochtaí a úsáideann NGNanna.

Figióir 15: Cur i bhfeidhm Chinneadh NGN.

Chun tacú leis na hathruithe uimhreacha atá ag teastáil do bheart Comhdhlúthaithe NGN, tasc cur chun feidhme riachtanach agus lárnach do 2019 ba ea forbairt agus imscaradh córais Sannta Uimhreacha Aonair (INA). Éascaíonn an réiteach seo aistriú tapa ó uimhreacha 1850, 1890 agus 076 go huimhreacha nua 1800 nó 0818. Chomhoibrigh ComReg agus an tionscal go dlúth le chéile chun dearadh agus imscaradh an chórais INA a bharrfheabhsú, a chuaigh beo i mí Dheireadh Fómhair 2019.

Tríd an gcóras INA is féidir le hoibreoírí iarratas a dhéanamh ar uimhreacha aonair 1800 agus 0818, na huimhreacha sin a shannadh go huathoibríoch agus dul beo ar líonraí laistigh de lá oibre amháin. Is réiteach sannta uimhreach den scoth é an córas INA agus léiríonn an dáileadh rathúil an comhoibriú láidir idir ComReg agus an tionscal ar thionscadal NGN.

Leanann ComReg ag dul chun cinn maidir le Comhdhlúthú NGN leis an tionscal agus cuirfidh sé tús le feachtas cumarsáide eile gan mhoill chun a chur i gcuimhne d'eagraíochtaí a úsáideann 1850, 1890 agus 076 mar uimhreacha teagmhála gur chóir dóibh aistriú go huimhreacha nua a luaithe is féidir. Cuirfidh an feachtas seo eagraíochtaí ar an eolas freisin gur rogha éifeachtúil ó thaobh costas de é an raon Saorghlao 1800 dóibh anois, ó tháinig laghdú suntasach ar an gcostas a bhaineann le 1800 uimhir a choinneáil ón 1 Bealtaine 2020 nuair a tháinig muirir mhórdhiola nua (oibreoir go hoibreoir) i bhfeidhm.

77. See www.comreg.ie/ngn

Oibríochtaí Líonra

Is aonad speisialaithe é Aonad Oibríochtaí Líonra ComReg (NOU)⁷⁸ agus is ionad saineolais é ar shaincheistean na líonra teicniúla. Tá an NOU mar chuid de Rannán Creata Margaidh ComReg ach is é a bhaineann lena ná tacú le gníomhaíochtaí ComReg ina chuid feidhmeanna ar fad.

I gcás eachtra a mbíonn tionchar aici ar líonraí teileachumarsáide seasta agus soghluaiste in Éirinn, agus a mbíonn sárú suntasach slándála nó ionracais mar thoradh air, ní mór don ghnóthas lena mbaineann fógra a thabhairt do ComReg, agus ní mór do ComReg an tAire a chur ar an eolas faoi. Le comhaontú an Aire agus nuair a bhíonn sé oiriúnach, ní mór do ComReg údarais rialála náisiúnta a chur ar an eolas i mBallstáit eile an AE agus i nGníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chibearshlándáil (ENISA).

Eachtraí Líonra, Tuairisciú agus Tuarascáil ENISA 2019 d'Éirinn

Tagann gach eachtra a thuairiscítear do ENISA ó fhógraí a dhéantar chuig ComReg trí úsáid a bhaint as foirm tuairiscithe ComReg⁷⁹ agus seoltar chuig ComReg iad ag incident@comreg.ie. Ó Dheireadh Fómhair 2019, is féidir eachtraí a thuairisciú tríd an tairseach tuairiscithe teagmhas nua atá inrochtana, do ghnóthais chláráithe, trí ardán r-theadúnaithe ComReg.⁸⁰ D'fhoilsigh ComReg an treoir maidir leis an tairseach seo a úsáid in 2019.⁸¹

Baintear úsáid as fíordheimhniú dhá fhachtóir sa tairseach, agus níl ach gnóthais chláráithe in ann í a úsáid agus cuireann sé ar chumas an fhaisnéis a chuirtear isteach a mhodhnú fad is atá eachtra fós ar siúl. Mura bhfuil eachtra ina ábhar imní a thuilleadh agus má tá an anailís ar chúis curtha i gcrích go sásúil, is féidir le ComReg an tuarascáil ar eachtra a dhúnadh. Déantar achoimre ar na heachtraí móra thíos.

Baineann go leor de na teagmhais a tuairiscíodh le bristí cumhachta, a tharlaíonn go príomha mar gheall ar an drochaimsir. Is minice a théann éifeachtaí drochaimsire i bhfeidhm ar líonraí guthán soghluaiste agus líonraí, (damáiste gaoithe, oighear agus báisteach throm) agus is gnách go mbíonn plandaí seasta faoi thalamh níos mó i mbaol ó thuilte, de bharr borradh stoirme agus báisteach throm.

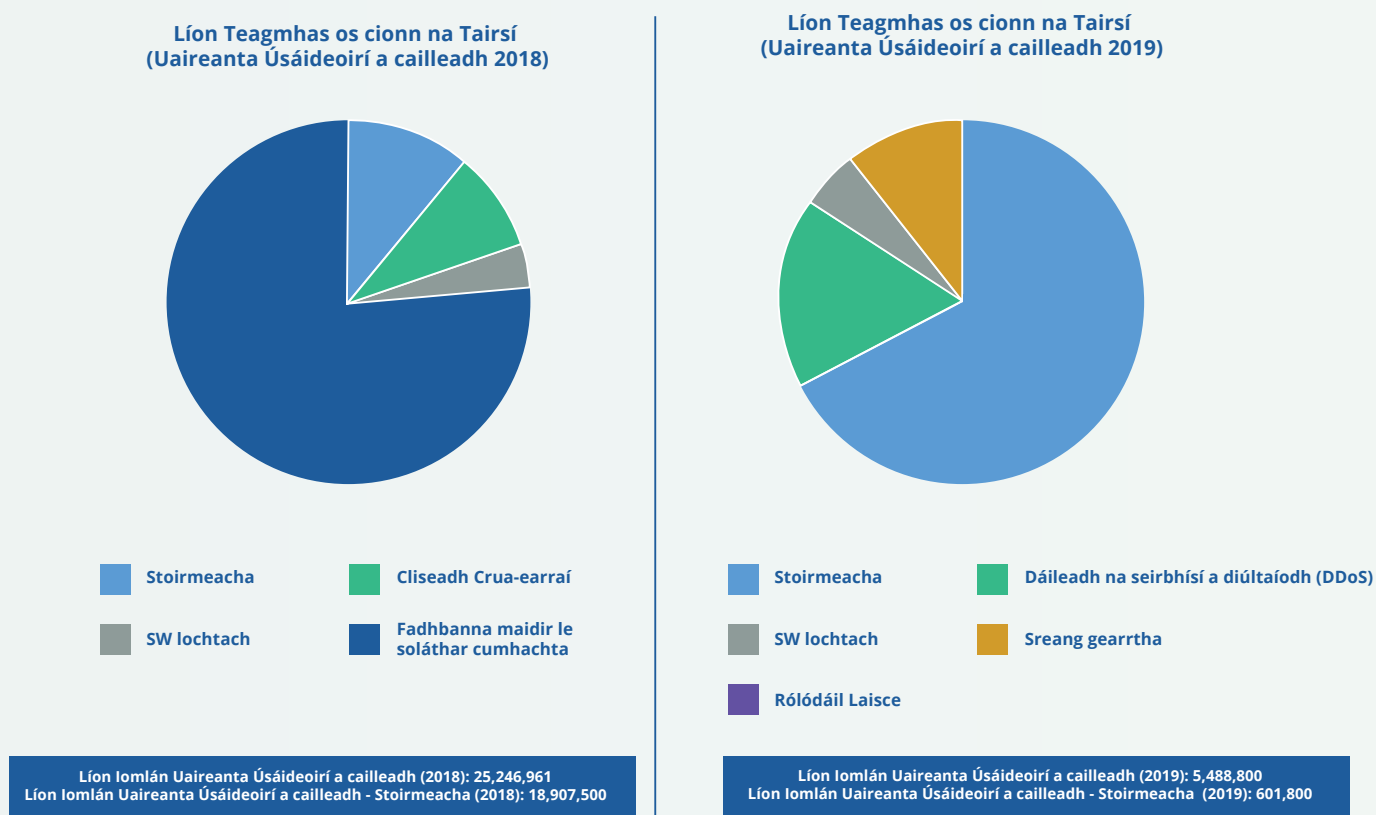
Áirítear leis na cúiseanna eile a bhain le teagmhais oibreoirí le linn na tréimhse tuairiscithe seo tá fabhtanna bogearraí agus go háirithe nuashonruithe bogearraí ar cuireadh i bhfeidhm go dona iad agus a d'eascair as lochtanna beartais agus nós imeachta.

78. Doiciméad ComReg 20/22 www.comreg.ie/publications

79. Iarscríbhinn 1 de Doiciméad ComReg 14/02 www.comreg.ie/publications

80. www.elicensing.comreg.ie/

81. Doiciméad ComReg 19/98 www.comreg.ie/publications

Figiúr 16: Comparáid idir na Teagmhais Tairsí thuas 2018 vs 2019.

Imeachtaí faoi Leith

Mar chuid dá fheidhm, ghlac ComReg céimeanna réamhghníomhacha le hoibreoirí teileachumarsáide seasta agus soghluaiste chun athléimneacht líonra a chinntiú. Áiríodh leis seo teagmháil le hoibreoirí líonra roimh imeachtaí speisialta agus monatóireacht ar acmhainneacht líonra le linn imeachtaí den sórt sin. I measc na n-imeachtaí speisialta ar thacaigh ComReg leo le linn na tréimhse tuairiscithe seo bhí imeachtaí spóirt idirnáisiúnta agus cuairteanna Stáit a raibh spéis mhór ag na meáin iontu, mar shampla cuairteanna 2019 Uachtarán agus Leas-Uachtarán Stáit Aontaithe Mheiriceá ar an 5-7 Meitheamh agus an 6-7 Meán Fómhair 2019, faoi seach.

Bíonn baill foirne ó gach cearn de ComReg ag obair le chéile chun aon saincheistean a d'fhéadfadh teacht chun cinn a mheas agus chun a chinntiú go gcuirfear gníomhartha iomchuí i bhfeidhm chun críocha imeachtaí speisialta den sórt sin.

Monatóireacht ar Líonra

Rinneadh clár tástála tiomána débhlantúil ComReg le déanaí i rith Gheimhreadh 2019. Le linn 2019, d'eisigh ComReg dhá thuarascáil ar chlár tástála tiomána.⁸²

Tástáil Láimhe

Is féidir le roinnt fachtóirí cosúil le talamh, dlús líonra agus an banda speictrim a mbaintear úsáid as dul i bhfeidhm ar cháilíocht seirbhíse soghluaiste in aon áit faoi leith. Cé go dtagann athrú ar an gcuid is mó de na fachtóirí seo le himeacht ama agus de réir suímh (mar atá le feiceáil ó thorthaí an chláir tástála tiomána) is é an fachtóir amháin atá réasúnta seasmhach, ó thaobh an úsáideora soghluaiste de, an sás láimhe soghluaiste.

Tá ComReg tar éis sásanna láimhe soghluaiste atá ar fáil ar mhargadh na hÉireann a fháil go neamhspleách ó fhoinsí éagsúla agus rinne siad a gcuid léirithe aeróige a thomhas ar bhealach a mhacasamhlaíonn taithí úsáideora soghluaiste. Thug an clár seo léargas níos fearr do ComReg ar na tosca a théann i bhfeidhm ar eispéireas úsáideoirí seirbhísí soghluaiste, maidir le glaonna gutha a dhéanamh nó maidir le sonraí a shruthlú.

D'fhoilsigh ComReg dhá Thuarascáil Tástáil Láimhe i rith 2019.⁸³

Cibearshlándáil Líonraí

An 26 Márta 2019, d'fhoilsigh an tAontas Eorpach Moladh an Choimisiúin maidir le Cibearshlándáil Líonraí 5G C (2019) 2335 deiridh (Ath. 2335).⁸⁴ Ó shin i leith, tá ComReg ag comhoibriú go dlúth leis an Ionad Náisiúnta Cibearshlándála (NCSC) chun cuidiú leis na rudaí insólathartha ón Moladh seo. Le linn 2019, áiríodh leis seo cabhrú le measúnú riosca faoi stiúir NCSC ar líonraí 5G in Éirinn.

Ar a bharr sin, chuir ComReg ionchur ar fáil i ngrúpaí oibre ábhartha an AE, ENISA agus Chomhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach agus cáipéisí aschuir ina dhiaidh sin. Mar thoradh air seo d'fhoilsigh na Ballstáit, an Coimisiún Eorpach agus an Ghníomhaireacht Eorpach um Chibearshlándáil tuarascáil ar mheasúnú riosca comhordaithe an AE ar chibearshlándáil i líonraí an Chúigiú Glúin (5G) an 9 Deireadh Fómhair 2019⁸⁵, agus an Bosca Uirlisí Eorpacha ar shlándáil Líonraí 5G (an Bosca Uirlisí), an 29 Eanáir 2020⁸⁶. Leanfaidh ComReg ag comhoibriú leis an NCSC chun cabhrú le cur i bhfeidhm an Bhosca Uirlisí sa bhliain amach romhainn.

D'fhoilsigh an NCSC a Straitéis Náisiúnta Cibearshlándála 2019 - 2024 i mí na Nollag 2019⁸⁷. Liostaíonn an Straitéis ComReg mar gheallsealbhoir in dhá cheann dá bhearta a bhaineann le cibearshlándáil líonraí teileachumarsáide:

- **Beart 4:** Déanfaidh an NCSC, le cúnamh ó na Fórsaí Cosanta agus ón nGarda Síochána, measúnú riosca mionsonraithe nuashonraithe ar leochaileacht reatha gach Bonneagair Náisiúnta Criticiúil agus seirbhísí i leith cibirionsaí.
- **Beart 7:** Tabharfaidh an Rialtas isteach tacar breise caighdeán comhlíonta chun tacú le cibearshlándáil an bhonneagair teileachumarsáide sa Stát.

Leanfaidh ComReg ag obair leis an NCSC chun cabhrú leo na bearta seo a sheachadadh.

82. Doiciméad ComReg 19/26 and 19/87 www.comreg.ie/publications

83. Doiciméad ComReg 19/110 www.comreg.ie/publications

84. Ar fáil ag <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/cybersecurity-5g-networks>

85. Ar fáil ag https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_19_6049

86. Ar fáil ag https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_127

87. Straitéis Náisiúnta Cibearshlándála 2019 - 2024, https://www.ncsc.gov.ie/pdfs/National_Cyber_Security_Strategy.pdf, a foilsíodh i mí na Nollag 2019

7. ANAILÍS MARGAIDH AGUS PRAGHSÁIL MHÓRDHÍOLA

In Éirinn déantar scóip agus cineál na rialála ar chumarsáid leictreonach a chinneadh le próiseas anailíse margaidh mar a leagtar amach faoin gcomhchreat rialála Eorpach le haghaidh gréasáin agus seirbhísí cumarsáide leictreonacha. Faoin gcreat seo ní mór do ComReg ar dtús a shainmhíniú cén margaí ar féidir go mbeidh siad laistigh de scóip na reachtaíochta agus aird acu ar Mholadh 2014 an Choimisiúin Eorpaigh, lena sainithnítear na margaí sin atá soghabhálach ag rialáil ex ante. Tar éis an margadh ábhartha a shainiú, ní mór do ComReg a mheas an bhfuil Cumhacht Shuntasach sa Mhargadh (SMP) ag aon chuideachta laistigh den mhargadh sin, coincheap atá comhaicmeach le cumhacht cheannasach faoi dhlí na hiomaíochta. Má chinntear nach bhfuil SMP ag cuideachta, ní mór do ComReg leigheas (nó oibleagáid) amháin ar a laghad a fhorchur chun tionchar dóchúil fadhbanna iomaíochta sainaitheanta a fheabhsú, agus aird acu ar a dtionchar ar iomaíocht agus ar thomhaltóirí. Mar shampla, féadfaidh ComReg a éileamh ar oibritheoir SMP rochtain a oscailt ar a ghréasán d'iomaitheoirí ag an leibhéal mórdhíola, le rochtain mar seo a bheith faoi réir rialuithe praghsanna. Éilítear leis an dlí Eorpach ar ComReg a dhréachtchinntí maidir lena anailís margaidh a chur in iúl don Choimisiún Eorpach. Athbhreithnítear margaí rialáilte ó am go ham faoin bpróiseas anailíse margaidh seo.

Is prionsabal teorach de chuid an chomhchreata rialála go bhforchuirtear oibleagáidí SMP ag an leibhéal mórdhíola, agus nach bhforchuirtear oibleagáidí ag an leibhéal miondíola ach amháin nuair atá oibleagáidí ag an leibhéal mórdhíola neamhimleor chun tabhairt faoi shaincheistanna iomaíochta ar mhargaí miondíola. Ag deireadh Mheitheamh 2019 ní raibh ach margadh miondíola amháin (le trí fhoroinnt) in Éirinn faoi réir rialála, is é sin an margadh le haghaidh rochtain miondíola ar an ngréasán teileafóin poiblí ag suíomh seasta (cíós líne). Ach rinneadh rialáil laistigh de na margaigh mhiondíola seo a laghdú thar am agus mhol ComReg go poiblí an rialáil reatha seo a bhaint.

Le linn na bliana, chuir ComReg i gcrích a anailís ar roinnt margaí mórdhíola, chomh maith le leanúint ar aghaidh nó tosú le roinnt athbhreithnithe margaidh eile, mar seo a leanas:

1

Is é atá i gceist le margadh Rochtana Ardcháilíocht Mórdhíola (WHQA) ná oibritheoirí ag ceannach ar bhonn mórdhíola seirbhísí leathanbhanda siméadracha ardluais arna n-úsáid mar ionchuir i soláthar seirbhísí líne ar cíós iarthachtacha/miondíola, agus teorainneacha a ngréasán a leathnú. D'eisigh ComReg cinneadh⁸⁸ ar a anailís ar mhargadh WHQA i mí Eanáir 2020 inar shainaithin sé Margadh Uirbeach WHQA agus Margadh Réigiúnach WHQA. Baineadh rialáil de Mhargaidh Uirbeacha WHQA agus coinníodh í i Margaidh Réigiúnacha an WHQA.

2

Is dhá mhargadh mórdhíola iad margadh Críochnaithe Guthghlao Sheasta (FVCT) agus margadh Críochnaithe Guthghlao Mhóibíligh a chuireann ar fáil d'oibritheoirí seirbhísí mórdhíola a úsáidtear chun glaonna a chur i gcrích ar ghréasáin páirtithe ar cuireadh glao orthu. Tar éis cinntí i mBealtaine 2019 maidir leis na margaí seo⁸⁹, i mí Aibreáin 2020 d'fhoilsigh ComReg freisin comhairliúchán eile FVCT maidir le scóip rialáil FVCT a leathnú chun críochnú glao a chur san áireamh i raon breise uimhreacha teileafóin 0818, chomh maith le rialáil a fhorchur ar oibritheoirí nua-aitheanta FVCT⁹⁰. Táthar ag dréim leis an athbhreithniú FVCT seo a bheith críochnaithe in R4 2020.

88. Doiciméad ComReg 20/06 www.comreg.ie/publications

89. Doiciméad ComReg 19/47 and 19/48 www.comreg.ie/publications

90. Doiciméad ComReg 20/19 www.comreg.ie/publications

3

Is dhá mhargadh mórdhíola iad na Seirbhísí Tarchuir Craolacháin Mórdhíola (BTS) agus Teilifís Dhigiteach Trastíre (DTT), lena gcumasaítear soláthar DTT miondíola saorchraolta agus seirbhísí raidió gearrnáisiúnta. I mBealtaine 2020, d'eisigh ComReg comhairliúchán⁹¹ inar leag sé amach a réamhthuaisir gur theastaigh sé leanúint ar aghaidh le rialáil i margaí Ilphléacsaithe BTS agus DTT. Táthar ag dréim le cinneadh ar na hathbhreithnithe ar na margaí seo a bheith críochnaithe i ráithe 1 de 2021.

4

Is dhá mhargadh iad margadh na Rochtana Gutha Sheasta Miondíola (RFVA) agus an margadh Rochtana Seasta agus Tionscanta Glao (FACO), a bhaineann le soláthar seirbhísí teileafónaíochta seasta miondíola. I mí an Mheithimh 2020 d'eisigh ComReg comhairliúchán⁹² inar leagadh amach a réamhthuaisir ar anailís mhargaí RFVA agus FACO. Mhol ComReg rialáil a bhaint maidir le margadh náisiúnta RFVA agus margadh Uirbeach FACO, ach moltar rialáil a choinneáil i margadh FACO Réigiúnach.

Chun críocha a athbhreithnithe margaidh agus feidhmeanna rialála eile, tá ComReg fós ag déanamh teagmhála maidir le bailiú faisnéis ó sholáthraithe seirbhíse, ag úsáid a chumhachtaí reachtúla bailithe faisnéise. Tá ComReg i mbun mórthionscadal ilbhliantúil chun bailiú sonraí a athrú ó bhonn, lena bhfuiltear ag iarraidh na córais agus na nósanna imeachta idir é féin agus oibritheoirí a fheabhsú chun bailiú níos éifeachtaí agus níos éifeachtúla faisnéise gráinní a chumasú. Cé go bhfuil a lán dul chun cinn déanta, tá doimhne agus cáilíocht faisnéise a chuir roinnt oibritheoirí ar fáil maidir le roinnt seirbhísí cumarsáide ina saincheist fós.

I nDeireadh Fómhair 2019 tháinig ComReg agus Sky Ireland Limited (Sky) ar réiteach⁹³ maidir le himeachtaí a d'eisigh Sky i Nollaig 2018 maidir le hachomharc in éadan gnéithe de Chinntí ComReg D10/18⁹⁴ agus Chinneadh ComReg D11/18⁹⁵, chomh maith le Fógra Faisnéise a d'fhoilsigh ComReg ar an 27 Samhain 2018⁹⁶.

Tar éis comhairliúcháin in 2019⁹⁷, d'fhoilsigh ComReg Cinneadh⁹⁸ i mí Eanáir 2020 chun tabhairt faoi ghnéithe oibritheoir-go-hoibritheoir mórdhíola de sholáthar Uimhreacha Neamhgheografacha.

Tar éis Comhairliúcháin in 2019⁹⁹, i mí an Mheithimh 2020 chuir ComReg in iúl¹⁰⁰ don Choimisiún Eorpach (EC) Dréachtchinneadh ar Mheánchostas Ualaithe an Chaipitil (WACC) sna hearnálacha móibíleach, líne sheasta agus craolachán le húsáid chun críocha oibleagáidí rialuithe praghsanna arna fhorchur ag oibritheoirí SMP. Leagtar amach uainiú fhoilsiú chinneadh WACC i gclár oibre ComReg atá ar fáil go poiblí.

91. Doiciméad ComReg 20/31 www.comreg.ie/publications

92. Doiciméad ComReg 20/46 www.comreg.ie/publications

93. Doiciméad ComReg 19/92 www.comreg.ie/publications

94. Doiciméad ComReg 18/94 www.comreg.ie/publications

95. Doiciméad ComReg 18/95 www.comreg.ie/publications

96. Doiciméad ComReg 18/101 www.comreg.ie/publications

97. Doiciméad ComReg 19/46 www.comreg.ie/publications

98. Doiciméad ComReg 20/04R www.comreg.ie/publications

99. Doiciméad ComReg 19/54 www.comreg.ie/publications

100. Ar fáil ag <https://circabc.europa.eu/ui/group/2328c58f-1fed-4402-a6cc-0f0237699dc3/library/2024b13b-b58a-45b3-a083-b3544ba974d5/details>

Comhlíontacht

Imscrúdaíonn an Rannóg Comhlíontachta Mórdhíolasáruithe oibleagáidí rialála a gaoibritheoirí teileachumarsáide, teagmhais a bhaineann le mí-úsáid uimhreacha Éireannacha agus tuairiscí aon teagmhas suntasach gréasáin.

Nuair atáthar ag déileáil le himscrúdaitheoirí ar chomhlíontacht le hoibleagáidí rialála, féadfaidh na torthaí seo a leanas a bheith ar chonclúid an cháis:

- Tuairim fhoirmiúil neamhchomhlíontachta a bheith eisithe d'oibritheoir,
- Íocaíocht riaracháin ag oibritheoir,
- Imeachtaí cúirte nó
- Dúnadh cáis mura n-aithnítear aon saincheist nó tar éis feabhsúchán ag oibritheoir má mheasann ComReg nach dteastaíonn gníomh breise.

Le linn na tréimhse, áirítear ar ghníomhaíochtaí comhlíontachta ComReg:

Comhlíontacht rialála:

- 14 chás oscailte
- 4 chás oscailte
- 17 gcás ghníomhacha

Mí-úsáid uimhreacha Éireannacha:

- 24 chás oscailte
- 36 chás oscailte

Gaolmhar leis na cáis comhlíontachta rialála, rinne ComReg 19 n-imscrúdú ghníomhacha ar an oibritheoir reatha líne seasta agus imscrúdú comhlíontachta ghníomhach amháin ar oibritheoirí móibíleacha.

I mí Eanáir 2019 chuir ComReg in iúl d'Eir, faoi chomhaontú réitithe an 10 Nollaig 2018, de thoradh ar dhlíthíocht a shocrú ar Eir agus ComReg, dúnadh 6 chás Comhlíontachta gan tuilleadh gníomhaíochta agus dhúnfaí 2 chás eile nuair a chuir Eir deimhniú ar fáil gur cuireadh i gcrích gach riachtanas, a bhí mar chuid de na cásanna seo. D'aontaigh Eir freisin €3 mhilliún a íoc le ComReg maidir leis an dlíthíocht chomhlíontachta agus cáis chomhlíontachta áirithe.

D'íoc Eir dhá cheann de na trí thráthchuid atá dlite le ComReg laistigh den tréimhse 1 Iúil 2019 go 30 Meitheamh 2020, faoin gcomhaontú socraíochta. Bhí an tráthchuid deiridh dlite agus íocadh í i mí Iúil 2020.

Comhlíontacht Rialachais

Lean ComReg ar aghaidh ag déanamh monatóireachta ar forfheidhmiú an Chomhaontaithe Réitigh (SA)¹⁰¹ agus garspriocanna feidhmíochta gaolmhara a aontaíodh le hEir i mí na Nollag 2018. Leagtar amach in SA na rialachais bearta rialaithe a chuirfidh Eir i bhfeidhm, dá dtagraítear mar an Ghnóthais na Samhla Rialaithe Rialachais (RGM), chun a chomhlíontacht lena oibleagáidí rialachais a chinntiú. Chomhaontaigh Eir Comhaontú Feidhmíochta a dhéanamh agus garspriocanna feidhmíochta a bhaint amach maidir le feidhmiú Ghnóthais RGM a raibh mar bhonn agus taca aige éarlais €9 milliún arna dhéanamh ag Eir isteach i gcuntas eascró. D'éiligh SA ar ComReg gach garsprioc a chuireann Eir i gcrích a mheas agus íocaíocht d'Eir a aisíoc nó a choinneáil siar ag brath ar thoradh mheasúnú ComReg ar gach garsprioc. Sa chomhthéacs seo bhí na garspriocanna seo a leanas le cur i gcrích agus le meas ag ComReg sa dara leath de 2019:

- **Garsprioc 4:** Eir chun mairís athnuaite agus nuashonraithe riosca agus rialaithe (RACM) le gach riosca (oibriúcháin, neamhoibriúcháin agus córais)
- **Garsprioc 10:** Eir chun anailís chuimsitheach a dhéanamh, agus tuairisc scríofa a ullmhú, le cur ar fáil don Chomhlacht Maoirseachta Neamhspleách (IOB)¹⁰² agus ComReg, maidir leis na rioscaí a bhaineann le húsáid sonraí neamhstruchtúrtha mar a leagtar amach i mír 61 de Ghnóthas RGM.
- **Garsprioc 11:** faoin 1 Nollaig 2019, d'ullmhódh Eir plan feabhsúcháin agus bheadh sé comhlíonta acu chun rioscaí a bhaineann le sonraí neamhstruchtúrtha a leigheas mar a leagtar amach i mír 61 de Ghnóthas RGM.

Ba é an tsuim garsprice chomhiomlán do na trí gharsprioc seo €2,250,000 a bhí le haisíoc le hEir faoin 20 Nollaig 2019 ón gcuntas eascró má bhaintear amach na garspriocanna.

Chuir Eir cáipéisí, agus soiléirithe, ar fáil do ComReg maidir leis an obair a bhí curtha i gcrích acu i leith na ngarspriocanna seo. Shocraigh ComReg, cé go raibh méid suntasach oibre déanta ag Eir, nár baineadh amach na garspriocanna. Dá réir sin, níos aisíocadh aon mhéideanna le hEir. Níor chomhaontaigh Eir le dearcadh ComReg agus, mar a cheadaítear sa Chomhaontú Réitigh, chomhaontaigh na páirtithe iarrachtaí le hintinn mhaith chun an t-aighneas a réiteach.

Is é atá sa mhéid seo a leanas achoimre ar thoradh comhphlé idir Eir agus ComReg a raibh de thoradh air leasaithe ar SA.

- a) Sonraíodh a thuilleadh an ceathrú, an deichiú agus an t-aonú garsprioc déag sa Chomhaontú Feidhmíochta le dátaí seachadta athbhreithnithe. Bhí na garspriocanna seo le cur i gcrích in 2020.
- b) Chomhaontaigh Eir agus ComReg an próiseas anailíse riosca le húsáid ag Eir chun garspriocanna 4 agus 10 a chur i gcrích.
- c) Ní ghearrfaí pionós ar Eir de bhun na mbundátaí dlite do na garspriocanna seo.
- d) Chomhaontaigh ComReg €1 mhilliún a aistriú, faoi am scoir gnó ar an 14 Feabhra 2020, ón gcuntas eascró go hEir mar aitheantas ar obair déanta go dáta.

101. Doiciméad ComReg 18/110 www.comreg.ie/publications

102. Cuireadh an Comhlacht Maoirseachta Neamhspleách (IOB) ar bun faoi SA chun maoirseacht a dhéanamh ar struchtúir rialachais rialaithe Eir.

Ina dhiaidh seo, chuir Eir cáipéisí isteach go ComReg maidir le Garsprioc 10 ar an 1 Bealtaine 2020 agus ar Gharsprioc 12 ar an 31 Márta 2020. D'athbhreithnigh ComReg na cáipéisí a cuireadh ar fáil agus, tar éis roinnt soiléirithe a lorg ó Eir, chinn sé gur chomhlíon Eir an dá Gharsprioc Feidhmíochta.

Rinne ComReg aisíocaíocht €1 le hEir maidir leis na garspriocanna seo. Tugann ComReg faoi deara go bhfuil roinnt Garspriocanna Feidhmíochta le baint amach níos moille in 2020.

Thairis sin, tá ComReg ag leanúint ar aghaidh lena thionscadal a shainaithint an mbeadh aon bhearta rialachais oiriúnach, le haird ar a chuspóirí agus feidhmeanna, lena n-áirítear faoi na Rialacháin Rochtana, go háirithe faoi Rialacháin 8 go 15. Féadfaidh ComReg comhairliúchán a dhéanamh maidir le tograí ina leith seo.

Lean an IOB ar aghaidh ag bualadh le chéile agus tuairisceoidh sé go leithleach ar a thorthaí in am trátha.

Táirgí Mórdhíola

Dírítear obair ComReg sa réimse seo ar shonraíocht straitéiseach agus oibriúcháin agus forfheidhmiú oibleagáidí rialachais a forchuireadh de thoradh ar chinneadh de chuid Cumhachta Suntasáí sa Mhargadh (SMP) trí anailís margaidh.

I rith na bliana lean ComReg ar aghaidh le próiseas na rannpháirtíochta tionscadail maidir le soláthar príomh-leathanbhanda mórdhíola agus seirbhísí eile arna gcur ar fáil ag Eir d'oibritheoirí eile.

Príomhghné d'obair Táirgí is ea rannpháirtíocht mhargaí - teagmhálacha forleathana a choinneáil leis an tionscadal agus go háirithe le pobal na n-oibritheoirí agus 'Open Eir' (brainse mórdhíola Eir). Imrítear tionchar air seo trí theagmhálacha déthaobhacha, Fóram Rannpháirtíochta Tionscadail míosúil a óstáil agus cathaoirleacht a dhéanamh air, agus páirt a ghlacadh ag an gCeardlann Forbartha Táirge arna óstáil go míosúil ag Open Eir.

Lean an fhoireann Táirgí ar aghaidh ag ullmhú le haghaidh éabhlóid theicniúil agus margaidh trí chreataí a fhorbairt le haghaidh forbairtí líonra – lena n-áirítear táirgí a úsáidtear in agus i ngiaráil ar chur chun feidhme feidhmiú céimneach snáithín Eir agus éabhlóid gréasán copair. Tá an obair seo rithabhachtach le haghaidh rialáil margaí Mórdhíola mar imríonn sí tionchar sa deireadh ar sheirbhísí a úsáideann úsáideoirí cónaitheacha agus gnó.

8. EACNAMAÍOCHT, POLASAÍ AGUS TAIGHDE

Comhdháil ComReg

Tionóladh “Comhdháil ComReg 2019: An tSochaí Dhigiteach” ar an 6 Meán Fómhair 2019 mar chuid de rannpháirtíocht leanúnach ComReg le páirtithe leasmhara seachtracha. Tharla an chomhdháil i bPáirc an Chrócaigh, Baile Átha Cliath, agus d’fhreastail ionadaithe uirthi ó chomhlachtaí poiblí, oibritheoirí, an tsochaí shibhialta, agus grúpaí tomhaltóirí.

Díríodh ag an ócáid ar an gcaoi a raibh an digitiú ina phríomhchúis ar an bhforbairt agus ar an bhfás ina lán earnálacha agus ar na dúshláin agus na himpleachtaí atá ann mar gheall air d’earnáil na cumarsáide leictreonaí. Tá ardáin digiteacha, samhlacha gnó agus táirgí nua tagtha chun cinn de réir mar a d’fhorbair an geilleagar digiteach, rud a d’imír tionchar ar ghnólachtaí agus ar thomhaltóirí araon. Sa dá phríomhsheisiún tugadh faoi na hábhair seo a leanas:

- Cosaint tomhaltóirí sa ré dhigiteach – ag clúdach ábhair ar nós neodracht idirlín, cosaint tomhaltóirí, cosaint sonraí, agus cibearshlándáil
- An Nuálaíocht a Chumhdach sa tSochaí Dhigiteach – inar tugadh faoi ábhair amhail an geilleagar sonraí, imreoirí OTT, iomaíocht ardáin

I measc príomhchainteoirí bhí Richard Bruton TD - an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, Isolde Goggin - Cathaoirleach an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí agus Anthony Whelan, Stiúrthóir le haghaidh Gréasáin & Seirbhísí Cumarsáide Leictreonaí, DG Connect.

Figiúr 17: Grianghraif ó Chomhdháil ComReg

An Suirbhé ar Thaithí Tomhaltóirí Móibíleacha

I samhradh 2019, choimisiúnaigh ComReg suirbhé tomhaltóirí chun taithí tomhaltóirí Éireannacha ar a seirbhísí móibíleacha a thuiscint níos fearr. Clúdaíodh sa suirbhé ábhair a bhaineann le taithí mhóibíleach lena n-áirítear úinéireacht seirbhísí agus gaireas, úsáid, clúdach, agus sástacht.

Sa suirbhé bhí níos mó ná 2,800 duine fásta ó fud fad na tíre, roinnt i gcúig ghrúpa faoi leith bunaithe ar thomhais ar dhlús daonra ón bPríomh-Oifig Staidrimh.

I measc phríomhthorthaí an tsuirbhé:

- Tá gutháin mhóibíleacha ag beagnach gach duine in Éirinn, le líon ard daoine i seilbh fón cliste.
- Is é réamhíoc an príomhchineál conartha agus is rogha é atá comhghaolaithe le fachtóirí déimeagrafacha amhail aois agus grúpaí socheacnamaíocha.
- Tá an chuid is mó daoine lena soláthraí seirbhíse le níos mó ná 3 bliana, le gan ach 26% de fhreagróirí a d'athraigh oibritheoir riamh.
- Úsáideann 4 as 5 sonraí anois ar a nguthán póca agus tá méadú ar a n-úsáid laethúil méadaithe i ngach áit ó 2017 i leith.
- Tá leibhéil sástachta le clúdach móibíleach mar an gcéanna a bheag nó a mhór le 2017.

Tá na sonraí a bailíodh ón suirbhé seo á n-úsáid in éineacht le sonraí a bailíodh ó thionscadail taighde eile chun tuilleadh taighde dhomhain a dhéanamh ar mhargadh Móibíleach na hÉireann. Tá suirbhé leantach ar an Suirbhé Tomhaltóirí Leathanbhanda beartaithe le haghaidh 2020.

Tionchar Covid-19 ar Úsáid agus ar Bhraistint Tomhaltóirí ar Sheirbhísí Teileachumarsáide

Tar éis thús phaindéim dhomhanda Covid-19, choimisiúnaigh ComReg suirbhéanna ar líne chun faisnéis a bhailiú maidir le tionchar na srianta agus na n-athruithe i stíl bheatha a bhaineann leis an bpaindéim ar úsáid daoine agus braistint ar a leathanbhanda agus a seirbhísí móibíleacha sa bhaile. Tharla an suirbhé i mí Aibreáin 2020 agus rinneadh é arís i Meitheamh 2020. I measc na dtorthaí a bailíodh bhí a leanas:

- Mheas trí cheathrú na bhfreagróirí gur mhéadaigh a n-úsáid leathanbhanda sa bhaile ó thosaigh an phaindéim. Áiríodh leis seo méadú i ngach gníomhaíocht ar líne (siopadóireacht ar líne, físchomhdháil, físchomhrá, scoil ar líne).
- Bhraith níos mó ná 90% go raibh sé luachmhar dóibh a bheith ábalta leathanbhanda a rochtain agus a úsáid agus iad sa bhaile le linn na paindéime.
- Bheadh leath de na freagróirí toilteanach níos mó a chaitheamh ar a seirbhís leathanbhanda dá bhfeabhsódh sin a cháilíocht, mar is mó a bhraitheann daoine air mar gheall ar an bpaindéim.
- Measann 4 as 5 úsáideoir leathanbhanda a leathanbhanda a bheith imleor chun riar ar riachtanais a dteaghlaigh.
- Measann ceathrú na bhfreagróirí gur éirigh a seirbhís leathanbhanda níos measa ó thús na paindéime.
- Ba iad seirbhísí leathanbhanda baile an tseirbhís ba thábhachtaí chun a bheith ag obair ón mbaile le linn na paindéime, le 67% ag rá go mbaineann siad úsáid as le haghaidh a ngníomhaíochtaí a bhaineann le hobair.

Leanfaidh ComReg ar aghaidh ag bailiú faisnéise chun impleachtaí Covid-19 ar thionscadal agus tomhaltóirí na Teileachumarsáide a thuiscint níos fearr.

9. RANNÁN SEIRBHÍSÍ CORPARÁIDEACHA

Rialachas

Is é cuspóir an Choimisiúin comhlíontacht a chinntiú, i gcónaí, leis an gcleachtas is fearr sa Rialáil Chorporáideach.

Is é beartas ComReg cloí le Cód Cleachtais 2016 le haghaidh Rialachas Comhlachtaí Stáit agus thuairiscigh sé ar a chomhlíontacht le ranna ábhartha den Chód, bíodh sin sa Tuarascáil Bhliantúil seo nó ar leithligh trí litir chuig an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide.

Tá clár leitheadach iniúchta inmheánaigh ag ComReg, ar a ndéanann an Coiste Iniúchta agus Riosca maoirseacht, a bhuaile le chéile 5 huaire le linn na bliana. Déantar feidhm an iniúchta inmheánaigh a sheachfhoinis. Tá iontaobhaí neamhspleách den scéim pinsin i bhfeidhm freisin, de réir an chleachtais is fearr.

Mar chomhlacht poiblí ag feidhmiú i dtimpeallacht dheacair, is dúshlán leanúnach é leanúint ar aghaidh chun luach a chur agus a bheith ag obair ag an am céanna laistigh de shrianta acmhainní. Déanaimid athbhreithniú agus leasú go leanúnach ar bheartais agus nósanna imeachta maidir le caiteachas, soláthar agus bainistiú riosca. Tá ComReg cuntasach don Oireachtas trí Choistí Oireachtais.

Tá Plean Soláthair Corporáideach curtha i bhfeidhm ag ComReg agus tá d'aidhm le feidhmiú leanúnach an phlean luach ar airgead a bhaint amach, chun seirbhís ardchaighdeán a chur ar fáil don phobal agus soláthar a shocrú ar bhealach comhlíontach. I mbliana tá córas tairiscintí iomaíocha socraithe againn maidir le hiniúchadh inmheánach agus seirbhísí seachfhoinisithe eile. Leanamar Treoracha Soláthair Eorpacha le haghaidh conarthaí níos mó. Úsáideadh Comhaontuithe Chreat na hOifige um Sholáthar Rialtais nuair ab fhéidir.

Tá d'aidhm againn gach sonrasc bailí a íoc laistigh de 15 lá, agus foilsímid ar ár suíomh gréasáin agus líon agus luach na n-íocaíochtaí a dhéantar go ráithiúil. Leanaimid ar aghaidh ag feabhsú amanna an timthrialla próiseála oibre, le cabhair ó chomhoibriú gach ball foirne agus na dtograí teicneolaíocha a forbraíodh go himmheánach chun próiseáil a fheabhsú. Sa bhliain go dtí an 30 Meitheamh 2020 rinneadh 89% d'íocaíochtaí laistigh den tréimhse ama riachtanach.

Cumarsáid agus Gnóthaí Poiblí

De réir straitéis ComReg, príomhsprioc do ComReg is ea dul i bpáirt go réamhghníomhach leis an iomad páirtithe leasmhara atá againn. Tá raon leathan páirtithe leasmhara ag ComReg, ó thomhaltóirí agus a ngrúpaí ionadaíocha, go hoibritheoirí údaráithe, grúpaí ionadaíocha tionscadail chomh maith le comhlachtaí agus ranna rialtais baile agus idirnáisiúnta, idir eile. Creidim gur cabhair do ComReg ina chuid oibre mar údarás rialachais é rannpháirtíocht oscailte le gach páirtí leasmhar. Cosúil lena lán rudaí in 2020, chas ár gcainéil chumarsáide agus imeachtaí pleanáilte ar líne.

Is cuid thábhachtach de ról ComReg teagmháil leanúnach le comhaltaí den Oireachtas. Ar an 11 Iúil 2019 tugadh cuireadh do ComReg teacht os comhair Chomhchoiste an Oireachtais um Chumarsáid, Gníomhú ar son na hAeráide agus Comhshaoil. Thug ComReg faoi cheisteanna maidir leis an bPlean Náisiúnta Leathanbhanda, agus go sonrach maidir le seirbhís uilíoch.

Acmhainní Daonna agus Feabhas Oibriúchán 2020

Ón 11 Márta 2020 i leith, de thoradh ar bhriseadh amach phaindéim Covid-19, tá ár lucht saothair ag soláthar ón mbaile agus d'fhreagraíomar trí struchtúir agus cleachtais a chur i bhfeidhm chun sábháilteacht ball foirne, soláthraithe agus páirtithe leasmhara a chosaint. Is príomhchúis fós é timpeallacht shásúil a chur ar fáil mar a dtugtar tacaíochtaí do gach ball foirne chun iad a chumasú a n-obair is fearr a dhéanamh. Chuireamar beartais, nósanna imeachta agus prótacail Covid-19 i bhfeidhm, chuireamar ar fáil measúnaithe eirgeanamaíochta ar fáil mar chuid dár mbeartas um obair shealadach ó chian agus thógamar acmhainneacht daoine chun an eagraíocht a chur in ionad níos fearr chun leanúint ar aghaidh ag bainistiú agus ag cur i gcrích go fíorúil. Chabhraigh sin linn sláinte agus sábháilteacht a chumhdach, agus é a chur ar a gcumas do dhaoine ag an am céanna a bheith ag obair i dtreo a gcuspóirí a chur i gcrích agus, ansin, cuspóirí eagraíochtúla a bhaint amach a bhaineann le hiomaíocht a chur chun cinn, custaiméirí a chosaint agus nuálaíocht a spreagadh.

Is é atá inár lucht saothair den chuid is mó gairmithe tiomanta ildisciplíneacha. Is mar gheall ar shainscileanna na ndaoine a oibríonn go comhoibritheach gur féidir le ComReg ár sainordú a chur i gcrích. Le linn na bliana, leathnaíomar lucht saothair ComReg trí acmhainní cumasacha a fháil a chabhróidh chun freagrachtaí reatha agus nua a chur i gcrích agus cúlra leis ina bhfuil leibhéil chastachta ag ardú agus timpeallacht rialachais níos déine ann. Is príomhthosaíochtaí fós don eagraíocht iad daoine a tharraingt, a fhóstu, a fhorbairt, a mhealladh agus choinneáil. Tá comhrá leanúnach ar siúl againn lenár Roinn choimircíochta maidir lenár ngá le haghaidh acmhainní breise.

Leanaimid ar aghaidh ag déanamh feabhsuithe dearfacha ar an gcaoi a dtugaimid earcaithe nua isteach agus iad a ionduchtú – isteach san eagraíocht agus i rannóga faoi leith. Shaincheapamar an chaoi a ndéanaimid earcaíocht, ionduchtú agus daoine a thabhairt isteach chun a bheith éifeachtach i dtimpeallacht fhíorúil, ag cinntiú dá réir sin go bhfuil eispéireas comhleanúnach ag daoine atá nua in ComReg agus go bhfuil rochtain acu ar an bhfaisnéis a theastaíonn uathu chun ligean dóibh tosú ag déanamh a gciona go tapa.

Ag ComReg, bhí an tábhacht a bhaineann le daoine a fhorbairt, inniúlacht a fheabhsú agus deiseanna a thabhairt le haghaidh foghlaim ar feadh an tsaoil riamh tábhachtach. Leanaimid ar aghaidh ag infheistiú i gcumasú daoine chun barr feabhais a chur ar a scileanna teicniúla agus gairmiúla trí oiliúint ag an obair, cóitseáil agus meantóireacht, cúrsaí saincheaptha agus oideachas foirmiúil. Anuraidh, ar ár bhféilire clár eagraíochtúil bhí forbairt ceannasaíochta, cláir ghairmiúla, theicniúla agus rialachais, chomh maith le seisiúin ag am lóin atá ceaptha chun comhoibriú agus comhroinnt faisnéise a spreagadh. Leanaimid ar aghaidh ag urrú oideachais agus spreagaimid go láidir ár mbaill foirne cur lena n-eolas agus cáilíochtaí reatha.

Dhearamar agus chuireamar ar fáil oiliúint bhreise timpeall ar ár samhail feidhmíochta, an Comhphlé Feidhmíochta agus Forbartha (PDD). Nasctar leis an bpróiseas seo an Creat Inniúlachta le feidhmíocht agus leathnaítear an fócas chun an méid a baineadh amach agus an chaoi ar baineadh amach é araon a chur san áireamh. Tá an bhéim ar spriocanna a shocrú nasctha le straitéis agus pleananna gnó mar a dtarlaíonn comhráite míosúla idir léirmheastóir agus duine a bhfuil léirmheas á dhéanamh air. I mbliana d'aistríomar an próiseas go dtí ríomh-ardán, ag feabhsú slándála dá réir, agus ag tabhairt maoirseacht níos mó agus ag cur ar fáil próiseas níos éifeachtúla, ag coinneáil ag an am céanna an bhéim lárnach ar chomhphlé struchtúrtha.

Mar fhostóir, táimid fós tiomanta timpeallacht oibre ionchuimsitheach agus chothrom a choinneáil mar a bpléitear le gach comhghleacaí le dínit agus meas. Tá ár luachanna, Ionracas, Neamhchlaontacht, Trédhearcacht, Feabhas agus Éifeachtacht – agus na hiompraíochtaí a bhaineann leis na luachanna seo – fite fuaite inár ngníomhaíochtaí agus cinntí go léir. Le bliain anuas, trí phróiseas comhoibriúch, cheapamar Cáirt Mheasa ComReg. Tá an chairt seo bunaithe ar phlé leis an eagraíocht ar fad inar chomhaontaíomar conas ba cheart dúinn a bheith ag tnúth

le bheith ag idirghníomhú lena chéile. Shainaithníomar ceithre Mheon – Bí Cineálta, Bí Cróga, Bí Cothrom agus Bí Tiomanta – agus shonraíomar na hiompraíochtaí measúla a bhaineann le gach meon. Tacaítear leis an gCairt seo le teachtaireachtaí agus oiliúint ar Ilchineálacht agus lonchuimsiú agus Claontacht Neamh-chomhfhiósach, agus ár gceiliúradh ar ócáidí mar Lá Idirnáisiúnta na mBan agus Féile Bhróid LGBTQ+.

Bunaímid fóraim inar féidir le daoine deis a bheith acu le haghaidh cumarsáid dhá bhealach. I mbliana rinneamar dhá shuirbhé a reáchtáil, lena tugadh dúshraith dúinn chun céimeanna dearfacha a thógáil chun ár gcultúr a fhorbairt, a athrú conas a dhéanaimid rudaí agus tacaíocht a chur ar fáil sna réimsí a theastaíonn.

Inár gClár Folláine aibhsítear an tábhacht a bhaineann le aire a thabhairt don fholláine mheabhrach agus fhisiciúil. I mbliana labhair aoichainteoirí linn faoi chodanna den mheabhairshláinte amhail Imní, Sonas, Caidrimh, Tuismitheoireacht agus Cúram a Thabhairt. Shocraíomar dúshlán peidiméadair chun níos mó gníomhaíochta fhisiciúla a spreagadh. Tá ComReg tiomanta cabhrú le gach comhghleacaí cumasc saoil oibre sláintiúil sona a bhaint amach.

Éilítear ar ComReg cloí le hailt 25, 26, 27 agus 28 den Acht um Míchumas 2005. Faoi Acht, cinntíonn ComReg go bhfuil limistéir phoiblí ár bhfoirgnimh inrochtana ag daoine a bhfuil míchumais acu agus go bhfuil ár seirbhísí poiblí inrochtana ag daoine a bhfuil míchumais acu freisin.

Tá éachtaí ComReg bunaithe ar cháilíocht, tiomantas agus caighdeán ghairmiúla na ndaoine a oibríonn anseo.

Teicneolaíocht na Faisnéise

Lean ComReg ar aghaidh ag forbairt a sheirbhísí Teicneolaíochta Faisnéise de réir bheartas ríomhsheirbhísí an Rialtais. D'fheabhsaigh ComReg a sheirbhísí do thomhaltóirí agus don tionscadal go suntasach i rith na tréimhse le feabhsuithe móra i réimse an bhainistithe ceadúnaithe agus uimhrithe chomh maith le seirbhísí ar líne acmhainní & faisnéise do thomhaltóirí. Baineadh amach forbairtí suntasacha freisin maidir le córais agus próisis ComReg maidir le bailiú agus anailís sonraí margaidh.

Díríodh acmhainní agus aird TF ar fheidhmiú ardán comhoibríoch nua-aimseartha slán, ag tacú le feabhsuithe próisis agus rialú ar bhagairtí cibearshlándála & bainistíochta sonraí.

Bhí ComReg ábalta a thimpeallacht TF nua-aimseartha agus slán a ghairáil chun tacú leis an riachtanas athrú go dtí baill foirne ag obair ó chian le linn phaindéim Covid-19.

10. GNÓTHAÍ IDIRNÁISIÚNTA

Comhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach

Lean ComReg ar aghaidh ag glacadh páirt ghníomhach le linn na bliana i gComhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach (BEREC)¹⁰³, a fheidhmíonn mar ardán tábhachtach chun cur i bhfeidhm leanúnach an chreata rialachais um chumarsáid leictreonach a chinntiú san Aontas Eorpach agus a cheadaíonn malairt rialachais idir Údaráis Rialachais Náisiúnta (NRAnna) um shaincheisteanna teileachumarsáide. I measc bhaill BEREC tá gach ceann de na NRAnna¹⁰⁴ ó na 27 mBallstát den Aontas Eorpach, na 3 stát de Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa (EFTA), na 4 thír ar iarrthóirí oifigiúla den Aontas Eorpach iad, na 3 thír ar iarrthóirí féideartha den Aontas Eorpach agus den Choimisiún Eorpach iad.

Le linn an chead leatha den tréimhse tuairiscithe seo, bhí Coimisinéir ComReg, Jeremy Godfrey, i ról Chathaoirleach BEREC le haghaidh 2019, tar éis cheaptha in 2018. Don dara leath den bhliain, de réir an chórais Cathaoirligh BEREC a rothlú, ghlac an tUasal Godfrey le ról Leaschathaoirleach BEREC, le freagracht le haghaidh gníomhaíochtaí idirnáisiúnta agus for-rochtana, agus rinneadh Cathaoirleach BEREC le haghaidh 2020 d'Ard-Stiúrthóir NRA na Sualainne.

Sa chéad chuid den bhliain, bhí gníomhaíochtaí idirnáisiúnta ComReg dírithe den chuid ba mhó ar oibleagáidí BEREC a leagtar amach sa Chód Eorpach um Chumarsáid Leictreonach (An Cód¹⁰⁵) a chomhlíonadh, inar chuir na comhreachtóirí muinín in BEREC deich dtacar treoirilínte faoi leith a fhorbairt, a chlúdaíonn raon leathan réimsí téamacha; amhail ar shuirbhéanna geografacha le haghaidh cuir chun feidhme gréasáin, sainaitheint phointe críochnaithe an ghréasáin, agus ar an gcaoi éifeachtacht córas rabhaidh poiblí a tharchuirtear ar bhealaí éagsúla a mheas.

Theastaigh lena aghaidh seo rannpháirtíocht ghníomhach ag saineolaithe ComReg i nGrúpaí Oibre BEREC chomh maith le ComReg cathaoirleacht a dhéanamh ar chruinnithe Teagmhála Gréasáin BEREC, arbh ionann iad agus cruinnithe ullmhúcháin le haghaidh gach ceann de chruinnithe Iomlánacha faoi chathaoirleacht ComReg, in 2019. Chomh maith leis sin, rinne saineolaithe ComReg comhchathaoirleacht Ghrúpaí Oibre BEREC maidir le hÚsáideoir Deiridh, Cumarsáid Ad Hoc agus, i dtreo dheireadh na bliana, Éabhlóid Gréasáin Gan Sreang.

De thoradh air sin, bhí ComReg ar thús cadhnaíochta ag cinntiú gur chuir BEREC a ghealltanais go léir a leagtar amach i gClár Oibre 2019 BEREC i gcrích¹⁰⁶. Is fiú a thabhairt faoi deara gur chabhraigh BEREC tionscadail a bhreathnaíonn chun tosaigh a chur i gcrích, amhail catalógú ar na fachtóirí rialála a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar fheidhmiú céimneach ghréasáin 5G agus staidéar a dhéanamh ar ghnéithe den gheilleagar sonraí a

103. Bunaíodh Comhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach (BEREC) le Rialachán (AE) 2018/1971 Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle an 11 Nollaig 2018. Tagann an Rialachán nua in ionad an chinn roimhe – Rialachán (AE) Uimhir 1211/2009 a bhí ina pháirt de phacáiste Athchóirithe Teileachumarsáide. Tháinig sé in ionad Ghrúpa na Rialtóirí Eorpacha um ghréasáin agus seirbhísí cumarsáide leictreonacha a bunaíodh mar ghrúpa comhairleach don Choimisiún in 2002.

104. Tá liosta iomlán bhaill agus rannpháirtithe BEREC nach bhfuil cearta vótála acu ar fáil ag: https://berec.europa.eu/eng/about_berec/links/

105. Treoir (AE) 2018/1972 Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle an 11 Nollaig 2018 lenar bunaíodh Cód Cumarsáide Leictreonaí na hEorpa.

106. https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/annual_work_programmes/8337-berec-work-programme-2019

d'fhéadfadh tionchar a imirt ar mhargaí teileachumarsáide, atá ag éirí níos tábhachtaí i ndomhan comhtháite. D'óstáil ComReg freisin ceardlann i mBaile Átha Cliath do Cheannasaithe na NRAanna ar an ábhar deitéarmanaint infheistíochta i ngréasáin an-ardchumais a úsáideann cur chuige dinimiciúil córas, a raibh de bhonn eolais aige staidéar comhairleora neamhspleách lenar glacadh ina dhiaidh sin agus a d'fhoilsigh BEREC tar éis an chruinnithe iomlánaigh dheireanaigh de 2019.

I mbliana éilíodh ar BEREC tuairim agus aighneachtaí a chur ar fáil don Choimisiún maidir le roinnt tionscnamh reachtúil, is iad sin:

- Gníomh feidhmithe an Choimisiúin ar theimpléad achoimre conartha le haghaidh conarthaí tomhaltóra (Meán Fómhair 2019)
- Measúnú an Choimisiúin ar an margadh fámaireachta (Meitheamh 2020), agus
- Ríomh pharaiméadair WACC de réir Fhógra an Choimisiúin (Meitheamh 2020).

Le tacaíocht ComReg le linn na Bliana, lean BEREC ar aghaidh ag glacadh páirte i gcruinnithe ardleibhéil déthaobhacha le comhlachtaí comhairleacha eile agus gníomhaireachtaí idirnáisiúnta lena n-áirítear, mar shampla, le hAontas Teileachumarsáide Idirnáisiúnta na Náisiún Aontaithe (ITU)¹⁰⁷ agus leis an nGrúpa um Speictream Raidió (RSPG)¹⁰⁸. Chomh maith leis sin, mar chuid den deichiú comóradh ar bhunú BEREC, thionóil BEREC comh-chomhdháil le hInstitiúid Cumarsáide Idirnáisiúnta (IIC)¹⁰⁹ dar teideal “Ilchríocha in Iomaíocht – Tóraíocht an fheabhais i gcumarsáid leictreonach”. D'fhreastail níos mó ná 250 cleachtóir tionscadail agus rialtóir shinsearach ar an gcomh-Chomhdháil a chomhroinn peirspictíochtaí ar 5G, Idirlíon Oscailte agus infheistíocht éifeachtúil sa bhonneagar.

Sa chuid dheireanach den tréimhse thuairiscithe seo, bhí paidéim Covid-19 ina scáth os cionn ghníomhaíochtaí ghnóthaí idirnáisiúnta BEREC agus ComReg. Léirítear le cuid d'obair BEREC sa tréimhse seo an gá gan fasach le bearta rialachais speisialta le chur i gcrích ag NRAanna ar fud na hilchríche. Ina leith seo, bhí a lán straitéisí tacaíochta tábhachtacha ann a leag BEREC agus a chomh-NRAanna amach chun an timpeallacht rialachais teileachumarsáide Eorpach a chosaint chun tairbhe dár dtomhaltóirí, mar a aibhsítear thíos.

Mar a luadh, le linn an dara cuid den bhliain tuairiscithe thacaigh gníomhaíochtaí ComReg le ról an Uasail Godfrey i ról an Leaschathaoirligh le freagracht as gníomhaíochtaí idirnáisiúnta agus for-rochtain BEREC. D'eagraigh ComReg go rathúil Turas Staidéir Idirnáisiúnta 2020 BEREC go Cósta Thiar na Stát Aontaithe chun bualadh le lucht déanta polasaí sinsearach, ceannasaithe maidir le cúrsaí teicniúla agus tionscadail ó pháirtithe leasmhara tionscadail domhanda chomh maith le lucht léinn atá ar thús cadhnaíochta sa taighde ar ghréasáin féinchláraithe.

107. Is é an tAontas Teileachumarsáide Idirnáisiúnta gníomhaireacht speisialaithe na Náisiún Aontaithe um theicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide <http://www.itu.int>

108. Radio Spectrum Policy Group; <http://rspg-spectrum.eu/>

109. International Institute of Communications; <http://www.iicom.org>

Straitéisí tacúla BEREC le linn phaindéim Covid-19

Bhailigh BEREC faisnéis thábhachtach ar na céimeanna éagsúla atá á dtógáil ag rialtóirí chun cumarsáid éigeandála a chumasú agus tacú léi, nascacht a choinneáil, tomhaltóirí a chosaint agus soláthraithe seirbhíse idirlín a threorú maidir le rialacha faoi idirlíon oscailte chun na rioscaí agus na tionchair a laghdú ar mhargaí teileachumarsáide san Eoraip. Mar shampla, leis an éileamh méadaithe ar chumas idirlín a bhí riachtanach mar gheall ar an ngéarchéim, ar an 19 Márta 2020 chomheisigh BEREC ráiteas leis an gCoimisiún Eorpach, lenar bunaíodh sásra tuairiscithe speisialta chun dlúthmhonatóireacht a chinntiú ar an gcás ag NRAnna aonair, a thuairiscigh faoi dhó sa tseachtain do BEREC agus a chuir an fhaisnéis seo ar aghaidh go dtí an Coimisiún. Ag buaicphointe an chleachtais monatóireachta seo bhí 32 NRA ag comhroinnt sonraí le BEREC. Leag BEREC amach freisin treoir shoiléir ar an gcur chuige le tógáil i gcásanna ina bhfuil brú féideartha i ngréasán, chun a chinntiú nach bhfuil aon sárú ar rialacha Idirlín Oscailte CE, agus ghlac BEREC páirt i nglaoanna ar leibhéal AE ar sholáthraithe ábhair/ardáin sruthaithe chun seirbhísí ar thaifeach caighdeánach a thairiscint go sealadach seachas taifeach ard mar bheart réamhchúraim chun brú gréasáin féideartha a sheachaint. Rinne NRAnna aonair, lena n-áirítear ComReg, bearta ag leibhéal náisiúnta. Cé gur mhéadaigh trácht idirlín ar an iomlán go géar le linn ghéarchéim Covid-19, níor tharla aon saincheist mhór brú.

Grúpa na Rialtóirí Neamhspleácha

Lean ComReg ar aghaidh ag glacadh páirt ghníomhach i nGrúpa na Rialtóirí Neamhspleácha (IRG), a oibríonn go i ndlúthchomhar le BEREC agus a bhunaigh grúpa de NRAnna Eorpacha in 1997. Cabhraíonn IRG le NRAnna maidir le tógáil cumais, comhroinnt eispéireas, agus bailiú faisnéise ar shaincheisteanna tábhachtacha a bhaineann le ní hamháin rialáil mhargadh teileachumarsáide na hEorpa, ach freisin maidir le saincheisteanna nua a bheith ag teacht chun cinn, amhail rialáil fhéideartha ardán digiteach. In 2019, d'fhreastail saineolaithe ComReg ar cheardlanna IRG ar Intleacht Shaorga, cur chun feidhme Snáithín go dtí an Baile, agus IRG sa chéad chairt deich mbliana eile.

Maidir le feidhm comhroinnte eispéiris IRG, lorg ComReg tuairimí Bhaill IRG ar a n-eispéiris ar shé ábhar éagsúla a bhfuil ComReg ag déanamh staidéir orthu sa tréimhse, is iad sin: ceadúnú nasc raidió seasta, ríomhanna maidir le Meánchostas Ualaithe an Chaipitil (WACC), Oibleagáidí Seirbhíse Uilíocha, cumhachtaí imscrúdaithe NRA, agus chomh maith leis sin maidir le praghsáil duchtanna agus cuailí. Chomh maith leis sin, d'fhreagair ComReg ar níos mó ná 40 ceistneoir aonair arna scaipeadh ag Baill IRG eile.

Is gníomhaíocht thábhachtach í rannpháirtíocht leanúnach ComReg in IRG, mar is cabhair í chun comhroinnt faisnéise agus piarfhoghlaim idir NRAnna a chur chun cinn, rud a fheabhsaíonn leibhéil chomhchuibhithe an rialachais ar fud na hEorpa.

An Coiste Cumarsáide

Is coiste comhairleach ardleibhéil é an Coiste Cumarsáide (CoCom) don Choimisiún Eorpach a bunaíodh in 2002 faoin Treoir Creata (Treoir 2002/21/EC, de réir mar a leasaíodh). Is é atá in CoCom ionadaithe Ballstát agus is é a phríomhról tuairimí a chur ar fáil ar dhréachtbhearta ar rún don Choimisiún é glacadh leo. Taobh le hionadaithe na Roinne Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, ghlac ComReg páirt mar chuid de thoscaireacht na hÉireann go CoCom.

I measc na ndréachtbheart/rialachán a pléadh i mbliana bhí gníomhartha feidhmithe an Choimisiúin ar theimpléad achoimre conartha le haghaidh conarthaí tomhaltóra agus an Coimisiún ag feidhmiú Rialachas ar thréithe pointí rochtana gan sreang limistéar beag a shainiú de bhun Airteagal 57 alt 2 den Chód.

Dualgais chlár eile a rinne an t-aonad Gnóthaí Idirnáisiúnta

Lean an t-aonad Gnóthaí Idirnáisiúnta ar aghaidh freisin chun páirt a ghlacadh i sruthanna oibre clár ad hoc seachtracha eile a bhaineann le ComReg. Mar shampla, chomhordaigh sé freagairt ComReg ar Innéacs an Gheilleagair Dhigitigh agus Sochaí (DESI) 2019, trí shonraí ábhartha margaidh teileachumarsáide ábhartha a chomhdú leis an gCoimisiún.¹¹⁰ I bhfreagra comhchosúil eile, chomhordaigh an t-aonad ionchur ComReg i dTuairim BEREC ar dhearcthaí an Choimisiúin Eorpaigh¹¹¹ de réir Airteagal 7 den Treoir Chreata (Treoir 2002/21/EC, mar a leasaíodh)¹¹² ar dhréachtanailís margaidh a leagadh amach sa tSualainn; Cás SE/2019/2216 – an tSualainn.¹¹³

Tar éis don Ríocht Aontaithe a ballraíocht san Aontas Eorpach a tharraingt siar go foirmiúil ar an 31 Eanáir 2020, stad coinní idir ComReg agus Ofcom (rialtóir cumarsáide na Ríochta Aontaithe) ag cruinnithe BEREC. De thoradh air sin, chumhachtaigh an dá rialtóir a n-aonaid faoi leith um ghnóthaí idirnáisiúnta chun socruithe déthaobhacha solúbtha agus oiriúnacha do shaineolaithe sa dá eagraíocht, agus táthar ag súil leis go leanfaidh an bailiúchán saothar seo leanúint ar aghaidh go dtí an chéad tréimhse eile.

110. Is innéacs cumaisc é Innéacs an Gheilleagair Dhigitigh agus Sochaí (DESI) ina ndéantar achoimre ar tháscairí ábhartha ar fheidhmíocht dhigiteach na Eorpa agus rianaítear ann éabhlóid Bhallstáit AE san inniúlacht dhigiteach.

111. Forchoimeádann an Coimisiún Eorpach cumhachtaí maoirseachta i leith bearta rialachais a bhféadfaidh NRAnna a dhéanamh maidir le staid iomaíoch margaí ag leibhéal náisiúnta (dá dtagraítear mar “cáis Airteagal 7” tar éis fhorálacha Airteagal 7 agus 7a den Treoir Chreata (Treoir 2002/21/EC, mar a leasaíodh)). Dá léireodh an Coimisiún Eorpach amhrais thromchúiseacha faoi anailís NRA ar mhargadh agus leigheasanna chun tabhairt faoi theipeanna iomaíocha, osclaíonn sé “imscrúdú Chéim II” mar a ghlaoitear air agus ní mór aird iomlán a thabhairt ar Thuairimí BEREC sula bhfeidhmeoidh sé a chumhachtaí. I gcásanna mar seo, tá nós imeachta ag BEREC chun Grúpa Oibre a bhunú, a ghlacann leis an bhfreagracht as Tuairim a dhréachtú ar an gcás.

112. Trasuitear Treoir 2002/21/EC isteach sa dlí Éireannach le hIonstraim Reachtuil Uimhir 333/2011 – Rialacháin na bPobal Eorpach Rialacháin (Creat) (um Ghréasáin agus Seirbhísí Cumarsáide Leictreonaí) 2011

113. Féach freisin https://berec.europa.eu/eng/article_7_procedures/article_7_cases/. Ghlac ComReg páirt i gCás SE/2019/2216 – Sweden (Jan 20). Mar gheall ar thiomantais acmhainní daonna do chathaoirleacht BEREC, níor ghlac ComReg páirt sna trí chás eile ar tugadh nóta fúthu sa bhliain: Cás EL/2019/2190 – An Ghréig; Cás PL/2019/2156 – An Pholainn; agus Cás DE/2019/2153-2154 – An Ghearmáin.

RÁITIS AIRGEADAIS

An Choimisiún Um Rialáil Cumarsáide
Don Bhliain Dar Críoch 30 Meitheamh 2020

Clár Ábhair

Roinn

Lch

1	Baill An Choimisiúin Agus Eolas Eile	77
2	Ráiteas Rialachais Agus Tuairisc Bhaill An Choimisiúin	78
3	Ráiteas Ar Rialú Inmheánach	85
4	Tuairisc An Ard-Reachtaire Cuntas Agus Ciste	89
5	Ráitis Ioncaim Agus Caiteachais Agus Cuntas Leithghabhála	91
6	Ráiteas Ioncaim Chuimsithigh	93
7	Ráiteas Ar Staid Airgeadais	94
8	Ráiteas Ar Shreabhadh Airgid Thirim	95
9	Nótaí Leis Na Ráitis Airgeadais	96

1. BAILL AN CHOIMSIÚIN AGUS EOLAS EILE DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 30 MEITHEAMH 2020

Coimisiún

Amhail 30 Meitheamh 2020 3 Choimisinéir a bhí ar an gCoimisiún

Garrett Blaney - Cathaoirleach

Jeremy Godfrey - Coimisinéir

Robert Mourik - Coimisinéir

Oifigí

1 Ceantar na nDugaí Láir

Sráid na nGildeanna

Baile Átha Cliath 1

Iniúcháirí

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

3A Sráid an Mhéara Uacht

Baile Átha Cliath 1

Baincéirí

Bank of Ireland

6 – 7 O’Connell Street Lower

Dublin 1

2. RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUAIRISC BHAILL AN CHOIMISIÚINDON BHLIAIN DAR CRÍOCH 30 MEITHEAMH 2020

Rialachas

Bunaíodh an Coimisiún um Rialáil Cumarsáide (ComReg) ar an 1 Nollaig 2002. Sainítear feidhmeanna an Choimisiúin san Acht um Rialáil Cumarsáide 2002, agus an tAcht um Rialáil Cumarsáide (Leasú), 2007. Baineann na feidhmeanna seo le rialú agus ceadúnú thionscail na cumarsáide leictreonaí (lena n-áirítear tarchur raidió agus craoltóireachta), rialáil seirbhísí postais, rialáil seirbhísí ardráta agus rialáil ainm fearainn “.ie”. Is le hioncam a fhaightear ó thionscail na cumarsáide leictreonaí, postais agus seirbhísí ardráta a mhaoinítear an Coimisiún go hiomlán.

Maítear in alt 11 d'Acht 2002 go mbeidh an Coimisiún, faoi réir Acht 2002, neamhspleách agus é i mbun a fheidhmeanna. Maítear in Alt 14 den Acht seo go mbeidh ar a laghad 1 gan níos mó ná 3 Choimisinéir ar an gCoimisiún agus, faoi réir an Achta seo, go bhféadann an Coimisiún a nós imeachta féin a rialáil. Tá an Coimisiún freagrach as dearialachas a chinntiú agus téann sé ina cheann seo trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a shocrú agus cinntí straitéiseacha a dhéanamh ar gach buncheist ghnó. Is de chúram an Choimisiúin agus na Foirne Ceannaireachta bainistíocht, rialú agus treo rialta laethúil ComReg. Ní mór don Fhoireann Cheannaireachta an treoir leathan straitéiseach a shocraíonn an Coimisiún a leanúint agus a chinntiú go bhfuil tuiscint ghlinn ag gach ball den Choimisiún ar na bunghníomhaíochtaí agus bunchinntí a bhaineann leis an gcomhlacht agus ar aon bhaol suntasach ar dócha é a theacht aníos.

Freagrachtaí an Choimisiúin

Leagadh amach obair agus freagrachtaí an Choimisiúin ar dtús in Acht 2002. Tá na cuspóirí againn leagtha amach ar aon dul le reachtaíocht, idir phríomhúil agus thánaisteach, agus tá an creat reachtaíochta seo ag forbairt leis ó ritheadh Acht 2002 agus an tAcht Cumarsáide (Rialáil) 2007. Cuireadh le freagrachtaí agus cumhachtaí ComReg, le cois bearta forfheidhmiúcháin atá ar fáil, in 2007 tríd an Acht um Rialáil Cumarsáide (Leasú), 2007.

Foráiltear in Alt 21 d'Acht 2002 go bhféadann aon bhall foirne nó oifigeach údaraithe de chuid an Choimisiúin 'dul i mbun fheidhmeanna an Choimisiúin de réir mar a mheasann an Coimisiún a bheith cuí'. Tá feidhmeanna áirithe tarmhligthe ag an gCoimisiún ach tá gnóthaí eile ann agus is é an Coimisiún amháin a dhéanfaidh an cinneadh orthu. I measc na nithe a bhreithníonn an Coimisiún tá:

- Tuairiscí ón gCoiste Iniúcháireachta / meithleacha
- Tuairiscí airgeadais / cuntais bhainistíochta
- Tuairiscí feidhmíochta, agus
- Gnóthaí a chuirtear i leataobh.

Freagrachtaí an Choimisiúin (ar lean)

Le halt 32 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, cuirtear iallach ar an gCoimisiún go gcoinneofar in cibé formáid a d'fhaomhfadh an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, gach cuntas cuí, gnách airgid a fhaigheann nó a chaitheann sé, lena n-áirítear cuntas ioncaim agus caiteachais agus clár comhardaithe, ina ndéantar idirdhealú idir:

- (a) a fheidhmeanna a bhaineann le cumarsáid leictreonach,
- (b) a fheidhmeanna a bhaineann le gnóthaí postais agus
- (c) a fheidhmeanna a bhaineann le seirbhísí ardráta.

Nuair a bhíonn sé ag réiteach ráitis airgeadais, ní mór don Choimisiún:

- Polasaithe fóirsteanacha cuntasaíochta a roghnú agus iad a fheidhmiú dá réir;
- Breithiúnais agus meastachán a dhéanamh atá réasúnta agus tíosach;
- Na ráitis airgeadais a réiteach ar bhonn gnóthas leantach ach amháin nach cuí glacadh leis go leanfaidh an Coimisiún dá fheidhmiú;
- a chur in iúl gur comhlíonadh caighdeáin infheidhme chuntasaíochta, faoi réir aon imeacht ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais;

Tá an Coimisiún freagrach as taifid leordhóthanacha chuntasaíochta a choinneáil ina nochtar, agus iad sách cruinn ag an am, staid airgeadais an Choimisiúin agus a chuireann ar chumas an Choimisiúin a chinntiú go gcomhlíonann ráitis airgeadais riachtanais Alt 32 den Acht um Rialáil Cumarsáide. Is de chúram an Choimisiúin é cothabháil agus iontaofacht na faisnéise corparáidí agus airgeadais ar shuíomh gréasáin an Choimisiúin.

Is de chúram an Choimisiúin é an plean gníomhaíochta agus buiséad bliantúil a fhaomhadh. Rinneadh meastóireacht ar fheidhmíocht an Choimisiúin trí thagairt don phlean gníomhaíochta agus buiséad bliantúil i mí Iúil 2020.

Is de chúram an Choimisiúin é a shócmhainní a chumhdach agus, dá réir, bearta réasúnacha a dhéanamh chun calaois agus mírialtacht eile a chosc agus a bhrath.

Measann an Coimisiún gur léiriú fíor, cothrom é a ráitis airgeadais d'fheidhmíocht airgeadais agus de staid airgeadais an Choimisiúin amhail 30 Meitheamh 2020.

Struchtúr an Choimisiúin

Maítear in Alt 14 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002 go mbeidh 1 Choimisinéir ar a laghad agus 3 Choimisinéir ar a mhéad ag an gCoimisiún. Maítear in Alt 15 den Acht go gceapfar Coimisinéir ar bhonn lánaimseartha ar feadh tréimhse nach lú ná 3 bliana agus nach faide ná 5 bliana. Foráiltear san Acht fosta, mar a bhfuil níos mó ná Coimisinéir amháin, go gceapfaidh an tAire Coimisinéir amháin mar chathaoirleach an Choimisiúin.

Faoi Alt 17 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, sannfaidh an Coimisiún, sa chás nach gceapfar níos mó ná Coimisinéir amháin faoi Alt 15, ball foirne dá chuid mar leasbhall den Choimisiún (“leaschoimisinéir”) agus rachaidh an duine sin, faoi údarás an Choimisiúin i mbun fheidhmeanna uile an Choimisiúin nuair nach mbíonn an Coimisinéir ar fáil.

Amhail 30 Meitheamh 2020, bhí triúr Coimisinéirí ag an gCoimisiún agus iad uile ceaptha ag an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide. Tá mionsonraí bhaill an Choimisiúin agus dhátaí a gceaptha nó a n-athcheaptha (Ní fhéadann baill den Choimisiún níos mó ná dhá théarma oifige a fhreastal mar Coimisinéir) sa tábla thíos. Bíonn cruinnithe rialta ag an gCoimisiún chun ceisteanna rialála agus oibríochta a phlé.

Ball den Choimisiún	Dáta Ceaptha
Garrett Blaney – Cathaoirleach Jeremy Godfrey Robert Mourik	7 Eanáir 2019 2 Meán Fómhair 2013 7 Eanáir 2019

Coiste Iniúchóireachta agus Riosca

Tá Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (ARC) curtha ar bun ag an gCoimisiún. An Coimisiún a cheapann baill an ARC agus cúigear ar a mhéad a bhíonn air:

- Beirt Choimisinéirí (Nóta: Is é an Cathaoirleach an tOifigeach Cuntasaíochta agus, dá bharr, ní cheaptar ar an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca é/í);
- Triúr ball neamhspleách seachtrach.

Duine de na baill sheachtracha a bhíonn ina gcathaoirleach den ARC.

Is é ról an ARC tacú leis an gCoimisiún maidir lena fhreagrachtaí as ceisteanna riosca, rialaithe agus rialachais agus dearbhú bainteach. Tá an ARC neamhspleách ar bhainistíocht airgeadais an eagrais. Cinntíonn an ARC go háirithe go ndéantar monatóireacht ghníomhach, neamhspleách ar na córais inmheánacha rialaithe, lena n-áirítear gníomhaíochtaí iniúchóireachta. Tuairiscíonn an ARC go foirmeálta i scríbhinn don Choimisiún ar bhonn bliantúil.

Bhí Jeremy Godfrey agus Robert Mourik, coimisinéirí, ina mbaill den ARC sa bhliain dar críoch 30 Meitheamh 2020. Ba iad seo a leanas na baill sheachtracha den Choiste Iniúchóireachta agus Riosca ar an 30 Meitheamh 2020: Martin Higgins (Cathaoirleach), Patricia Byron agus Marie Collins. Bhí 5 chruinniú ag an ARC sa bhliain dar críoch 30 Meitheamh 2020.

Sceideal Tinrimh, Táillí agus Costais

Tá sceideal tinrimh ar chruinnithe den Choiste Iniúchóireachta in 2020 leagtha amach thíos agus na táillí a fuair gach ball san áireamh. Níor íocadh aon chostais in 2020.

Baill den Choiste Iniúchóireachta

Ainm	Ról	Líon Cruinnithe ar Freastalaíodh orthu	Táillí 2020 €
Martin Higgins - Cathaoirleach	Ball Seachtrach	5	10,000
Patricia Byron	Ball Seachtrach	5	6,000
Marie Collins	Ball Seachtrach	5	6,000
Jeremy Godfrey	Coimisinéir	3	N/bh
Robert Mourik	Coimisinéir	5	N/bh

Nochtadh lena bhfuil gá de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)

Is é an Coimisiún atá freagrach as a chinntiú go gcomhlíonann ComReg riachtanais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (“an Cód”), faoi mar a d’fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i Lúnasa 2016. Bíonn na hábhair nochta seo a leanas de réir an Chóid.

Briseadh anuas ar Shochair Ghearrthéarmacha d’Fhostaithe

Déantar sochair ghearrthéarmacha d’fhostaithe dar suim níos mó ná €60,000 a chatagóiriú sna bandaí seo a leanas:

Raon (€’000)	30 Meitheamh 2020 <i>Líon</i>	30 Meitheamh 2019 <i>Líon</i>
60 - 70	17	18
70 - 80	12	12
80 - 90	25	24
90 - 100	7	5
100 - 110	6	10
110 - 120	7	5
120 - 130	9	9
130 - 140	5	2
140 - 150	1	0
150 - 160	1	1
160 - 170	0	0
170 - 180	1	1
180 - 190	0	1
190 - 200	0	1
200 - 210	2	0
210 - 220	0	1
220 - 230	0	1
230 - 240	2	-

Nóta:

Ó thaobh an nochta seo de, cuimsítear i sochair ghearrthéarmacha d’fhostaithe a bhaineann le seirbhísí a tugadh le linn na tréimhse tuairiscithe lena n-áirítear pá i gcoibhneas le feidhmíocht agus sochar comhchineáil maidir le híocaíochtaí árachas sláinte a dhéantar thar ceann an fhostaí ach gan ÁSPC an fhostóra san áireamh.

Costais Comhairle Theicniúil

Áirítear le costais Comhairle Theicniúil costas ar chomhairle theicniúil do lucht bainistíochta agus feidhmeanna ‘gnó mar is gnách’ a sheachfhoinsítear. Léirítear costais Comhairle Dhlí dar suim €1.2m (2019: €1.1m) ar leithligh mar chuid de Chomhairle Dhlí thíos.

	2020 €'000	2019 €'000
Comhairle Ghairmiúil agus Theicniúil	8,662	7,319
Bainistíocht Teagmhála	888	764
Taighde Margaíochta	119	178
Monatóireacht Cáilíocht Seirbhíse	527	551
Oiliúint Foirne agus Forbairt Ghairmiúil	601	375
	10,797	9,187

Costais Dhleathacha

Sa tábla seo tá briseadh anuas ar shuimeanna a aithnítear mar chaiteachas sa tréimhse thuairiscithe i leith costais dlí.

	2020 €'000	2019 €'000
Comhairle Dhlí	1,229	1,062
Costais Dlí a bhaineann le hlmeachtaí Dlí	992	1,435
	2,221	2,497

Tugtar costais dlí iarchostais a fuarthas ar ais ó thríú páirtithe.

Caiteachas Taistil agus Cothaithe

Déantar caiteachas taistil agus cothaithe a chatagóiriú mar seo a leanas:

	2020 €'000	2019 €'000
Taisteal Intíre	16	23
Taisteal Idirnáisiúnta	190	364
	206	387

Caiteachas Fáilteachais

Cuimsítear sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais an caiteachas fáilteachais seo a leanas:

	2020 €'000	2019 €'000
Costais Fáilteachas Foirne	7	20
Ranníocaíocht le Club Spóirt agus Sóisialta	10	11
	17	31

Ní bhíonn ComReg i mbun Fáilteachas Cliant. Ní chuimsítear sna suimeanna thuas caiteachas ar shólaistí/fáilteachas a bhaineann le hoibríochtaí gnó amhail óstáil comhdhála, imeachtaí agus cruinnithe.

Ráiteas Comhlíontachta

Tá an Coimisiún tiomanta do na caighdeáin is airde sa rialachas corparáideach a choinneáil. Is é an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a rialú a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe an bhunchloch ar a bhfuil ár bpolasaithe rialachas chorparáideach bunaithe.

In Alt 33 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, cuirtear d'iallach ar an gCoimisiún, faoi fhaomhadh an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, cód bainistíocht airgeadais agus a shocrú go bhfoilseofar é i ndiaidh a fhaofa. Lena chois sin, tá iallach ar an gCoimisiún athbhreithniú a dhéanamh ó am go chéile ar a chód bainistíocht airgeadais agus an cód a athbhreithniú agus a athfhoilsiú de réir mar is cuí. Iallach eile atá ar an gCoimisiún trácht a dhéanamh sa tuarascáil bhliantúil ar chomhlíonadh an chóid.

Rinne an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ár gcód bainistíocht airgeadais (atá bunaithe ar an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a rialú (2016) arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe) a fhaomhadh. Tá an cód foilsithe ar ár suíomh gréasáin. Is é polasaí an Choimisiúin an Cód a chomhlíonadh.

Thar ceann an Choimisiúin

Garrett Blaney
Cathaoirleach
Dáta: 30 Márta 2021

3.

RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 30 MEITHEAMH 2020

Freagracht as Rialú Inmheánach

Thar ceann ComReg tugaim aitheantas do fhreagracht an Choimisiúin as a chinntiú go gcoinnítear agus go bhfeidhmítear córas éifeachtach rialú inmheánach. Leis an bhfreagracht seo cuirtear san áireamh ceanglais an Chóid Cleachtais um Chomhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

Cuspóir an Chórais Rialú Inmheánach

Tá an córas rialú inmheánach ceaptha chun riosca a bhainistiú go dtí leibhéal inghlactha seachas deireadh a chur leis. Ní fhéadann an córas, mar sin de, ach a dheimhniú go réasúnach seachas go hiomlán go gcumhdaítear sócmhainní, go n-údaraítear agus go dtaifeadtar idirbhearta mar is cuí agus go gcoisctear nó go mbraitear earráidí nó mírialtachtaí ábharacha go tráthúil.

Tá an córas rialú inmheánach, atá ar aon dul le treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i bhfeidhm in ComReg don bhliain dar críoch 30 Meitheamh 2020 agus a fhad leis an dáta ar faomhadh na ráitis airgeadais.

Acmhainn Láimhseála Riosca

Tá Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (ARC) ag ComReg ar a bhfuil beirt bhall den Choimisiún agus triúr ball seachtrach a bhfuil saineolas airgeadais agus iniúchóireachta acu agus duine acu siúd ina gCathaoirleach. Bhí cúig chruinniú sa bhliain ag an ARC faoin mbliain dar críoch 30 Meitheamh 2020.

Tá feidhm sheachfhoinsithe curtha ar bun fosta ag ComReg a bhfuil a sáith acmhainní aici agus a théann i mbun clár oibre a chomhaontaítear leis an ARC.

Tá polasaí bainistíocht riosca forbartha ag an gCoimisiún ina leagtar amach a acmhainn riosca, na próisis bainistíocht riosca atá i bhfeidhm agus ina sonraítear ról agus freagrachtaí na foirne i dtaca le riosca de. Eisíodh an polasaí chuig gach ball foirne a mbítear ag dúil leo a bheith ag obair laistigh de pholasaithe bainistíocht riosca ComReg, chun lucht bainistíochta a chur ar an n-airdeall faoi riosca a thiocfadh aníos agus chun laigí a rialú agus freagracht a ghlacadh as rioscaí agus rialuithe ina réimse oibre féin.

Creat Riosca agus Rialaithe

Tá córas bainistíocht riosca curtha chun feidhme ag ComReg ina sainithnítear agus a dtuairiscítear bunrioscaí agus bearta bainistíochta atáthar a dhéanamh le dul i ngleic leo agus, a oiread agus is féidir, na rioscaí seo a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm ina sainithnítear na bunrioscaí atá roimh ComReg agus iad aitheanta, measta agus grádaithe de réir a suntais. Déanann an Coimisiún an clár a athbhreithniú agus a nuashonrú ar bhonn ráithe. Úsáidtear torthaí na measúnachtaí seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go mbainistítear rioscaí ag leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus bearta atá de dhíth chun rioscaí a mhaolú agus an fhreagracht as feidhmiú rialuithe a shanntar do bhaill áirithe foirne. Dearbhaím go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm ina bhfuil na gnéithe seo a leanas:

- Tá nós imeachta ann i gcomhair gach próiseas gnó cláraithe,
- Tá freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach,
- Tá córas cuí buiséadaithe ann agus coinnítear an buiséad bliantúil faoi athbhreithniú ag bainisteoirí sinsearacha,
- Tá córais i bhfeidhm ar aidhm dóibh slándáil na gcóras faisnéise agus teicneolaíocht chumarsáide a chinntiú, agus
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chumhdach.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmiúla i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh sin a bhíonn freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus do lucht bainistíochta agus don Choimisiún, más cuí, ar shlí thráthúil. Dearbhaím go bhfuil na córais mhonatóireachta seo a leanas i bhfeidhm:

- Tá bunrioscaí agus na rialuithe a ghabhann leo sainaitheanta agus tá próisis curtha i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na mbunrialuithe agus aon easnamh a thuairisciú,
- Tá socruithe tuairiscithe i bhfeidhm ag gach leibhéal mar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais, agus
- Déanann bainisteoirí sinsearacha athbhreithnithe rialta ar fheidhmíocht, idir thréimhseach agus bhliantúil, agus ar thuairiscí airgeadais ina léirítear feidhmíocht i leith buiséad/réamhaisnéisí.

Soláthar

Tá Plean Corparáideach Soláthair forbartha ag ComReg atá faofa ag an gCoimisiún. Lena chois sin, tá nósanna imeachta agus polasaithe i bhfeidhm aige chun a chinntiú go gcomhlíontar rialacha agus treoirlínte reatha soláthair. Is de nádúr ghníomhaíochtaí ComReg, i roinnt bheag cásanna áirithe, nach féidir ná cuí na rialacha agus treoirlínte cuí soláthair a chomhlíonadh. Tá polasaí cuí rialachais i bhfeidhm ag an gCoimisiún nach mór cloí leis i gcúinsí mar seo.

Le linn 2020 tabhaíodh caiteachas dar suim €39,000 (2019: €40,000) i leith 1 chonradh (2019: 1) seirbhísí TF nuair ba ghá, mar gheall ar ár riachtanais oibríochta, an conradh a bhí ann cheana a chur ar athlá, go dtí go raibh deireadh leis an bpróiseas tairisceana iomaíoch. Ní úsáidtear an soláthraí seirbhíse a thuilleadh agus cuireadh an conradh seirbhísí gairmiúla ar tairiscint mar chuid de phróiseas idirphlé iomaíoch a cuireadh i gcrích in 2018. Bhí conradh seirbhísí gairmiúla ann fosta agus measadh gur chuí fosta an conradh a bhí ann cheana a chur ar athlá, go dtí go raibh deireadh leis an bpróiseas tairisceana iomaíoch. €250,000 in 2020 (2019: €81,000) an caiteachas ar an gconradh seo. €289,000 (2019: €121,000) an luach iomlán a bhí ar sholáthar neamh-chomhlíontach.

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ag ComReg chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a nósanna imeachta bainistíocht riosca agus rialaithe. Is é an bonn eolais atá faoi mhonatóireacht agus athbhreithniú ComReg ar éifeachtúlacht an chórais rialú inmheánach airgeadais, obair na n-íniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre agus na bainisteoirí sinsearach in ComReg atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialú inmheánach airgeadais.

Dearbhaím go ndearna an Coimisiún athbhreithniú bliantúil ar éifeachtúlacht na rialuithe inmheánacha don bhliain dar críoch 30 Meitheamh 2020.

Ceisteanna faoi Rialú Inmheánach

Níor aithníodh aon laige sa rialú inmheánach maidir le 2020 a bhfuil nochtadh de dhíth ina leith sna ráitis airgeadais.

Covid 19

Tháinig paidéim Covid-19 aníos sa tríú ceathrú dár mbliain airgeadais mar dhúshlán suntasach don eagrais agus do na tionscail a ndéanaimid rialáil orthu. I Márta 2020, ar aon dul le treoirínte Rialtais, rinneamar athruithe a raibh de thoradh orthu go raibh beagnach gach ball foirne ag obair ó chian. Tugadh isteach bearta cuí scaradh sóisialta agus bearta sábháilteachta eile inár n-oifigí inar ghá daoine (roinnt bheag baill foirne) a bheith ar an láthair chun a chinntiú go gcoinneofaí seirbhísí riachtanacha dóibh sin a ndéanaimid rialáil orthu.

Bhí d'ádh ar ComReg go rabhthas in ann dul i mbun na hoibre ó chian go hiomlán, ó thaobh na teicneolaíochta de, mar gheall ar a Phlean Leanúnachas Gnó agus a bhonneagar. Tugadh an tacaíocht chuí do bhaill foirne ónár gcomhghleacaithe TF maidir leis an aistriú go dtí obair ó chian agus úsáid áiseanna fíorúla comhdhála srl. Forbraíodh léiriú agus teoracha úsáideora do bhaill foirne trí úsáid na n-uirlisí éagsúla cumarsáide. Lena chois sin, rinne foireann TF ComReg monatóireacht rialta maidir le laigí nó ionraí sa timpeallacht TFC. Giaráladh cleachtais reatha cianoibre agus tuairiscíodh orthu agus monatóraíodh iad níos minice.

Mheas an Coimisiún rioscaí a bhí ag teacht aníos i Márta 2020 agus chuir Clár Riosca Covid-19 ar leith i bhfeidhm chun na rioscaí seo a mhonatóiriú. Ó bhí Márta 2020 ann tá an Coimisiún ag leanúint de na rioscaí agus údair éiginnteachta, a tháinig de bharr athrú tobann sa timpeallacht, a athbhreithniú agus freagairt dóibh. Tá bearta coiscitheacha i bhfeidhm agus iad á n-athmheas go rialta chun sábháilteacht ár bhfostaithe agus páirtithe leasmhara a chinntiú. Tá roinnt beart déanta ag an gCoimisiún chun sláinte, sábháilteacht agus folláine ár bhfostaithe a chinntiú. Beart amháin díobh, tabhairt isteach sainoiliúna don obair ó chian. Bhí oiliúint ar fáil fosta do bhainisteoirí ar ghnéithe praiticiúla bainistiú foirne i dtimpeallacht iargúlta. Lena cois sin, rinneadh infheistíocht i gcumarsáid agus i bhfolláine fostaithe.

Rinne an Coimisiún measúnú ar thionchar Covid-19 ar an timpeallacht rialaithe, lena n-áirítear an tionchar ar ghnáthoibríochtaí airgeadais. Cuireadh nósanna imeachta cuí i bhfeidhm don timpeallacht chianoibre chun a chinntiú gur cloíodh le leithscaradh dualgas agus gach rialú airgeadais.

Nuair a aithníodh gurbh ann do dhúshláin, rinneadh an gníomh cuí agus maolaíodh iad gan aon tionchar diúltach ar an timpeallacht rialaithe dá bharr. Ní raibh aon laghdú sa timpeallacht rialaithe de dheasca Covid-19. Tá sé dearbhaithe againn sa ráiteas seo nár aithníodh aon laige sa rialú inmheánach a bhfuil nochtadh de dhíth ina leith sna ráitis airgeadais. Le linn an ama seo, tá sé dearbhaithe againn leis an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca go rabhamar ag coinneáil ár dtimpeallacht reatha rialaithe agus nach raibh aon laghdú i gceist.

Thar ceann an Choimisiúin

Garrett Blaney
Cathaoirleach
Dáta: 30 Márta 2021

4.

TUAIRISC AN ARD-REACHTAIRE CUNTAS AGUS CISTE ATÁ LE CUR FAOI BHRÁID THITHE AN OIREACHTAIS

Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Report for presentation to the Houses of the Oireachtas Commission for Communications Regulation

Opinion on the financial statements

I have audited the financial statements of the Commission for Communications Regulation for the year ended 30 June 2020 as required under the provisions of section 32 of the Communications Regulation Act 2002. The financial statements comprise

- the statement of income and expenditure and appropriation account
- the statement of comprehensive income
- the statement of financial position
- the statement of cash flows and
- the related notes, including a summary of significant accounting policies.

In my opinion, the financial statements give a true and fair view of the assets, liabilities and financial position of the Commission at 30 June 2020 and of its income and expenditure for the year then ended in accordance with Financial Reporting Standard (FRS) 102 — *The Financial Reporting Standard applicable in the UK and the Republic of Ireland*.

Basis of opinion

I conducted my audit of the financial statements in accordance with the International Standards on Auditing (ISAs) as promulgated by the International Organisation of Supreme Audit Institutions. My responsibilities under those standards are described in the appendix to this report. I am independent of the Commission and I have fulfilled my other ethical responsibilities in accordance with the standards.

I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion.

Report on information other than the financial statements, and on other matters

The Commission has presented certain other information together with the financial statements. This comprises the annual report, the governance statement and Commission members' report, and the statement on internal control. My responsibilities to report in relation to such information, and on certain other matters upon which I report by exception, are described in the appendix to this report.

I have nothing to report in that regard.

Andrew Harkness
For and on behalf of the
Comptroller and Auditor General
31 March 2021

Appendix to the report

Responsibilities of the Commission

As detailed in the governance statement and Commission members' report, the Commission is responsible for

- the preparation of financial statements in the form prescribed under section 32 of the Communications Regulation Act 2002
- ensuring that the financial statements give a true and fair view in accordance with FRS102
- ensuring the regularity of transactions
- assessing whether the use of the going concern basis of accounting is appropriate, and
- such internal control as they determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Responsibilities of the Comptroller and Auditor General

I am required under section 32 of the Communications Regulation Act 2002 to audit the financial statements of the Commission and to report thereon to the Houses of the Oireachtas.

My objective in carrying out the audit is to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement due to fraud or error. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with the ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with the ISAs, I exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. In doing so,

- I identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements whether due to fraud or error; design and perform audit procedures responsive to those risks; and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- I obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the internal controls.
- I evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures.

- I conclude on the appropriateness of the use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, on whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Commission's ability to continue as a going concern. If I conclude that a material uncertainty exists, I am required to draw attention in my report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify my opinion. My conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of my report. However, future events or conditions may cause the Commission to cease to continue as a going concern.
- I evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

I communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that I identify during my audit.

Information other than the financial statements

My opinion on the financial statements does not cover the other information presented with those statements, and I do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with my audit of the financial statements, I am required under the ISAs to read the other information presented and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or with knowledge obtained during the audit, or if it otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work I have performed, I conclude that there is a material misstatement of this other information, I am required to report that fact.

Reporting on other matters

My audit is conducted by reference to the special considerations which attach to State bodies in relation to their management and operation. I report if I identify material matters relating to the manner in which public business has been conducted.

I seek to obtain evidence about the regularity of financial transactions in the course of audit. I report if I identify any material instance where public money has not been applied for the purposes intended or where transactions did not conform to the authorities governing them.

I also report by exception if, in my opinion,

- I have not received all the information and explanations I required for my audit, or
- the accounting records were not sufficient to permit the financial statements to be readily and properly audited, or
- the financial statements are not in agreement with the accounting records.

5. RÁITEAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS AGUS CUNTAS LEITHGHABHÁLA DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 30 MEITHEAMH 2020

	Nótaí	Bliain go 30 Meitheamh 2020				Bliain go 30 Meitheamh 2019	
		Cumarsáid Leictreonach		Postas	Seirbhísí Ardráta	Iomlán	Iomlán
		Tobhach €'000	Eile €'000	Tobhach €'000	Tobhach €'000	€'000	€'000
Ioncam							
Tobhach		7,145		2,122	525	9,792	9,142
Táillí Ceadúnaithe	2		44,834			44,834	43,063
Ioncam Speictrim	2		7,920			7,920	7,600
Ioncam eile	2		2,052			2,052	173
Ioncam Iomlán		7,145	54,806	2,122	525	64,598	59,978
Caiteachas							
Costais Foirne	3	8,252	3,982	637	290	13,161	12,057
Costais Sochair Scoir	17(b)	1,831	883	141	64	2,919	3,165
Comhairle Theicniúil	4	5,964	3,460	1,097	276	10,797	9,187
Costais Dlí	5	1,349	825	28	19	2,221	2,497
Fógraíocht		178	46			224	93
Costais Riaracháin	6	1,532	1,185	115	83	2,915	2,436
Luach Saothair Iniúchóirí		12	7	1	1	21	19
Costais Áitribh agus Bhainteacha		1,437	846	88	88	2,459	2,491
Dímheas	7	1,523	818	93	93	2,527	2,832
(Brabús) ar Dhiúscairt Sócmhainní							(2)
Síntiúis le hEagrais Idirnáisiúnta	15	699				699	688
		<u>22,777</u>	<u>12,052</u>	<u>2,200</u>	<u>914</u>	<u>37,943</u>	<u>35,463</u>
Barrachas / (Easnamh) roimh Leithghabhálacha		(15,632)	42,754	(78)	(389)	26,655	24,515
Lúide: Leithghabhálacha							
Aistriú ó Chúlchiste Caipitil	12					966	1,481
Iníoctha le Lárchiste	13					(27,668)	(27,106)
Coigeartú Cúlchiste Pinsin	13					47	1,110
Barrachas tar éis Leithghabhálacha						0	0

Is cuid de na ráitis airgeadais iad an Ráiteas ar Shreabhadh Airgead Tirim agus Nótaí 1 go 23.

Thar ceann an Choimisiúin

Garrett Blaney
Cathaoirleach
Dáta: 30 Márta 2021

6. RÁITEAS AR IONCAM CUIMSITHEACH DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 30 MEITHEAMH 2020

		An bhliain go 30 Meitheamh 2020	An bhliain go 30 Meitheamh 2019
	Nótaí	Iomlán €'000	Iomlán €'000
Barrachas tar éis Leithghabhálacha		0	0
Scéim Shochair arna Sainmhíniú ag ComReg			
Brabús iarbhír lúide brabús ionchais ar shócmhainní scéime	17 (f)	(378)	747
Eispéireas (caillteanais)/gnóthachan ar oibleagáidí sochar scoir	17 (f)	(17)	904
Athruithe ar thoimhdí faoi bhunluach oibleagáidí sochar scoir		7,428	(9,263)
Aistrithe isteach i leith seirbhíse roimhe	17 (g)	-	-
(Caillteanas) / gnóthachan achtúireach sa bhliain		7,033	(7,612)
Scéim Pinsin Aonair na hEarnála Poiblí			
Eispéireas (caillteanais) ar oibleagáidí sochar scoir		(299)	(28)
Athruithe ar thoimhdí		483	(340)
Faoi bhunluach oibleagáidí sochar scoir			
Coigeartú ar Chistiú larchurtha		(184)	368
(Caillteanas) / gnóthachan achtúireach sa bhliain		-	-
(Caillteanas) / gnóthachan achtúireach iomlán sa bhliain		7,033	(7,612)
Gluaiseacht i gCúlchiste Sochair Scoir			
Iarmhéid amhail 1 Iúil	13	(16,027)	(7,305)
Gnóthachan Aitheanta Iomlán sa bhliain		7,033	(7,612)
Coigeartú Cúlchiste Pinsin		(47)	(1,110)
Iarmhéid amhail 30 Meitheamh		(9,041)	(16,027)

Is ionann an Cúlchiste Pinsin Sochair Scoir agus an difríocht idir costas carnach sochair scoir lúide suimeanna a íocadh go dtí seo.

Is cuid de na ráitis airgeadais iad an Ráiteas ar Shreabhadh Airgead Tirim agus Nótaí 1 go 23.

Thar ceann an Choimisiúin

Garrett Blaney
Cathaoirleach
Dáta: 30 Márta 2021

7. RÁITEAS AR STAID AIRGEADAIS AMHAIL 30 MEITHEAMH 2020

		30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019
	Nótaí	€'000	€'000
Sócmhainní Seasta Maoín, Gléasra & Trealamh	7	6,219	7,185
Sócmhainní Reatha		-----	-----
Infháiltais	8	5,127	3,957
Infheistíochtaí Gearrthéarmacha	9	73,500	48,500
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgead Tirim		8,847	9,594
		87,474	62,051
Dliteanais Reatha (Suimeanna dlite faoi cheann bliana) Iníocthaigh	11	(87,474)	(62,051)
Glansócmhainní Reatha		0	0
Iomlán Sócmhainní Iúide Dliteanais Reatha		6,219	7,185
Iomlán Glansócmhainní seachas Sochair Scoir (Dliteanas) Sochair Scoir		6,219	7,185
Sócmhainn Cistiú larchurtha do Phinsin SPSPS	17c(i)	3,317	2,540
Scéim Pinsin Aonair Earnáil Phoiblí (Dliteanas)	17c(iv)	(3,317)	(2,540)
Scéim ComReg (Dliteanas)	17c(i)	(9,041)	(16,027)
Glansócmhainní Reatha / (Glandliteanais) lena n-áirítear Sochair Scoir (Dliteanas)		(2,822)	(8,842)
Ag léiriú			
Cúlchiste Caipitil	12	6,219	7,185
Cúlchiste Sochair Scoir		(9,041)	(16,027)
		(2,882)	(8,842)

Is cuid de na ráitis airgeadais iad an Ráiteas ar Shreabhadh Airgead Tirim agus Nótaí 1 go 23.

Thar ceann an Choimisiúin

Garrett Blaney
Cathaoirleach
Dáta: 30 Márta 2021

8. RÁITEAS AR SHREABHADH AIRGID DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 30 MEITHEAMH 2020

		An bhliain go 30 Meitheamh 2020	An bhliain go 30 Meitheamh 2019
	Nótaí	€'000	€'000
Glansreabhadh Airgead Tirim ó Ghníomhaíochtaí Oibríochta			
Barrachas loncaim thar Caiteachas (roimh Leithghabhálacha)		27,621	25,996
Difríocht idir muirear agus ranníocaíochtaí pinsin		47	1,110
Dímheas	7	2,527	2,832
(Brabús) ar Dhiúscairt Sócmhainne		-	(2)
Ús bainc	2	-	-
Aistriú cúlchiste caipitil	12	(966)	(1,481)
(Méadú) / Laghdú in Infháltais		(1,170)	493
(Laghdú) / Méadú in Iníocthaigh (gan Lárchiste san áireamh)		(2,245)	(2,254)
Glan-Insreabhadh Airgead Tirim ó Ghníomhaíochtaí Oibríochta		25,814	26,694
Sreabhadh Airgead Tirim ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta			
Íocaíochtaí chun Maoin, Gléasra agus Trealamh a cheannach	7	(1,561)	(1,358)
Sreabhadh Airgead Tirim ó Ghníomhaíochtaí Airgeadais			
Fáltas ó Íocaíocht ar dhíol Sócmhainne		-	9
Íocaíocht le Lárchiste		-	(54,649)
Glanmhéadú / (Glanlaghdú) Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgead Tirim		24,253	(29,304)

9. NÓTAÍ FAOI NA RÁITÍS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 30 MEITHEAMH 2020

1. Polasaithe Cuntasaíochta

Tá an bonn cuntasaíochta agus polasaithe suntasacha cuntasaíochta ar ghlac an Coimisiúin leo leagtha amach thíos. Chuir an Coimisiún iad uile chun feidhme go leanúnach i rith na bliana agus sa bhliain roimhe.

a) Faisnéis Ghinearálta

Bunaíodh an Coimisiún faoin Acht Um Rialáil Cumarsáide, 2002 agus oifigí aige ag 1, Ceantar na nDugaí Láir, Sráid na nGildeanna, Baile Átha Cliath 1.

Sainítear feidhmeanna an Choimisiúin san Acht Um Rialáil Cumarsáide, 2002 agus san Acht Um Rialáil Cumarsáide (Leasú), 2007. Baineann na feidhmeanna seo le rialáil agus ceadúnú thionscal na cumarsáide leictreonaí (lena n-áirítear tarchur raidió agus craoltóireachta), rialáil seirbhísí postais, rialáil seirbhísí ardráta agus rialáil ainm fearainn "i.e".

Is Eintiteas Sochar Poiblí (PBE) é an Coimisiún.

b) Ráiteas Comhlíontachta

Réitíodh ráitis airgeadais an Choimisiúin don bhliain dar críoch 30 Meitheamh 2020 de réir FRS102, an caighdeán tuairisciú airgeadais atá i bhfeidhm sa RA agus in Éirinn a d'eisíonn an Chomhairle um Thuairisciú Airgeadais (FRC), faoi mar a mholann Cuntasóirí Cairte Éireann.

Bhí an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) i bhfeidhm maidir le tréimhsí tuairisciú airgeadais a thosaigh ar nó i ndiaidh 1ú Meán Fómhair 2016 agus glacadh leis sna Ráitis Airgeadais seo.

c) Bonn Ullmhúcháin

Is faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil a ullmhaíodh na ráitis airgeadais, seachas sócmhainní agus dliteanais áirithe a thomhaistear mar luachanna cothroma mar a mhínítear sna polasaithe cuntasaíochta thíos. Tá na ráitis airgeadais san fhormáid a fhaomhann an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus athchóirithe faoin Acht um Rialáil Cumarsáide 2002. Feidhmíodh na polasaithe cuntasaíochta seo a leanas go comhsheasmhach nuair a bhíodhas ag plé le nithe a meastar iad a bheith ábharach maidir le ráitis airgeadais an Choimisiúin.

1.1 Aithint Ioncam

Ó roinnt foinsí a fhaigheann an Coimisiún ioncam.

- Tobhaigh ar sholáthraithe áirithe chun costais rialála a mhaoiniú. Is iad seo a leanas na tobhaigh bhainteacha:

(i) Tobhach Cumarsáid Leictreonach - Gearrtar an tobhach ar sholáthraithe seirbhísí cumarsáid leictreonach. Ríomhtar an íocaíocht dhlite tobhaigh ar sholáthraí seirbhíse in aon bhliain ar leith bunaithe ar a láimhdeachas bliantúil le linn na bliana airgeadais dar críoch na bliana tobhaigh agus é iníoctha ina cheithre sciar. Aithnítear ioncam ar bhonn infhaighte.

(ii) Tobhach Postais - Gearrtar an tobhach ar sholáthraithe seirbhísí postais laistigh de réimse na seirbhíse uilíche postais. Aithnítear ioncam ar bhonn infhaighte.

(iii) Is earraí nó seirbhísí iad Seirbhísí Ardráta (PRS) is féidir a cheannach trí úsáid do líne thalún, fón póca, an Idirlín, teilifís dhigiteach idirghníomhach nó facs. Soláthraithe seirbhíse PRS agus oibreoirí gréasáin a roinneann costas an tobhaigh. Sonrasctar an tobhach ar bhonn riaráiste míosa agus aithnítear ioncam ar bhonn infhaighte.

- **Táillí Ceadúnaithe** - Ceadúnú Cumarsáid Raidió an réimse is mó atá i gceist leis seo.
- **Ioncam Speictrim** - Is é atá i gceist leis seo ioncam a íoctar leis an gCoimisiún as an gceart speictream raidió a úsáid. Iarrtar an t-ioncam sa tréimhse ina mbíonn sé dlite. Más rud é go gcuirtear moill ar thionscnamh na gceadúnas bainteach, forálann ComReg i leith na suime a d'fhéadfaí a aisíoc, bunaithe ar a mheastachán ar fhad na moille. Ní aithnítear é seo mar ioncam agus cuimsítear é mar chreidiúnaí (Féach Nóta 11). Déantar suim na forála a athmheas ag deireadh gach tréimhse chuntasaíochta.
- **Ioncam eile** - Áirítear le hioncam eile ús bainc agus NTMA ar airgead i dtaisce agus suimeanna atá iníoctha leis an gCoimisiún de bhun gníomhaíochtaí comhlíontachta agus forfheidhmiúcháin.

1.2 Leithghabháil Barrachas Oibríochta

Is leis an Státchiste a íoctar an barrachas a ghintear go glan ar an gcoigeartú cúlchiste pinsin. Íoctar suimeanna leis an Lárchiste faoi threoir an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide (Féach Nóta 13).

1.3 Sócmhainní Seasta agus Dímhneas

Luaitear gléasra agus trealamh réadmhaoine ar a gcostas lúide dímhneas carntha, arna choigeartú d'aon soláthar do laige. Soláthraítear dímhneas ar gach maoin, gléasra agus trealamh ar rátaí a mheastar chun an costas a dhíscríobh lúide luach iarmharach measta gach sócmhainne ar bhonn na líne díri thar a saolré úsáideach thuartha, mar a leanas:

Trealamh teicniúil	- 15% sa bhliain
Trealamh ríomhaireachta	- 33 1/3% sa bhliain
Daingneáin & Feistis	- 9% sa bhliain
Troscán Oifige & trealamh oifige	- 15% sa bhliain
Mótarfheithiclí	- 20% sa bhliain

Léiríonn luach iarmharach an méid measta a gheofaí faoi láthair dá ndiúscrófaí sócmhainn, tar éis costais mheasta diúscartha a asbhaint, dá mbeadh an tsócmhainn ar aois cheana féin agus sa riocht lena mbeifí ag súil ag deireadh a saolré úsáidí. Glacann an Coimisiún íostairseach caipitlithe €1,000.

Má tá fianaise oibiachtúil ann ar laghdú ar luach sócmhainne, aithnítear cailteanas lagaithe sa Ráiteas ar Ioncam agus ar Chaiteachas sa bhliain.

1.4 Earraí Infhaighte

Aithnítear earraí infhaighte ag luach cóir, lúide foráil le haghaidh fiacha amhrasacha. Is foráil shonrach í an fhoráil le haghaidh fiacha amhrasacha, agus bunaítear í nuair atá fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh an Coimisiún in ann na suimeanna ar fad atá ag dul dó a bhailiú. Aithnítear gach gluaiseacht san fhoráil le haghaidh fiacha amhrasacha sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas.

1.5 Cuntas Caipitil

Léirítear sa Chuntas Caipitil luach gan amúchadh na ndeontas caipitil a úsáidtear chun sócmhainní seasta a chistiú.

1.6 Airgeadra Eachtrach

Aistrítear idirbhearta atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha a bhaineann le hioncam agus costais go euro arna n-aistriú ag na rátaí rialaithe malairte ar na dátaí ar tharla na hidirbhearta.

Déantar sócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha a aistriú go euro ag na rátaí rialaithe malairte ar dháta an Ráitis ar Staid an Airgeadais.

1.7 Sochair Ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair gearrthéarmacha ar nós pá saoire mar chostas sa bhliain, agus áirítear sochair a fhabhraítear ag deireadh na bliana sna Suimeanna Iníoctha sa Ráiteas ar Staid an Airgeadais.

1.8 Sochair Scoir

(a) An Phríomhscéim

Tá Coimisinéirí agus fostaithe earcaithe go díreach mar fhoireann ar an gCoimisiún. Tá scéim shainithe sochair pinsin i bhfeidhm do Choimisinéirí agus d'fhostaithe an Choimisiúin. Maoinítear an scéim trí ranníocaíochtaí ó Choimisinéirí, ó fhostaithe agus ón gCoimisiún, a aistrítear chuig ciste ar leith arna riar ag iontaobhaithe.

Ghlac an Coimisiún le FRS 102 a raibh tionchar aige ar ríomh na Sochar Scoir. Tomhaistear dliteanais na scéime pinsin ar bhonn achtúireach ag úsáid mhodh na n-aonad réamhmheasta. Luaitear barrachas dliteanais scéime thar shócmhainní na scéime i láthair ar an Ráiteas ar Staid an Airgeadais mar dhliteanas.

Cuimsíonn an muirear pinsin sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais an costas seirbhíse reatha móide an difríocht idir an toradh ionchasach ar shócmhainní na scéime sochair shainithe agus costas úis dliteanais na scéime.

(b) An Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair

Oibríonn an Coimisiún an Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair ("Scéim Aonair"), ar scéim sochair shainithe í do sheirbhísigh phoiblí inphinsin a ceapadh an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin. Íoctar ranníocaíochtaí chomhaltaí na Scéime Aonair leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (RCPA). Ar a bharr sin, tá an Coimisiún faoi dhliteanas ranníocaíocht fostóra a íoc le RCPA de réir Imlitir DPER 28/2016.

A mhéid a thagann dliteanas ábhartha chun cinn, déantar sócmhainn mhaoinithe iarchurtha a mheaitseáil leis an dliteanas i leith bhaill na Scéime Aonair ar bhonn fhorálacha Alt 44 den Acht um Pinsean Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha eile) 2012.

Cuimsíonn an muirear pinsin sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais ranníocaíocht an fhostóra. Déantar an costas seirbhíse reatha móide ús ar dhliteanas SPSPS a fhritháireamh le méid coibhéiseach de mhaoiniú iarchurtha. Ríomhtar dliteanas SPSPS ar an mbonn céanna leis an bpríomhscéim atá leagtha amach thuas.

Aithnítear gnóthachain agus caillteanais achtúireacha a éiríonn as athruithe ar thoimhdí achtúireacha agus ó bharrachais agus easnaimh sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach don bhliain ina dtarlaíonn siad.

Léiríonn na ráitis airgeadais, ar luach cóir, na sócmhainní agus na dliteanais a eascraíonn as oibleagáidí pinsin sochair shainithe an Choimisiúin agus aon mhaoiniú gaolmhar, agus aithníonn siad an costas a bhaineann le sochair phinsin a sholáthar sa tréimhse chuntasaíochta ina dtuilleann fostaithe iad. Tomhaistear dliteanais na scéime sochair scoir ar bhonn achtúireach agus an modh creidmheasa aonaid réamhmheasta á úsáid.

1.9 Cánachas

Níl an Coimisiún faoi dhliteanas Cáin Chorporáide. Níl ioncam a bhailíonn an Coimisiún faoi réir CBL. Déantar foráil maidir le cánachas ar ús taisce a fhaightear.

1.10 Leithdháileadh Costas

Éilítear ar an gCoimisiún faoi Alt 32 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, idirdhealú a dhéanamh idir a fheidhmeanna a bhaineann le cumarsáid leictreonach, a fheidhmeanna maidir le cúrsaí poist agus a fheidhmeanna maidir le seirbhísí den chéad ghrád. Aithnítear ioncam agus costais a bhaineann go díreach le gach feidhm ar leith sna cuntais. Leithdháiltear forchostais roinnte ar gach feidhm i gcomhréir leis an líon foirne atá i mbun gach feidhme.

1.11 Breithiúnais agus Meastacháin Cuntasaíocht Chriticiúil

Éilíonn ullmhú na ráiteas airgeadais ar an lucht bainistíochta breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh a théann i bhfeidhm ar mhéideanna tuairiscithe na sócmhainní agus na ndlíteanas amhail dáta an Ráitis faoin Staid Airgeadais agus méideanna tuairiscithe an ioncaim agus na gcostas i rith na bliana. Mar sin féin, ciallaíonn nádúr an mheastacháin go bhféadfadh torthaí iarbhir a bheith éagsúil leis na meastacháin sin agus is féidir go mbainfidh siad le hábhar. Seo a leanas na breithiúnais a raibh an tionchar is mó acu ar na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

a) Dímheas agus Luachanna Iarmharacha

Tá athbhreithniú déanta ag an gCoimisiún maidir le saolré sócmhainní agus luachanna iarmharacha gaolmhara gach cineál sócmhainn sheasta, agus go háirithe, ar shaolré úsáideach eacnamaíoch agus luachanna iarmharacha daingneáin agus feistis, agus tháinig siad ar an tuairim go bhfuil saolré na sócmhainní agus na luachanna iarmharacha iomchuí.

b) Oibleagáid Sochair Scoir

Déantar na toimhdí ar bonn iad leis na luachálacha achtúireacha a gcinntear na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais ina leith (lena n-áirítear rátaí lascaire, rátaí méadaithe ar leibhéil chúitimh sa todhchaí agus rátaí básmaireachta) a uasdátú in aghaidh na bliana bunaithe ar na cúinsí reatha eacnamaíocha, agus le haghaidh aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus ar choinníollacha an tsochair scoir agus ar phleananna iarscoir.

Is féidir go mbeidh tionchar ag na nithe seo a leanas ar na toimhdí:

- (i) An ráta lascaire, athruithe ar an ráta toraidh ar bhannaí corparáideacha ar ardchaighdeán
- (ii) Leibhéil chúitimh sa todhchaí, dálaí mhargadh an lucht saothair sa todhchaí.

2. Ioncam Neamhthobhach

	An bhliain go 30 Meitheamh 2020	An bhliain go 30 Meitheamh 2019
	Iomlán €'000	Iomlán €'000
Táille Ceadúnaithe Cumarsáid Leictreonach		
Táillí Ceadúnaithe Raidió 2G & 3G	7,936	7,936
Táillí Ceadúnaithe Úsáid Liobrálaithe	22,729	22,300
Táillí Ceadúnaithe Raidió Eile	14,169	12,827
Ioncam Cumarsáid Leictreonach Speictrim	44,834	43,063
Ioncam Speictrim 3G	7,600	7,600
Ioncam Speictrim 400MHz	320	-
	7,920	7,600

Saothraíodh Ioncam Speictrim 3G de €7.6m (2019: €7.6m) in 2020 maidir le ceadúnais 3G a eisíodh.

Reáchtáladh Gradam Banda 400MHz le linn 2019 agus fógraíodh an toradh mí na Samhna 2019. Táille €0.32m san iomlán a fuarthas roimh ré agus aithníodh é sin mar Ioncam in 2020.

	An bhliain go 30 Meitheamh 2020	An bhliain go 30 Meitheamh 2019
	Iomlán €'000	Iomlán €'000
Ioncam Eile		
Ioncam Ilghnéitheach	2,052	173

Áirítear san Ioncam Ilghnéitheach Thobhach in 2020:

I mí na Nollag 2018, bhain ComReg réiteach amach le hEircom Teoranta (“Eircom”) maidir le comhlíonadh dlí ar leith a tugadh chun na hArd Cúirte. Aontaíodh go n-íocfaidh Eircom €3 mhilliún san iomlán le ComReg maidir leis an gcomhlíonadh dlí agus le cásanna áirithe comhlíonta oscailte. Íocadh €2m den €3m iomlán sa bhliain go Meitheamh 2020 agus rinneadh an íocaíocht deiridh mí Iúil 2020.

Áirítear freisin san Ioncam Ilghnéitheach suimeanna éagsúla iníoctha leis an gCoimisiún mar thoradh ar ghníomhaíochtaí comhlíontachta agus forfheidhmiúcháin ar tugadh fúthu sa tréimhse. Nuair a tugadh gníomhaíochtaí chun críche trí shocrú dlí, d’fhéadfaidís a bheith faoi réir chlásal rúndachta. Áirítear ús bainc anseo fosta.

Áirítear in Ioncam Ilghnéitheach Thobhach in 2020:

Íocaíocht i mí Iúil 2018 ag Sky Ireland Teoranta (“Sky”) de €117,000 tar éis d’fhiosrúchán a fháil amach gur theip ar Sky conradh a thabhairt do 79,000 dá gcustaiméirí ar mheán mharthanach idir Meán Fómhair 2015 agus Meán Fómhair 2018, agus nár tugadh an ceart chun tréimhse mharana do 41,282 de na custaiméirí sin, in aghaidh Rialacháin 10 agus 12 de na Rialacháin (Faisnéis agus Cealuithe) Tomhaltóirí 2013.

Áirítear fosta in Ioncam Ilghnéitheach suimeanna éagsúla iníoctha leis an gCoimisiún mar thoradh ar ghníomhaíochtaí comhlíontachta agus forfheidhmiúcháin ar tugadh fúthu sa tréimhse. Nuair a tugadh gníomhaíochtaí chun críche trí shocrú dlí, d’fhéadfaidís a bheith faoi réir chlásal rúndachta. Áirítear ús bainc anseo freisin.

3. Costais Foirne

	Cumarsáid Leictreonach		Tobhach Poist	Tobhach PRS	An bhliain go 30 Meitheamh 2020	An bhliain go 30 Meitheamh 2019
	Tobhach €'000	Eile €'000	Tobhach €'000	Tobhach €'000	Iomlán €'000	Iomlán €'000
Sochair ghearrthéarmacha an fhostaí Síntiús leasa shóisialaigh an fhostóra	7,538 724	3,633 349	581 56	265 25	12,007 1,154	10,999 1,058
	8,252	3,982	637	290	13,161	12,057
Seo a leanas meánlíon na foirne a bhí fostaithe ag an gCoimisiún i rith na bliana, arna anailísiú de réir catagóire:	82	44	5	5	136	128
Sochair Ghearrthéarmacha an Fhostaí						
Bunphá					10,925	9,995
Pá i gcoibhneas le feidhmíocht#					1,065	993
Liúntais					17	11
					12,007	10,999

#Oibríonn an Coimisiún scéim phá i gcoibhneas le feidhmíocht (a bhunaigh Oifig an Stiúrthóra um Rialáil Teileachumarsáide ar dtús). Tá an scéim bunaithe ar fheidhmíocht aonair agus ceadáíonn an Coimisiún gach íocaíocht a dhéantar faoin scéim. As costas iomlán sochar gearrthéarmach an Fhostaí, is ionann €1,065,000 (nó 9%) den iomlán agus íocaíochtaí le baill foirne de réir fhorálacha na scéime pá i gcoibhneas le feidhmíocht agus téarmaí a gconarthaí fostaíochta (2019: € 993,000 (9 %)).

Príomhphearsanra Bainistíochta

Cuimsíonn baill den gCoimisiún Príomhphearsanra Bainistíochta in ComReg. Taispeántar thíos sonraí faoi luach saothair bhaill an Choimisiúin (seachas luach na sochar scoir a thuilltear sa tréimhse). Is baill iad den Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair nó de scéim phinsin samplach na seirbhíse poiblí agus ní théann a dteidlíochtaí ina leith sin thar théarmaí mhúnla scéim pinsin na seirbhíse poiblí.

	Luach Saothair Iomlán €'000
Garrett Blaney – Cathaoirleach	180
Jeremy Godfrey – Coimisinéir	163
Robert Mourik – Coimisinéir	163

4. Comhairle Theicniúil

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019
	€'000	€'000
Comhairle Ghairmiúil/Theicniúil agus Comhairle/Seirbhísí Eile Oiliúint Foirne agus Forbairt Ghairmiúil	10,196 601	8,812 375
	10,797	9,187

5. Costais Dlí

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019
	€'000	€'000
Is ionann costais dlí agus costais a ghnóthaítear ó thríú páirtithe	2,221	2,497

6. Costais Riaracháin

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019
	€'000	€'000
Trealamh agus Cothabháil TFC	1,289	733
Síntiúis le Bunachair Sonraí/Tuarascálacha Taighde	416	350
Taisteal agus Cothú	206	387
Comhdhálacha/Cruinnithe	137	246
Postas agus Teileachumarsáid	146	144
Stáiseanóireacht	27	33
Foilseacháin agus Fógraíocht	212	68
Earcaíocht	60	32
Solas, Teas agus Glantachán	134	115
Árachas	44	43
Costais Riaracháin Eile	244	285
	2,915	2,436

7. Maoin, Gléasra Agus Trealamh

	Trealamh Teicniúil	Trealamh Ríomhaireachta	Daingneáin agus Feistis & Trealamh Oifige	Feithiclí Mótair	Iomlán	
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	
Costas						
Ag 30 Meitheamh 2019	2,978	9,348	4,521	312	17,159	
Breiseanna	73	1,488	-	-	1,561	
Diúscairtí	-	-	-	-	-	
Ag 30 Meitheamh 2020	3,051	10,836	4,521	312	18,720	
Dímheas Carntha						
Ag 30 Meitheamh 2019	1,958	6,873	1,032	111	9,974	
Diúscairtí	-	-	-	-	-	
Táille don Tréimhse	365	1,672	443	47	2,527	
Ag 30 Meitheamh 2020	2,323	8,545	1475	158	12,501	
Glanluach de réir na Leabhar						
30 Meitheamh 2020	728	2,291	3,046	154	6,219	
30 Meitheamh 2019	1,020	2,475	3,489	201	7,185	

Cuimsíonn breiseanna trealamh ríomhaireachta in 2020 €1.104m de Chostais Forbartha TFC (2019: €0.907m).

8. Infháltais

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	€'000	€'000	
<i>Dlíte laistigh de bhliain amháin:</i>			
Tobhach riaracháin Cumarsáid Leictreonach	1,203	168	
Ioncam ar Cheadúnas Raidió	2,713	2,514	
Ioncam Carntha	34	58	
Réamhíocaíochtaí & Costais inghnóthaithe	1,177	1,217	
	5,127	3,957	

9. Infheistíochtaí Gearrthéarmacha

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	€'000	€'000	
Infheistíochtaí Gearrthéarmacha	73,500	48,500	

Cuimsíonn Infheistíochtaí Gearrthéarmacha Nótaí Stáitchiste a ceannaíodh ó Ghníomhaireacht Náisiúnta Bainistíochta an Chisteáin Teoranta. Cuireann an Coimisiún sealúchais airgid breise in infheistíochtaí gearrthéarmacha. Is ionann na sealúchais airgid seo go príomha agus breiseanna a ghineann an Coimisiún atá iníoctha leis an Stáitchiste (mar a nochtar i Nóta 11) agus airgead a choinnítear ar iontaobhas i ndáil le gealltanais a thugann tríú páirtithe don Choimisiún agus aisíocaíochtaí féideartha i leith moill a chur ar thionscnamh ceadúnais áirithe (nochta freisin i Nóta 11).

10. Réiteach Glanmhéadú ar Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgead Tirim le Gluaiseacht i gCistí Glana

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	€'000	€'000	
(Laghdú) / Méadú ar Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgead Tirim sa Tréimhse	(747)	696	
Méadú/ (Laghdú) in Infheistíochtaí Gearrthéarmacha	<u>25,000</u>	<u>(30,000)</u>	
Athrú ar Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgead Tirim	24,253	(29,304)	
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgead Tirim Tosaigh	58,094	87,398	
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgead Tirim Scoir	82,347	58,094	

11. Iníocthaigh

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	€'000	€'000	
Payables			
Méideanna a bheidh dlite laistigh de bhliain amháin			
Creidiúnaithe trádála	1,693	3,302	
Creidiúnaithe eile	6,319	6,876	
Cáin bhreisluacha	134	258	
Fabhrú	1,259	891	
Ioncam larchurtha (féach an anailís thíos)	24,670	24,673	
Párolla	745	1,065	
Iníoctha leis an Lárchiste (féach Nóta 13)	52,654	24,986	
	87,474	62,051	

Cuimsíonn Creidiúnaithe eile aisíocaíochtaí féideartha de € 6.3m (2019: € 6.7m) maidir leis an moill ar thosú ceadúnais Úsáid Liobrálach Banda 3.6GHz. Cuirtear na méideanna a ghabhann leo san áireamh in iarmhéid Infheistíochtaí Gearrthéarmacha dheireadh bliana an Choimisiúin.

Anailís ar Ioncam larchurtha			
Ioncam ar Cheadúnas Raidió	24,257	24,248	
Eile	413	425	
	24,670	24,673	

Nuair a dhéantar ceadúnais a athnuachan ar feadh tréimhse a shíneann níos faide ná deireadh na bliana airgeadais, cuirtear cuid den ioncam sin siar chun caiteachas a íoc an bhliain dar gcionn.

12. Cúlchistí Caipitil

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	€'000	€'000	
Iarmhéid Tosaigh	7,185	8,666	
<i>Aistriú (go) / as Cuntas Ioncaim agus Caiteachais:</i>			
Breiseanna le sócmhainní seasta	1,561	1,358	
Amúchadh de réir dímheasa sócmhainní seasta	(2,527)	(2,832)	
An méid a scaoileadh ar dhiúscairt Sócmhainní Seasta	=	(7)	
Glanmhéid ón gCuntas Ioncaim agus Caiteachais	(966)	(1,481)	
Iarmhéid Scoir	6,219	7,185	

13. Barrachas A Leithghabháil

Foráiltear le halt 30 den Acht um Rialáil Cumarsáide 2002 go bhféadfaidh an tAire, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, a ordú don Choimisiún suimeanna a íoc leis an Státchiste. Is é an tAire a shocraíonn an méid atá le híoc tar éis dul i gcomhairle leis an gCoimisiún. Tá an Coimisiún ag fanacht le treoir ón Roinn maidir le cinneadh críochnaitheach a dhéanamh ar an méid is iníoctha leis an Lárchiste don bhliain dar críoch 30 Meitheamh 2020.

Déantar an méid atá dlite don Státchiste a mheas trí thagairt a dhéanamh don bharrachas a thaifead an Coimisiún sa tréimhse, arna choigeartú do roinnt earraí mar atá leagtha amach thíos.

	An Méid Comhlán atá Dlite	Coigeartú Pinsin (b)	An Glanmhéid atá Dlithe
	€'000	€'000	€'000
Iarmhéid dlite don Státchiste ag 30 Meitheamh 2019	27,106	(2,120)	24,986
Barrachas 2020	27,621		27,621
Íoctha in 2020	-		-
Coigeartú i gCúlchistí Pinsin (a)	47		47
Aisghlámadh ar Íocaíochtaí Cistí Pinsin (b)	(320)	320	-
Iarmhéid ag 30 Meitheamh 2020	54,454	(1,800)	52,654

Taispeántar thíos na figiúirí comparáideacha maidir leis an méid a bhí dlite don Státchiste amhail an 30 Meitheamh 2019.

13. Barrachas A Leithghabháil (Ar Lean)

	An Méid Comhlán atá Dlite	Coigeartú Pinsin (b)	Glanmhéid atá Dlite
	€'000	€'000	€'000
Iarmhéid dlite don Stáitchiste ag 30 Meitheamh 2018	54,969	(2,440)	52,529
Barrachas 2019	25,996		25,996
Íoctha in 2019	(54,649)		(54,649)
Coigeartú i gCúlchistí Pinsin (a)	1,110		1,110
Aisghlámhadh ar Íocaíochtaí Chistí Pinsin (b)	(320)	320	
Iarmhéid ag 30 Meitheamh 2019	27,106	(2,120)	24,986

- (a) Léiríonn an coigeartú cúlchiste pinsin an difríocht idir an méid pinsin a ghearrtar ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais in 2020 de € 2,919,000 (2019: € 3,165,000) agus ranníocaíochtaí an fhostóra sa tréimhse € 2,872,000 (2019: € 2,055,000).
- (b) Rinne an Coimisiún ranníocaíocht iomlán de € 5m lena chiste pinsin (€ 2.5m in 2008 agus € 2.5m in 2009, iomlán de € 5m). Taispeántar an méid atá dlite don Stáitchiste glan ón ranníocaíocht seo atá á aisghabháil ag € 320,000 in aghaidh na bliana de réir mar a dhéantar íocaíochtaí leis an Stáitchiste. In 2020 rinneadh bliain d'íocaíochtaí agus mar thoradh air sin bhí aisghlámhadh de € 320,000 (2019: € 320,000).

14. Áitreabh Agus Cóiríocht

Bhog an Coimisiún chuig áitreabh léasa nua atá lonnaithe ag Uimhir a hAon Ceantar na nDugaí Láir, Sráid na nGildeanna, Baile Átha Cliath 1 ar an 6 Meitheamh 2017. Tá an t-áitreabh ar cíos ar chostas € 1.6m (gan CBL san áireamh) in aghaidh na bliana.

Is iad seo a leanas iomlán na n-íocaíochtaí léasa oibriúcháin íosta amach anseo (gan CBL san áireamh) faoi léasanna oibriúcháin nach féidir a chur ar ceal i leith áitreabh atá ar áitiú ag an gCoimisiún:

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	€'000	€'000	
Iníoctha:			
Laistigh de bhliain amháin	1,662	1,662	
Idir bliain amháin agus cúig bliana	6,648	6,648	
Níos mó ná cúig bliana	3,561	3,561	
	11,871	11,871	

15. Ballraíocht D'eagraíochtaí Teileachumarsáide Idirnáisiúnta

Íocann an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide (RCAC) íocaíochtaí áirithe le hEagraíochtaí Teileachumarsáide Idirnáisiúnta as fáлтаis an Tobhaigh Riaracháin Cumarsáid Leictreonach. Cuimsíonn an muirear ar an gCuntas loncaim agus Caiteachais € 699,000 (2019: € 688,000) chun na críche sin. Cuirtear sonraisc den sórt sin chuig RCAC a aisíocann ComReg ina dhiaidh sin.

16. Coimisinéirí, Baill Foirne Agus Comhairleoirí/Sainchomhairleoirí – Leasanna A Nochtadh

Chomhlíon na Coimisinéirí agus an fhoireann ceanglais Alt 25 (Nochtadh Leasanna) den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002. Ní raibh aon idirbhearta i rith na bliana maidir le gníomhaíochtaí an Choimisiúin ina raibh aon leas ag na Coimisinéirí ná ag aon chomhairleoir nó sainchomhairleoir.

17. Sochair Scoir

a) Cur síos ar an Scéim

Is údarás rialála náisiúnta é an Coimisiún a bunaíodh faoin Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002. Foráiltear le hait 26 agus 27 den Acht go ndéanfaidh an Coimisiún scéimeanna chun sochair aoisliúntais a dheonú do Choimisinéirí agus do bhaill foirne agus ina leith, faoi réir cheadú an Aire.

Tá scéim sochair shainithe maoinithe i bhfeidhm d'fhostaithe an Choimisiúin. Sainmhínítear na tairbhí trí thagairt a dhéanamh do rialacháin reatha mhúnla scéim na hearnála poiblí. Socraítear rátaí ranníocaíochta fostóirí ag féachaint do chomhairle achtúireach agus athbhreithniú tréimhseach ar an ráta maoinithe atá riachtanach don scéim. Soláthraíonn an scéim sochar scoir (ochtódú bliain in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtódú bliain in aghaidh na bliana seirbhíse) agus sochair scoir céile agus leanaí. Is í an ghnáthaois scoir breithlá 65 bliain an bhaill. Is gnách go méadaíonn sochair scoir in íocaíocht (agus iarchur) de réir bhoilsciú tuarastail na hearnála poiblí i gcoitinne.

Tá an Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair ("Scéim Aonair") i bhfeidhm ag an gCoimisiún fosta don fhoireann sin a chuaigh isteach sa Scéim Aonair an 1 Eanáir 2013. nó ina dhiaidh sin. Íoctar ranníocaíochtaí bhaill na Scéime Aonair leis an Roinn Caiteachais agus Athchóirithe Poiblí (RCAP). Ar a bharr sin, tá an Coimisiún faoi dhliteanas ranníocaíocht fostóra a íoc le RCAP de réir Imlitir RCAP 28/2019. Thug an Coimisiún cuntas ar a chostais agus a dhliteanas faoin scéim phinsin seirbhíse poiblí aonair (ón 1 Iúil 2017) ar bhonn tabhaithe.

Chun críocha tuairiscithe de réir Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 - (FRS 102), críochnaíodh nuashonrú ar an athbhreithniú achtúireach (maidir leis an scéim sochair shainithe maoinithe) amhail an 30 Meitheamh 2020.

17. Sochair Scoir (Ar Lean)

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	€'000	€'000	
b) Costais Sochar Scoir Lena n-áirítear:			
Scéim Sochair Sainithe			
Costas na scéime reatha	2,469	2,932	
Costas úis	1,140	1,413	
Aisíoc lonchais ar Shócmhainní na Scéime	(904)	(1,261)	
Lúide Ranníocaíochtaí Fostaithe	(389)	(385)	
	2,316	2,699	
An Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair (SPSPS)			
Ranníocaíocht an Fhostóra	603	466	
Costas Reatha na Seirbhíse*	920	604	
Costas Úis	41	37	
Coigeartú ar mhaoiniú Pinsin Státchiste iarchurtha	(961)	(641)	
	603	466	
Costas Iomlán Sochair Scoir	2,919	3,165	
*Cuireadh ranníocaíochtaí fostaí de € 201,000 a cuireadh ar aghaidh chuig DPER, san áireamh agus an costas seirbhíse reatha á ríomh.			
c) Glandliteanas Sochair Scoir (An Scéim Sochar Sainithe) (i) Lena nÁirítear:			
Luach cóir Sócmhainní na Scéime	58,194	55,359	
Luach Reatha oibleagáidí sochair scoir	(67,235)	(71,386)	
Glan (Dliteanas)	(9,041)	(16,027)	

Nóta: Cuimsíonn Dliteanas an Chláir Chomhardaithe i leith Sochair Scoir Scéime Aonair in 2020 Sócmhainn Mhaoinithe larchurtha de € 3.317m (2019: € 2.540m) chun Dliteanas na Scéime Aonair de € 3.317m (2019: € 2.540m) a thabhairt nialas Glandliteanas.

17. Sochair Scoir (Ar Lean)

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	€'000	€'000	
(ii) Luach Reatha Sócmhainní Scoir Oibleagáidí ag tús na bliana (An Scéim Sochair Sainithe)	71,386	59,000	
Costas Reatha na Scéime	2,469	2,932	
Costas Úis	1,140	1,413	
Gnóthachan/Caillteanas Achtúireach	(7,411)	8,359	
Sochair Íoctha	(288)	(255)	
Préimheanna Íoctha	(61)	(63)	
Luach Reatha an tSochair Scoir Oibleagáidí ag deireadh na bliana (An Scéim Sochair Sainithe)	67,235	71,386	
(iii) Athrú ar Shochair na Scéime (An Scéim Sochair Sainithe) Luach Cóir Shochair na Scéime ag Tús na Bliana	55,359	51,695	
Aisíoc Ionchais ar Shochair na Scéime	904	1,261	
Gnóthachan/Caillteanas Achtúireach	(378)	747	
Ranníocaíochtaí an Fhostóra	2,269	1,589	
Ranníocaíochtaí na mBall	389	385	
Sochair Íoctha	(288)	(255)	
Préimheanna Íoctha	(61)	(63)	
Luach Cóir Shochair na Scéime ag Deireadh na Bliana	58,194	55,359	
(iv) Dliteanas Sochair Scoir (SPSPS) Luach Reatha amhail 1 Iúil 2019	2,540	1,540	
Costas Reatha na Scéime	920	604	
Costas Úis	41	37	
Gnóthachan/Caillteanas Achtúireach	(184)	368	
Sochair Íoctha	-	(9)	
Luach Reatha amhail 30 Meitheamh 2020	3,317	2,540	

Cuirtear an cleachtas reatha san áireamh maidir le sochair scoir a mhéadú de réir boilsciú tuarastail na hearnála poiblí agus tomhas á dhéanamh ar an oibleagáid sochair scoir sainithe.

17. Sochair Scoir (Ar Lean)

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	€'000	€'000	
(d) Comhdhéanamh Shócmhainní na Scéime (An Scéim Sochair Sainithe)			
<i>Airíodh seo a leanas le sochair na scéime ag deireadh na bliana:</i>			
Gnáthscaireanna	23,338	27,967	
Bannaí	23,581	22,360	
Réadmhaoin	629	670	
Airgead tirim agus sócmhainní leachtacha eile	10,646	4,362	
	58,194	55,359	
<i>I dtéarmaí %, chuimsigh sócmhainní na scéime ag deireadh na bliana:</i>	%	%	
Gnáthscaireanna	40.1%	50.5%	
Bannaí	40.5%	40.4%	
Réadmhaoin	1.1%	1.2%	
Airgead tirim agus sócmhainní leachtacha eile*	18.3%	7.9%	
	100.0%	100.0%	
*lena n-áirítear straitéisí malartacha agus cistí toraidh feabhsaithe			
Meánré ualaithe a úsáidtear chun oibleagáidí sochair a chinneadh (An Scéim Sochair Sainithe)	%	%	
Ráta Lascaine	1.80%	1.60%	
Ráta an mhéadaithe cúitimh	2.80%	3.00%	
Meánré ualaithe a úsáidtear chun costas pinsin a chinneadh (An Scéim Sochair Sainithe)	%	%	
Ráta Lascaine	1.60%	2.40%	
Toradh measta fadtéarmach ar shócmhainní na scéime	1.80%	1.60%	

17. Sochair Scoir (Ar Lean)

	30 Meitheamh 2020	30 Meitheamh 2019	
	%	%	
(e) Príomhbhoinn tuisceana Achtúireacha, Airgeadais agus Déimeagrafacha (An Scéim Sochair Sainithe)			
<i>Is iad seo a leanas na príomhbhoinn tuisceana airgeadais a úsáideadh:</i>			
An ráta lascaine	1.80%	1.60%	
Méaduithe tuarastail	2.80%	3.00%	
Méaduithe pinsin	2.30%	2.50%	
Méaduithe boilscithe	1.30%	1.50%	

Ba iad seo a leanas na príomhbhoinn tuisceana déimeagrafacha a úsáideadh:

	2020	2019
Mortlaíocht Réamhscoir agus larscoir	S2PMA le feabhsúcháin CMI 2016 (1.5%) do gach ball	S2PMA le feabhsúcháin CMI 2016 (1.5%) do gach ball
Riachtanais	Glactar leis go dtéann gach ball a tháinig isteach roimh 1 Aibreán 2004 ar scor ag aois 60 agus go dtéann gach ball eile ar scor ag 65	Glactar leis go dtéann gach ball a tháinig isteach roimh 1 Aibreán 2004 ar scor ag aois 60 agus go dtéann gach ball eile ar scor ag 65
Scor maidir le drochshláinte	Gan aon liúntas	Gan aon liúntas
Scor luath	Gan aon liúntas	Gan aon liúntas
Aistarraingtí	Gan aon liúntas	Gan aon liúntas
Céatadán pósta	Glactar leis go bhfuil 90% de na baill pósta	Glactar leis go bhfuil 90% de na baill pósta
Difríocht aoise idir céilí	Glactar leis go bhfuil fear 3 bliana níos sine ná a chéile	Glactar leis go bhfuil fear 3 bliana níos sine ná a chéile

* Tá na príomhbhoinn tuisceana a roghnaítear bunaithe ar tháblaí caighdeánacha a léiríonn mortlaíocht tipiciúil pinsinéirí agus ceadaíonn siad ionchas saoil a mhéadú le himeacht ama.

17. Sochair Scoir (Ar Lean)

Déantar na príomhbhoinn tuisceana atá mar bhunús leis na luachálacha achtúireacha i leith na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí méadaithe i leibhéil chúitimh sa todhchaí agus rátaí básmaireachta) a nuashonrú gach bliain bunaithe ar chúinsí eacnamaíocha reatha, agus ar aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus ar choinníollacha na sochar scoir agus na bpleananna iarscoir. Féadfaidh na nithe seo a leanas tionchar a bheith acu ar na príomhbhoinn tuisceana:

- (a) An ráta lascaine, athruithe ar an ráta brabúis ar bhannaí corparáideacha ar ardchaighdeán
- (b) Leibhéil chúitimh sa todhchaí, cúinsí an mhargaidh saothair sa todhchaí

	30 Meitheamh 2020 €'000	30 Meitheamh 2019 €'000	30 Meitheamh 2018 €'000	30 Meitheamh 2017 €'000	30 Meitheamh 2016 €'000
(f) Stair oibleagáidí sochair shainithe, sochair agus caillteanas a tharlaíonn					
Oibleagáidí sochair shainithe	67,235	71,386	59,000	57,448	57,101
Luach cóir Shócmhainní na Scéime	<u>(58,194)</u>	<u>(55,359)</u>	<u>(51,695)</u>	<u>(47,350)</u>	<u>(43,341)</u>
Easnamh don Scéim mhaoinithe	9,041	16,027	7,305	10,098	13,760
Taithí Choigeartaithe ar Shócmhainní na Scéime	(378)	747	2,311	1,661	(93)
- Céatadán Shócmhainní na Scéime	0.6%	1.3%	4.5%	3.5%	0.2%
Taithí (caillteanais) / gnóthachain ar Dhliteanais Scéim ComReg					
- Méid	(17)	904	533	823	1,226
- Céatadán de Dhliteanais na Scéime	0%	1.3%	0.9%	1.4%	2.1%
Taithí (caillteanais) / gnóthachain ar Dhliteanais na Scéime Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair					
- Méid	299	(28)	10		
- Céatadán de Dhliteanais na Scéime	9.0%	1.1%	0.6%		

(g) Seirbhís Inphinsin Roimhe Seo

Baineann dliteanais na scéime pinsin le sochair scoir a éiríonn as seirbhís leis an gCoimisiún agus seirbhís le comhlachtaí poiblí eile sula ndeachaigh siad isteach sa Choimisiún i gcás gur eol don Choimisiún an tseirbhís sin. Tá an Coimisiún i dteideal iarracht a dhéanamh an costas a bhaineann le maoiniú na réamhsheirbhíse a fháil ar ais ó chomhlachtaí poiblí eile faoi théarmaí a bhallaíochta i Líonra Aistrithe na Seirbhíse Poiblí.

Maidir le seirbhís a d'aistrigh baill roimh an 30 Meitheamh 2020, ba é náid luach iomlán na n-íocaíochtaí sin a fuarthas sa bhliain go dtí an 30 Meitheamh 2020 (2019: Náid).

Taispeántar íocaíochtaí i leith aistrithe i seirbhís (nuair a fhaightear iad) mar mhír ar leith sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach.

Maoiniú Sochair Scoir

(h) Maoiniú Sochair Scoir

Rinneadh luacháil achtúireach tríbhliantúil ar an scéim amhail an 1 Eanáir 2019 agus comhaontaíodh an ráta ranníocaíochta molta ina dhiaidh sin. Tá an chéad luacháil achtúireach tríbhliantúil eile le déanamh amhail an 1 Eanáir 2022.

(i) Sócmhainn Mhaoinithe Iarchurtha le haghaidh Pinsean (Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí Aonair)

I gcomhréir leis an Acht um Pinsean Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012, rinne an Coimisiún mar an “Údarás Ábhartha” an sochar scoir is infheidhme maidir le Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí Aonair a ríomh ar an 30 Meitheamh 2020. Baineann an tsócmhainn mhaoinithe iarchurtha le haghaidh pinsean le cruthú sócmhainne atá comhionann le dliteanas sochair shainithe na scéime seo. Déantar an dliteanas i leith bhaill na Scéime Aonair a mheaitseáil trí shócmhainn mhaoinithe iarchurtha ar bhonn fhorálacha Alt 44 den Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha eile) 2012.

18. Dliteanais Theagmhasacha

Tá foráil iomlán déanta sna costais airgeadais seo do na costais dlí a tabhaíodh go dtí seo. Mar sin féin, tá baint ag an gCoimisiún le roinnt cásanna dlí, nach bhfuil a dtoradh cinnte. Níor foráladh do chostais fhéideartha amach anseo maidir leis na cásanna seo mar gheall ar an éiginnteacht maidir leis an toradh agus na costais fhéideartha a d’fhéadfadh a bheith ann.

19. Idirbhearta Páirtithe Gaolmhara

Mar chuid den ghnáthchúrsa gnó, bhí idirbhearta ag an gCoimisiún le ranna rialtais eile agus le comhlachtaí stáit eile. Nochtar íocaíochtaí le Príomhphearsanra Bainistíochta i Nóta 3.

20. Ranníocaíocht Aoisliúntais Breise

Méid € 484,000 (2019: € 271,000) a asbhaineadh ó thuarastail i leith na Ranníocaíochta Aoisliúntais Breise a íodadh leis an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide sa bhliain dar críoch 30 Meitheamh 2020.

21. Imeachtaí Iarchláir Comhardaithe

Níl aon imeachtaí ann idir an dáta tuairiscithe agus an dáta a faomhadh na ráitis airgeadais seo lena n-eisiúint a éilíonn coigeartú ar na ráitis airgeadais.

Aithníonn an Coimisiún gur chás suntasach é paindéim Covid-19 atá ar siúl ón dáta tuairiscithe. Tuigeann an Coimisiún an cás sin, agus tá sé ag déanamh monatóireachta ar an gceist, i gcomhar leis an mbainistíocht, ar bhonn leanúnach. Leanann an gnó de bheith ag feidhmiú agus bearta i bhfeidhm acu le baill foirne agus cliaint a chosaint.

Tá na Coimisinéirí agus an fhoireann ag obair ó chian agus leanann siad de sheirbhísí a sholáthar. Go dtí seo, tá oibríochtaí agus gníomhaíochtaí uile ComReg ag dul ar aghaidh agus iad á gcur in oiriúint don bhealach difriúil ina bhfuil an gnó á sheachadadh. Bailítear ár dtobhach agus táillí tionscail ar bhonn reachtúil agus tá monatóireacht ghéar á déanamh ar fheidhmíocht agus ar oibríochtaí ComReg agus soláthraítear tuairiscí airgeadais rialta don Choimisiún.

22. Gnóthas Leantach

Measann an Coimisiún, de réir mar a bhíonn fáiltais tobhaigh agus táillí mar a fhoráiltear in Ionstraimí Reachtúla á mbailiú de réir réamh-mheastacháin, gur iomchuí na ráitis airgeadais seo a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach.

23. Faomhadh Ráitis Airgeadais

D'fhaomh Garrett Blaney, Cathaoirleach, na ráitis airgeadais seo, thar ceann an Choimisiúin, ar an 30 Márta 2021.

An Coimisiún um Rialáil Cumarsáide

1 Ceantar na nDugaí Láir
Sráid na nGildeanna
Baile Átha Cliath 1

An Coimisiún um
Rialáil Cumarsáide
Commission for
Communications Regulation